

5. Uluslararası Turizmde Mimarlık Ve Kültürel Miras Kongresi Özet Bildiriler Kitabı

5th International Congress on Architecture and Cultural Heritage in Tourism

Book of Abstracts

ALANYA/ TÜRKİYE

28-30
Kasım

28-30
November

Editors / Editörler

Prof. Dr. Nuray TÜRKER

Prof. Dr. Burçin Cevdet ÇETİNSÖZ

Prof. Dr. Derman KÜÇÜKALTAN

Assoc. Prof. Dr. Oğuz DİKER

Asst. Prof. Dr. Sibel AYYILDIZ

Dr. Ayşe Nur USLU

Dr. Eda HAZARHUN

ALANYA
ÜNİVERSİTESİ

İZMİR KAVRAM
MESLEK YÜKSEKOKULU

Türizm
Akademisyenleri
Derneği

5th Congress on Architecture and Cultural Heritage in Tourism

ÖZET BİLDİRİLER KİTABI / BOOK OF ABSTRACTS

Editors / Editörler

Prof. Dr. Burçin Cevdet ÇETİNSÖZ

Prof. Dr. Nuray TÜRKER

Prof. Dr. Derman KÜÇÜKALTAN

Assoc. Prof. Dr. Oğuz DİKER

Assoc. Prof. Dr. Sibel AYYILDIZ

Dr. Ayşe Nur USLU

Dr. Eda HAZARHUN

Kapak TASARIMI

Dr. Eda HAZARHUN

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Yayınları: 007

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Yayınları / Alanya Aladdin Keykubat University
Publications

ISBN: 978-605-74581-7-9

Dağıtım

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Alanya Antalya

Genel ağ: burcin.cetinsoz@alanya.edu.tr

İrtibat el-mek: burcin.cetinsoz@alanya.edu.tr

Telefon: +90 242 510 60 60

Bu kitapta yer alan yazıların içeriği yazarların sorumluluğunda olup 5846 sayılı yasaya göre eserin bütün yayın, çeviri ve alıntı hakları ALKÜ Yayınlarına aittir.

Alanya'da basılmıştır. / Printed in Alanya

Basım Tarihi / Printing Date: Aralık 2025/ December 2025

KURULLAR/ BOARDS

Kongre Onur Kurulu /Congress Honorary Board	
Prof. Dr. Kenan Ahmet TÜRKDOĞAN	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü/ Rector of Alanya Alaaddin Keykubat University
Prof. Dr. Fatih Kırışık	Karabük Üniversitesi Rektörü / Rector of Karabük University
Kongre Başkanı/ Congress Chair	
Prof. Dr. Nuray TÜRKER	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Prof. Dr. Burçin Cevdet ÇETİNSÖZ	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi/ Alanya Alaaddin Keykubat University
Düzenleme Kurulu / Organizing Committee	
Assoc. Prof. Dr. Oğuz DİKER	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi/ Çanakkale Onsekiz Mart University
Assoc. Prof. Dr. Sibel AYYILDIZ	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Dr. Eda HAZARHUN	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi/ Alanya Alaaddin Keykubat University
Dr. Ayşe Nur USLU	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Dr. Onur OKU	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi/ Alanya Alaaddin Keykubat University
Dr. Öğr. Üyesi Havva Merve TUNCER	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi/ Alanya Alaaddin Keykubat University
Bilim Kurulu / Scientific Committee	

Prof. Dr. Alaattin KANOĞLU	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Prof. Dr. Alexander DRUZHININ	Rusya Beşeri Coğrafyacılar Cemiyeti, Russian Human Geographers Association (ARGO)
Prof. Dr. Ali SÖNMEZ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi /Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Ali Ümran KÖMÜŞCÜ	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/ Ankara Hacı Bayram Veli University
Prof. Dr. Artegin SALAMZADE	Azerbaijan National Academy of Science, Institute of Architecture and Art
Prof. Dr. Atıf BAYRAMOĞLU	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Prof. Dr. Aydın İBRAHİMOV	Bakü Devlet Üniversitesi/ Baku State University
Prof. Dr. Bayram ÇETİN	Bursa Uludağ Üniversitesi/Bursa Uludag University
Prof. Dr. Burçin Cevdet ÇETİNSÖZ	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Prof. Dr. Cafer TOPALOĞLU	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/ Muğla Sıtkı Koçman University
Prof. Dr. Cingiz ABDULLAYEV	Bakü Slavyan Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz İSMAYLOV	Bakü Devlet Üniversitesi/ Baku State University
Prof. Dr. Cenk Murat KOÇOĞLU	Karabük Üniversitesi / Karabuk University
Prof. Dr. Deniz GÜNER	Dokuz Eylül Üniversitesi /Dokuz Eylül University

Prof. Dr. Didem ÇATAL	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi /Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Dilşen İnce ERDOĞAN	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Prof. Dr. Ekin KOZAL	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi /Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Ertuğrul Murat ÖZGÜR	Ankara Üniversitesi/ Ankara University
Prof. Dr. Evren Karayel GÖKKAYA	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi /Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Füsun Erduran NEMUTLU	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi /Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Harun TUNÇEL	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi/ Bilecik Şeyh Edebali University
Prof. Dr. Hüseyin Avni KIRMACI	Karabük Üniversitesi / Karabük University
Prof. Dr. Hüseyin ÇEKEN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/ Muğla Sıtkı Koçman University
Prof. Dr. Mustafa MUTLUER	Ege Üniversitesi/ Ege University
Prof. Dr. Mustafa TEPECİ	Celal Bayar Üniversitesi/ Celal Bayar University
Prof. Dr. Nurettin ARSLAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Okan YILMAZ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Onur KÖKSAL	Selçuk Üniversitesi/ Selçuk University
Prof. Dr. Rüstem ASLAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi /Çanakkale Onsekiz Mart University

Prof. Dr. Suat ÇABUK	Namık Kemal Üniversitesi /Namık Kemal University
Prof. Dr. Selver Özözen KAHRAMAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi /Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Sevgi ÖZTÜRK	Kastamonu Üniversitesi / Kastamonu University
Prof. Dr. Taner KILIÇ	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi/ Bilecik Şeyh Edebali University
Prof. Dr. Taşkın DENİZ	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Prof.Dr. Vedat ÇALIŞKAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi /Çanakkale Onsekiz Mart University
Prof. Dr. Voonchin PHUA	Gettysburg College, USA
Prof. Dr. Yılmaz ARI	Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi/ Bandırma Onyedli Eylül University
Prof. Dr. Zahide MAMADOVA	Azerbaycan Mimarlık ve İnşaat Üniversitesi/ Azerbaijan University of Architecture and Construction
Prof. Dr. Rahman TEMİZKAN	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi /Eskisehir Osmangazi University
Prof. Dr. Saadet Pınar TEMİZKAN	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi /Eskisehir Osmangazi University
Prof. Dr. Duran CANKÜL	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi /Eskisehir Osmangazi University
Doç. Dr. Abdurrahman MOHAMED	Antalya Bilim Üniversitesi / Antalya Bilim University
Doç. Dr. Ali Tolga ÖZDEN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University

Doç. Dr. Aslı Güneş GÖLBİY	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Doç.Dr. Ayça Tufan BAKNALI	Yıldız Teknik Üniversitesi/ Yıldız Technical University
Doç. Dr. Aydoğan AYDOĞDU	Kastamonu Üniversitesi / Kastamonu University
Doç. Dr. Aydın ÇEVİRGEN	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Doç. Dr. Bekir EŞİTİ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Doç. Dr. Betül BAKIR	Balıkesir Üniversitesi / Balıkesir University
Doç. Dr. Çiğdem Kaptan AYHAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Doç. Dr. Duygu ÇAY	Trakya Üniversitesi/ Trakya University
Doç. Dr. Eka DEVIDZE	European University, Georgia
Doç. Dr. Emel ADAMIŞ	Bursa Uludağ Üniversitesi / Bursa Uludağ University
Doç. Dr. Esra Bölükbaşı ERTÜRK	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Doç.Dr. Faize SARIŞ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Doç. Dr. Farhad GULİYEV	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, Arkeoloji ve Etnografya Enstitüsü/ Azerbaijan National Academy of Science, Institute of Archeology and Anthropology
Doç. Dr. Filiz UMAROĞULLARI	Trakya Üniversitesi/ Trakya University
Doç. Dr. Hasan Ertuğ ERGÜRER	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University

Doç. Dr. Hatice Kıran ÇAKIR	Trakya Üniversitesi/ Trakya University
Doç. Dr. Hülya Yiğit ÖZÜDOĞRU	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi/ Ankara Hacı Bayram Veli University
Doç. Dr. Mehmet Nuri YILDIRIM	Karabük Üniversitesi / Karabük University
Doç. Dr. Mehmet BAHAR	Kapadokya Üniversitesi / Kapadokya University
Doç. Dr. Mesut CEYLAN	Atatürk Üniversitesi / Atatürk University
Doç. Dr. Murad Alpaslan KASALAK	Akdeniz Üniversitesi / Akdeniz University
Doç.Dr. Mutlu KAYA	Ondokuz Mayıs Üniversitesi/Ondokuz Mayıs University
Doç. Dr. Nadiya DEKHTYAR	Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine
Doç. Dr. Namık ABBASOV	Azerbaycan Millî İlimler Akademisi, Mimarlık ve İncəsənətlər Enstitüsü/ Azerbaijan National Academy of Science, Institute of Architecture and Art
Doç. Dr. Nurdan ERDOĞAN	İzmir Demokrasi Üniversitesi / İzmir Demokrasi University
Doç. Dr. Oğuz DİKER	Çanakkale Onsekiz Mart University – Turkey
Doç. Dr. Oğuz DOĞAN	Antalya Bilim Üniversitesi / Antalya Bilim University
Doç. Dr. Önder DENİZ	Uşak Üniversitesi / Uşak University
Doç. Dr. Tuna AKÇAY	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Doç.Dr. Vugar DARGAHOV	Bakü Devlet Üniversitesi/ Baku State University

Doç. Dr. Yasin DÖNMEZ	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Doç. Dr. Yurdanur YUMUK	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Doç.Dr. Zaur IMRANI	Azerbaycan İlim ve Tahsil Nazırlığı, Coğrafya Enstitüsü/ Ministry of Science and Education Republic of Azerbaijan, Institute of Geography
Doç. Dr. Zeynep Yeşim ILERISOY	Gazi Üniversitesi / Gazi University
Doç. Dr. Zihni TURKAN	Yakın Doğu Üniversitesi / Near East University
Dr. Öğr. Üyesi Arda BAY	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi/ Bilecik Şeyh Edebali University
Dr. Öğr. Üyesi Aylin Çelik TURAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül ACAR	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Nur ALBAYRAK	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ŞENGÖZ	Akdeniz Üniversitesi / Akdeniz University
Dr. Öğr. Üyesi Burcu KARASAKALOĞLU	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Dr. Öğr. Üyesi Cumhur KAYGUSUZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi/ Ondokuz Mayıs University
Dr. Öğr. Üyesi Dimitrios AGOURIDAS	Alanya Üniversitesi / Alanya University
Dr. Öğr. Üyesi Erdem BEKAROĞLU	Ankara Üniversitesi/ Ankara university
Dr. Öğr. Üyesi Erdem SALCAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University

Dr. Öğr. Üyesi Egemen Güneş TÜKENMEZ	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Dr. Öğr. Üyesi Elif Gizem YETKİN	Alanya Üniversitesi / Alanya University
Dr. Ewa FERENS	Warsaw University Of Life Sciences, Poland
Dr. Öğr. Üyesi Fulya ÖZMEN	Gazi Üniversitesi / Gazi University
Dr. Öğr. Üyesi Hatice UÇAR	Balıkesir Üniversitesi / Balıkesir University.
Dr. Öğr. Üyesi Hatice ERGÜRER	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Dr. Öğr. Üyesi Havva Merve TUNCER	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat University
Dr. Hazar ZEYNALOV	Azerbaycan Millî İlimler Akademisi, Mimarlık ve İncesanatlar Enstitüsü
Dr. Öğr. Üyesi İpek SAKARYA	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Dr. Öğr. Üyesi İsa UĞUR	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet MUTLU	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Dr. Öğr. Üyesi Melda Açmaz ÖZDEN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer ÖZGÜLEŞ	Alanya Üniversitesi/ Alanya University
Dr. Öğr. Üyesi Nihan SİDAR	Alanya Üniversitesi/ Alanya University
Dr. Öğr. Üyesi Nina ALMASIFAR	Çukurova Üniversitesi / Çukurova University
Dr. Onur OKU	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi / Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Selin ARABULAN	Trakya Üniversitesi/ Trakya University

Dr. Öğr. Üyesi Serkan PALABIYIK	Balıkesir Üniversitesi / Balıkesir University
Dr. Öğr. Üyesi Süheyla BİRLİK	Artvin Çoruh Üniversitesi / Artvin Çoruh University
Dr. Öğr. Üyesi Tutku AK	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Çanakkale Onsekiz Mart University
Dr. Öğr. Üyesi Umut Kadir OĞUZ	Karabük Üniversitesi /Karabuk University
Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Tülübaş GÖKUÇ	Balıkesir Üniversitesi / Balıkesir University

İçindekiler

Architectural Heritage Values of Rural Life Culture Reflected in Tourism: Iznik Example	5
A New Destination in Architourism: Tokyo Toilets	6
Comparative Analysis of Sustainable Façade Materials for Hotel Design in Macedonia	8
Tarihi Kentlerde Sivil Mimarlık Mirasının Kent Müzesi Olarak Yeniden İşlevlendirilmesi: Alanya ve Sille Örneği	9
Re-Functioning of Civil Architectural Heritage in Historical Cities as a City Museum: The Case of Alanya and Sille	10
Re-functionalization of Seljuk and Ottoman Period Healing Houses after Restoration: A Study on the Modern Utilization of Cultural Heritage	11
Current Approaches to Sustainable Cultural Heritage Conservation: The Role of Virtual Reality (VR) and Community Engagement	13
Augmented Reality vs. Virtual Reality: A Comparative Analysis of Architectural & Cultural Heritage Presentation	15
Rethinking Urban Heritage: Transforming the Skopje Aqueduct into a Cultural and Educational Catalyst	16
Evaluation of Cultural Heritage Elements of Bayburt Province within the Framework of Sustainable Tourism	18
Bibliometric Analysis of Augmented Reality Technology Research in Museums	19
Investigating the Effect of Night Museology on Cultural Heritage Tourism: The Example of the Ancient City of Ephesus	20
Examination Of Ulucanlar Prison Museum Through The Concept Of “Dark Tourism”	22
Bridging Past and Present: Enhancing Visitor Experiences at Archaeological Sites through Design and Cultural Heritage Interpretation	23
Evaluating the Dovecotes in Kayseri Province Within the Context of Cultural Tourism and their Use for Destination Promotion	25
An Experiment on the Exhibition of the Ancient City of Sillyon in Digital Environment	27
Disiplinlerarası Bakış Açısıyla Kültürel Miras: Mimarlık ve Turizm Akademisyenlerinin Bakış Açılarının İncelenmesi	29
The Role of Alanya Inscriptions in the Continuity of Cultural Heritage and the Formation of Social Memory	30
Zero Waste Management and Application Examples of Hotels	32
Evaluation of Rural Tourism within the Scope of Cultural Heritage: The Case of Kızılcabamam	33
İstanbul'da Mimar Sinan Temalı Günöbirlik Turların Analizi	35
Palimpsest Cities Project and Mobile App: A New Architectural Guide for Multilayered Historic Cities	36
Industrial Heritage Overshadowed by Skyscrapers: New City Center of Izmir	38

Gökdelenlerin Gölgesinde Kalan Endüstriyel Miras: İzmir Yeni Kent Merkezi	38
The Attraction of Looking at the City: Panorama as a Representation.....	40
Sustainable Approaches in Tourism Sector: Examples of Upcycling and Recycling	42
Kırsal Kalkınmada En İyi Turizm Köyü Ağı ve Elmalı.....	44
Introducing Olive Oil Processing Facilities in Karaburun to Industrial Heritage Tourism	45
A Synthetic Analysis Of The Museum Hotel Antioch In The Context Of Cultural HERITAGE CONSERVATION	47
Conservation for Archaeological and Rural Architectural Heritage in the Case of Nevşehir Ovaören Village	49
Revenge Tourism: A Popular Travel Trend Post-COVID-19 Pandemic	51
Masal ve Gerçek Arasında: Land of Legends'ın Kadriye Mahallesi'ndeki Soylulaştırma Pratikleri ile İlişkisinin İncelenmesi	52
Sentiment Analysis and t-SNE Visualization of Online Reviews for Ancient Sites in Alanya	54
Representation of Intangible Cultural Heritage through Local Food: The Case of Alanya Culinary Culture House.....	55
Turizm Destinasyonlarında Sürdürülebilir Kalkınmanın Öncülleri: Tur Rehberlerinin Çevre Bilgisi.....	57
<i>Akdeniz Üniversitesi, Manavgat Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Seyahat Hizmetleri Bölümü</i> 57	
Antecedents of Sustainable Development in Tourism Destinations: Environmental Knowledge of Tour Guides.....	57
Content Analysis of Visitor Reviews for Teos Ancient City: The Case of Tripadvisor	59
Mentoring Research in Tourism Businesses: A Systematic Literature Review	61
An Evaluation on Tourism, Architecture and Cultural Heritage in Bursa, a UNESCO World Heritage Site.....	63
Evaluation of Yedikilise (Varagavank) Monastery in Van in terms of Tourism within the Scope of Cultural Heritage	65
The Documentation of A Traditional House In Safranbolu	67
An Analysis of Tourists' Destination Experiences: Batman TripAdvisor Reviews	68
Applicability of Global Sustainable Tourism Council Destination Criteria in Sustainable Destination Management: The Case of Çıralı*	69
Refunctionalization of Immovable Cultural Properties for Touristic Purposes in the Case of Alanya	71
Alanya Örneğinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Turizm Amaçlı Yeniden İşlevlendirilmesi	71
Kültürel Miras ve İnanç Turizmi Kapsamında Bir İnceleme: Ateşbaz-ı Veli Türbesi.....	73
Tarihi Safranbolu Bakırcılar Çarşısı'nda Somut Kültürel Miras Olan Bakırcılığın İncelenmesi	75

Gastronomi Müzelerinin Kültürel Mirasın Sürdürülebilirliğine Katkısı; Safranbolu Örneği	76
Endüstriyel Kültür Miras Turizmi: Nazilli Sümerbank Basma Fabrikasına Yönelik Bir Değerlendirme.....	78
Çanakkale Yerel Medyasında Troia Festivali Haberleri: Çanakkale Olay Gazetesi Örneği ...	79
Proposal for the Development of Museum Work Using a Portable XRF Instrument: Analysis, Conservation, and Exhibition.....	81
Protection of Underwater Heritage and the Role of Diving Services: An Evaluation on Side Underwater Museum.....	83
Tarihi Kentlerde Turizm ve Kültürel Miras Yönetimi: Batı Karadeniz Örneği.....	84
The Effects of the Importance of Language on Tourism in the Context of Identity and Culture Interaction.....	86
Cosmological Belief Motifs on Yörük Kilims: The Relationship Between Nomadic Culture and the Cosmos	88
An Analysis Of Fortune Telling From A Cosmological Perspective In The Context Of Cultural Heritage	90
Enerji Verimliliği ve Eko-Turizm: Sürdürülebilir Turizm İçin Mevcut Yaklaşımlar	92
A Sustainability-Oriented and Performance-Based Assessment Model in the Context of Destination Cities	93
Alanya Mutfak Mimarisinin Dönüşümü Üzerine Bir Değerlendirme.....	95
An Essay on the Use of Historical Buildings in Tourism Purposes: The Trabzon Gündüzler House.....	96
Suggestions for Flexible Use Structure Design in the Tourism Sector: A Case Study of Alanya	98
Digital Twins and Heritage Tourism: Enhancing Visitor Engagement Through AI.....	100
Dijital Göçebeler İçin Marka Bir Şehir: Alanya.....	102
An Example of Digitalization in Museology: DEM Museums Instagram Account Content Analysis	104
Metaverse Teknolojisinin Turizm Sektöründeki Geleceği: Yiyecek ve İçecek İşletmesi Yöneticilerinin Bakış Açısı ile Bir Değerlendirme.....	106
Investigation of the Re-functionalised Industrial Heritage in Edremit Gulf through Olive / Olive Oil Themed Museums	107
Digitalization of Cultural Heritage Tourism: A Bibliometric Network Analysis Study	109
Architectural features of rock-cut churches and the Koimesis Tes Panagias Church in Konya	111
Content Analysis of Google Comments on the Double Minaret Madrasa in Erzurum	113
Skopje Bridges At The Intersection Of Cultural Tourism And Cultural Heritage	114
A Methodological Research on the Sustainability of the Bouleuterion Building Ruins in Assos City	116

A Study on the Sustainability of the Çanakkale - Özbek Village Bath and Fountain Structure Ruins.....	117
Gastronomi Turizmi Kapsamında Sokak Lezzetleri Caddesi Önerisi: Mersin/ Erdemli Çeşmeli Mahallesi Örneği.....	118
Kentsel Kültürel Miras Değerlerinin Turizme Kazandırılması: Knackfuss Evi Örneği	120
Conservation of Rural Architectural Heritage and “Rural Tourism”: Stone-Covered Structures in the Ayancık District (Sinop).....	121
The Importance of Refunctioning Industrial Heritage Buildings in Istanbul for Urban Tourism.....	123
Evaluation of Gordion Ancient City with SWOT Analysis in Terms of Cultural Heritage Tourism.....	125
Evaluation of the Contribution of Bartın, Orduyeri Neighborhood Traditional Building Stock to City Tourism and a Model Proposal.....	126
Sualtı Kültürel Mirası Korumada Model Önerisi: Sualtı Parkları.....	127
SWOT Analysis of Tourism Potential in Cittaslow Cities: The Case of Finike	129
Architectural Cultural Heritage and Second Chance Tourism: The Role and Impact of Digitalization.....	130
Üniversiteler Şehirlerinde Düzenlenen Festivallerin İçeriğine ve Organizasyonuna Nasıl Katkı verebilirler? Manisa Mesir Macunu Festivali Örneği	131
How Can Universities Contribute to the Content and Organization of Festivals Held in Their Cities? The Case of Manisa Mesir Paste Festival.....	132
Turizm Sektörünün İş Gücü Piyasası ve Türk Endüstri İlişkileri Bakımından Değerlendirilmesi	133
Çanakkale’de Bir Levanten Mirası: Whittall Konağı ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi	135
What? But? How? Managing Culture Tourism Focused	136

Architectural Heritage Values of Rural Life Culture Reflected in Tourism: Iznik Example

Lecturer Burcu Soyk k Ede^a and Prof. Dr. Murat Ta ^b

^aBursa Uludag University, Iznik Vocational School, Turkey

bsoykok@uludag.edu.tr

^bBursa Uludag University, Faculty of Architecture, Turkey

murattas@uludag.edu.tr

Abstract

Rural architecture is a reflection of rural life culture. The living spaces needed in rural areas are built in accordance with natural environmental data, using local building materials and traditional construction techniques, in a way that integrates with nature. These structures form rural architecture and rural settlements. At the same time, they are unique heritage values that are transferred to the future through the reflections of the social, cultural and economic lives of the societies that live or have lived in that region. Architectural structures are important local elements in rural tourism activities, where local activities and rural life culture can be watched and experienced by being nourished by the natural and cultural environment in rural areas. Especially in recent years, interest in rural tourism has increased due to various reasons such as changing tourism expectations and the desire to get away from urban life; With the developing integration between geography-space-tourism-culture and creativity, the relationship between culture, architecture and tourism has become more important. In this study, Iznik countryside was chosen as the study area with its natural, historical and cultural values, rural tourism potential, rural architectural heritage elements and cultural diversity. The study used multiple data collection methods such as observation, photographic documentation, note-taking and in-depth interviews, in addition to determining the values of architectural heritage and life culture in Iznik countryside, it is important in terms of diversifying tourism activities in Iznik, where UNESCO World Heritage works are carried out.

Keywords: Rural Architectural Heritage, Rural Tourism, Culture of Life, Iznik.

Kırsal Yaşam Kültürünün Turizme Yansıyan Mimari Miras Değerleri:  znik  rne i

 zet

Kırsal mimari, kırsal yaşam kültürünün bir yansımasıdır. Kırsal alanda ihtiyaç duyulan yaşam mek nları doğa ile b t nle ecek şekilde, yöresel yapı malzemeleri ve geleneksel yapımlar kullanılarak, doğal  evre verilerine göre inşa edilir. Bu yapılar kırsal mimariyi ve kırsal yerleşimleri oluşturur. Aynı zamanda o bölgede yaşayan ya da daha önce ya amı  toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik yaşantılarının mekâna olan yansımaları ile geleceğe aktarılan özgün miras değerleridir. Kırsal alanlarda doğal ve kültürel çevreden beslenerek, yöreye özgü etkinliklerin ve kırsal yaşam kültürünün izlenip deneyimlenebildi i kırsal turizm faaliyetlerinde mimari yapılar önemli yerel unsurlardır. Özellikle son yıllarda turizm beklentilerinin değişmesi ve kent yaşamından uzaklaşma isteği gibi çeşitli sebeplerle kırsal turizme olan ilgi artmış; coğrafya-mekân-turizm-kültür ve yaratıcılık arasında gelişen bütünleşme ile kültür, mimarlık ve turizm ilişkisi daha önemli hale gelmiştir. Bu çalışmada doğal, tarihi ve kültürel değerleri, kırsal turizm potansiyeli, kırsal mimari miras   erleri ve sahip olduğu kültürel çeşitlilik ile  znik kırsalı çalışma alanı olarak seçilmiştir. Gözlem, foto rafla belgeleme, not alma ve derinlemesine görüşme gibi çoklu veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı çalışma,  znik kırsalındaki mimari miras ve yaşam kültürüne ait değerlerin belirlenmesine ek olarak, UNESCO Dünya Mirası çalışmalarının y r t ld    znik'teki turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Mimari Miras, Kırsal Turizm, Yaşam Kültürü,  znik.

A New Destination in Architourism: Tokyo Toilets

Prof. Dr. Ayşe Nilay Evcil^a and Dr. Gülşah Karyağdı^b

^a*Istanbul Beykent University, Faculty of Engineering and Architecture, Turkey*

nilaye@beykent.edu.tr

^b*Istanbul Beykent University, Faculty of Engineering and Architecture, Turkey*

gulsahkaryagdi@beykent.edu.tr

Abstract

The term architourism, which was officially used for the first time in 2005 by Ockman and Frausto in their book *Architourism: Authentic, Escapist, Exotic, Spectacular* refers to a niche type of tourism in which the travel motivation of a group of tourists in the world is to experience historical or modern buildings. Tourists visit many kinds of architectural structures (museums, schools, hospitals, factories, bridges, etc.) to experience the building itself or the authentic life culture that still exists. Experiencing architectural products and the life they contain has the potential to create new tourism destinations. The Tokyo Toilet Project (TTP), developed by the Nippon Foundation in 2020 in the Shibuya district of Tokyo, Japan, is an architectural project that attracts great attention from tourists. The project consists of a total of 16 separate toilet designs in different parts of the city, including the one of Pritzker Prize-winning architect Shigeru Ban. This study examines the TTP as an architourism element and aims to determine the architectural details that make up the success of the project today and the place of toilets in Japanese culture. The study also discusses whether the TTP can be as immersive as the impact that Gehry captured with his design for the Bilbao Guggenheim Museum in 1995. In architourism, the building does not stand out only because of the visual effect it creates on people or its historical value. The uniqueness of the experience it offers to the person and the relationship it establishes with the environment are also effective in making that building the center of attention of tourists. The uniqueness of experience and the effects of the environmental relationship are among the findings of the study in creating a new point of attraction in architourism of 16 different toilet designs in the TTP.

Keywords: Tokyo Toilet Project, Architourism, Architecture Details, Bilbao effect

*Ockman, J. and Frausto, S. (2005), *Architourism: Authentic, Escapist, Exotic, Spectacular*, Munich: Prestel Publishing

Mimari Turizmde Yeni Bir Destinasyon: Tokyo Tuvaletleri

Özet

2005'te Ockman ve Frausto'nun *Mimari Turizm: Otantik, Kaçışçı, Egzotik, Muhteşem* isimli kitaplarında resmi olarak ilk kez kullandıkları mimari turizm terimi dünyada bir grup turistlerin seyahat motivasyonunun tarihi ya da modern yapıları deneyimlemek olduğu niş bir turizm türünü ifade etmektedir. Turistler birçok türden mimari yapıyı (müze, okul, hastane, fabrika, köprü vs.) orada yaşanmışlıkları veya halen mevcut otantik yaşam kültürünü deneyimlemek için ziyaret etmektedir. Mimarlık ürünleri ve onların barındırdığı yaşamın deneyimlenmesi yeni turizm destinasyonları oluşturma potansiyeli taşımaktadır. 2020 yılında Nippon Vakfının Japonya'nın Tokyo kenti Shibuya bölgesinde geliştirdiği Tokyo Tuvalet Projesi (TTP) turistlerin yoğun ilgi gösterdiği bir mimari projedir. Proje içerisinde Pritzker ödüllü mimar Shigeru Ban'ın tasarımının da bulunduğu ve kentin farklı noktalarındaki toplam 16 ayrı tuvalet yapısından oluşmaktadır. Bu çalışma TTP'yi mimari turizm ögesi olarak incelemekte ve projenin bugün elde ettiği başarıyı oluşturan mimari detayları ve tuvaletlerin Japon kültüründeki yerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, aynı zamanda TTP'nin Gehry'nin 1995'te Bilbao Guggenheim Müzesi tasarımıyla yakaladığı etki kadar sürükleyici olup olmayacağını da tartışmaktadır. Mimari turizmde yapı sadece kişilerde yarattığı görsel etki veya tarihi değeri nedeniyle öne çıkmaz. Kişiye sunduğu deneyimin biricikliği ve çevre ile kurduğu ilişki de o yapının turistlerin ilgi odağı olmasında etkilidir. TTP'deki 16 ayrı tuvalet yapısının mimari turizmde yeni bir çekim noktası yaratmasında da deneyim biricikliği ve çevre ilişkisinin etkileri çalışmanın bulgularındandır.

Anahtar Kelimeler: Tokyo Tuvalet Projesi, Mimari Turizm, Mimari Detaylar, Bilbao etkisi

*Ockman, J. and Frausto, S. (2005), Architourism: Authentic, Escapist, Exotic, Spectacular (Mimari Turizm: Otantik, Kaçışçı, Egzotik, Muhteşem), Munich: Prestel Publishing

Comparative Analysis of Sustainable Façade Materials for Hotel Design in Macedonia

Asst. Prof. Marija Miloshevska Janakieska ^a

^aInternational Balkan University, Faculty of Engineering - Department of Architecture, Republic of North Macedonia

marija.miloshevska@ibu.edu.mk

Abstract

Tourism has always been an important part of the economic development of Macedonia. Krushevo is a city in Macedonia, which stands out as a distinguished destination because of its cultural, architectural and natural attractions. Located in a mountain region, with an amphitheater topography, Krushevo is a perfect tourist place and attracts many visitors. It has amazing vernacular architectural heritage, which coexist in harmony with the contemporary monuments and the breathtaking nature. Among its architectural landmarks, Hotel Montana stands out as an example of Yugoslavian-era design, known for its shape which allows blending into the context, striking aesthetics and perfect functionality. Unfortunately, the hotel's facade has suffered significant deformation and damage over the years. Therefore, the need for façade restoration and reconstruction is urgent. In this paper, several sustainable options for re-design of the façade of Hotel Montana will be presented, with special focus on preserving its architectural integrity, while improving its environmental performance. By analyzing different sustainable materials and construction practices, this study aims to identify the most suitable approach for the hotel's renovation. The findings of this study will contribute to a discussion on sustainable architecture in tourism, offering possibilities for adaptation of historical buildings so they can meet the contemporary environmental standards without compromising their cultural significance.

Keywords: Sustainable Architecture, Façade Materials, Tourism, Hotel, Environmental Performance

Makedonya'daki Otel Tasarımı İçin Sürdürülebilir Cephe Malzemelerinin Karşılaştırmalı Analizi

Özet

Turizm, Makedonya'nın ekonomik gelişiminin her zaman önemli bir parçası olmuştur. Krushevo, kültürel, mimari ve doğal cazibeleri ile öne çıkan bir Makedonya şehridir. Dağlık bir bölgede, amfiteyatro biçiminde bir topoğrafyaya sahip olan Krushevo, mükemmel bir turistik destinasyon olup birçok ziyaretçi çekmektedir. Geleneksel mimari mirası, modern yapılar ve etkileyici doğa ile uyum içinde var olmaktadır. Mimari simgelerinden biri olan Hotel Montana, Yugoslav dönemine ait tasarımıyla dikkat çekmektedir; şekli, bağlamına uyum sağlama yeteneği, dikkat çekici estetiği ve mükemmel fonksiyonelliği ile tanınmaktadır. Ne yazık ki, otelin cephesi yıllar içinde önemli deformasyon ve hasar görmüştür. Bu nedenle, cephe restorasyonu ve yeniden inşası acil bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu çalışmada, Hotel Montana'nın cephesinin yeniden tasarımı için çeşitli sürdürülebilir seçenekler sunulacaktır. Özel olarak mimari bütünlüğünü korurken çevresel performansını artırmaya yönelik çözümler üzerinde durulacaktır. Farklı sürdürülebilir malzemeler ve inşaat uygulamalarını analiz ederek, bu çalışma otelin yenilenmesi için en uygun yaklaşımı belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın bulguları, tarihi binaların çağdaş çevresel standartlara uyum sağlayacak şekilde nasıl adapte edilebileceği konusunda tartışmalara katkıda bulunacaktır ve sürdürülebilir mimarlık ile turizm alanında fırsatlar sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Mimari, Cephe Malzemeleri, Turizm, Otel, Çevresel Performans

Tarihi Kentlerde Sivil Mimarlık Mirasının Kent Müzesi Olarak Yeniden İşlevlendirilmesi: Alanya ve Sille Örneği

Öğr. Gör. Münire Rumeysa ÇAKAN^a ve Dilara TAKI^b

^a *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, ALTSO MYO, İç Mekân Tasarımı, Türkiye rumeysa.cakan@alanya.edu.tr*

^b *Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sanat Tarihi Doktora Öğrencisi, Türkiye takidilara@gmail.com*

Özet

Tarihin belirli bir döneminde konumu ve mimari nitelikleriyle bulunduğu kentin sivil mimari geleneğini temsil eden yapıların bir kısmı geleneksel yaşam koşullarının değişmesiyle terk edilmektedir. Günümüzde özgün işlevini yerine getiremeyen bazı sivil mimarlık mirası niteliği taşıyan konutların koruma-kullanma ilkelerine bağlı bir şekilde yeniden işlevlendirilerek kültürel turizm için kullanıldığı örnekleri mevcuttur. Kamu ve özel girişimlerle başta İstanbul olmak üzere birçok kentte toplumun kullanımına açılan sivil mimari örneklerde dönüşümler yapılmıştır. Bu dönüşümlerde nitelikli bir restorasyon faaliyeti takip edilebildiği gibi niteliksiz uygulamalara maruz kalan örnekler de vardır. Bu çalışma, Türkiye’de kent müzelerine dönüşen sivil mimarlık eserlerini, koruma ve restorasyon alanında ulusal ve uluslararası kararların sınırlandığı çerçevede değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Somut ve somut olmayan değerlerin bütüncül korunması ve sergilenmesinde başrol oynayan kent müzeleri ilk defa Bursa Kent Müzesi ile birlikte ülkemizde yer edinmeye başlamıştır. Kent müzeleri bulundukları şehirlerin tarihi ve kültürel geçmişinin öğrenildiği ilk duraklardan biridir. Bazı şehirlerde kent müzesi olarak işlevlendirilecek yapıların seçiminde sivil mimarlık örneğinin tercih edilmesi dikkat çekicidir. Mimari yapının da bir eser olarak ziyaretçilere sunulması bu çalışma konusunun önemini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda çalışma için Türk evi geleneğinin yerel taş ve ahşap ustalığı örneklerinin bulunduğu Alanya ve Sille (Konya) ölçeğinde yer alan örnekler ziyaret edilerek yakından incelenmiştir. Alanya’da Hüseyin Azakoğlu Kent Müzesi ve Kent Belleği Merkezi ve Sille Müzesi; eski işleviyle konut, güncel işleviyle kent müzesi olmaları bakımından benzer süreçleri yansıtmaktadır. 2019 yılında Tarihi Kentler Birliği tarafından Müze Özendirme Yarışması’nda ödül almaya hak kazanan bir müze olan Sille Müzesi, Alanya Kent Müzesi ile karşılaştırılmıştır. İşlev değişikliğinin beraberinde getirdiği uygulamaların yapılara entegrasyonu, dönüşümün nitelik ve bütüncül kapsamı koruma ve restorasyon ilkeleri bağlamında değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda başarılı örneklerin yaygınlaşmasına ve niteliksiz uygulamaların çözümüne yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Sivil Mimari, Kent Müzesi, Alanya, Sille, Kültürel Turizm

Re-Functioning of Civil Architectural Heritage in Historical Cities as a City Museum: The Case of Alanya and Sille

Lecturer Münire Rumeysa ÇAKAN^a and Dilara TAKI^b

^a Alanya Alaaddin Keykubat University, ALTSO MYO, Interior Design, Türkiye rumeysa.cakan@alanya.edu.tr

^b Karabük Üniversitesi, Institute of Graduate Studies, Art Historia PhD Student, Türkiye takidilara@gmail.com

Abstract

Some of the buildings, which represent the civil architectural tradition of the city with their location and architectural qualities in a certain period of history, are abandoned with the change of traditional living conditions. Today, there are examples of some civil architectural heritage residences that cannot fulfill their original function, but are used for cultural tourism by re-functioning following the principles of conservation and use. With public and private initiatives, transformations have been made in civil architectural examples that have been opened to the use of society in many cities, especially in Istanbul. In these transformations, a qualified restoration activity and examples that are exposed to unqualified practices can be followed. This study aims to evaluate the civil architectural works that have turned into urban museums in Turkey within the framework of national and international decisions in the field of conservation and restoration. City museums, which play a leading role in the holistic protection and exhibition of tangible and intangible values, have started to gain a place in our country for the first time together with Bursa City Museum. City museums are one of the first stops where the historical and cultural background of the cities they are located in are learned. It is noteworthy that in some cities, the example of civil architecture is preferred in selecting buildings to function as city museums. The fact that the architectural structure is presented to the visitors as a work reveals the importance of this subject of study. In this context, for the study, examples of local stone and wood craftsmanship of the Turkish house tradition were visited and closely examined by visiting Alanya and Sille (Konya) scale. Hüseyin Azakoğlu City Museum and Urban Memory Center and Sille Museum in Alanya; It reflects similar processes in terms of being a residence with its old function and a city museum with its current function. Sille Museum, a museum that was awarded in the Museum Incentive Competition by the Historical Cities Association in 2019, was compared with Alanya City Museum. The integration of the practices brought about by the change of function into the buildings, the quality and holistic scope of the transformation were evaluated in the context of the principles of conservation and restoration. As a result of the evaluations, suggestions were presented for the dissemination of successful examples and the solution of unqualified applications.

Keywords: Civil Architecture, City Museum, Alanya, Sille, Cultural Tourism

Re-functionalization of Seljuk and Ottoman Period Healing Houses after Restoration: A Study on the Modern Utilization of Cultural Heritage

Lect. Kerime Güleç^a and Assist. Prof. Dr. Pelin Özden^b

^a*Izmir Kavram Vocational School, Department of Medical Services and Techniques, Medical Documentation and Secretarial Program, Izmir, Turkey*

kerime.gulec@kavram.edu.tr

^b*Izmir Kavram Vocational School, Department of Architecture and City Planning, Architectural Restoration Program, Izmir, Turkey*

pelin.aykutlar@kavram.edu.tr

Abstract

The Seljuk and Ottoman Period health structures, the healhouses, were among the important centers of their periods in terms of medical treatment, mental health services and psychosocial aspects. In the Seljuk and Ottoman Periods, these health institutions, which were built within the complexes and had various names such as dârüşşifâ, bimarhâne or timarhâne, were not official institutions opened by the state, but generally served as social aid organizations that statesmen and individuals offered to the service of society within the foundation system. Although these health structures have lost their original functions over time due to the development of the modern medicine, social and cultural changes, economic factors, wars and their destructive effects, urbanization and modernization processes, they have critical importance in the context of cultural heritage. In restoration processes, it is of great importance not only to preserve the historical texture of these buildings but also to re-functionalize them in accordance with the needs of modern society. This study aims to examine the new spatial and social functions that Seljuk and Ottoman-era healing hospitals have acquired after restoration. Within the scope of the study, the transformation of these buildings into spaces that serve modern uses such as museums, cultural centers, educational institutions and modern health services is examined. In addition, the effects of these spatial transformation processes on the protection of cultural heritage and the place of these buildings in social memory are evaluated. In this way, the study aims to provide critical implications on how historical healing hospitals can be integrated into modern society. The re-functioning of healing hospitals plays a critical role not only in terms of preserving the physical structure, but also in preserving historical and cultural identity, keeping social memory alive, adapting to modern needs, and carrying cultural heritage into the future.

Keywords: Şifahane, Bimarhane, Darüşşifahane, Cultural Heritage, Modern Use

Selçuklu ve Osmanlı Dönemi Şifahanelerinin Restorasyon Sonrası Yeniden İşlevlendirilmesi: Kültürel Mirasın Modern Kullanımı Üzerine Bir İnceleme

Özet

Selçuklu ve Osmanlı Dönemi sağlık yapıları olan şifahanelerinin, tıbbi tedavi, ruh sağlığı hizmetleri ve psikososyal açıdan dönemlerinin önemli merkezleri arasında yer almıştır. Selçuklu ve Osmanlı Dönemi'nde şifahaneler; külliye'nin içerisinde inşa edilmiş, Dârüşşifâ, bimarhâne veya timarhâne gibi çeşitli isimlere sahip olan bu sağlık kurumları devlet tarafından açılan resmi kurumlar olarak değil genellikle devlet adamları ve şahısların vakıf sistemi içerisinde toplum hizmetine sundukları sosyal yardım kuruluşları şeklinde hizmet sunmaktalardı. Bu sağlık yapıları, zaman içinde modern tıbbın gelişimi, sosyal ve kültürel değişimler, ekonomik faktörler, savaşlar ve yıkıcı etkileri, kentleşme ve modernleşme süreçleri gibi nedenlerle özgün işlevlerini yitirseler de, kültürel miras bağlamında kritik öneme sahiptirler. Restorasyon süreçlerinde bu yapıların tarihi dokusunu korumak kadar modern toplumun ihtiyaçlarına

uygun olarak yeniden işlevlendirilmesi de büyük bir önem taşımaktadır. Bu çalışma, Selçuklu ve Osmanlı dönemine ait şifahanelerin restorasyon sonrası kazanmış oldukları yeni mekânsal ve toplumsal işlevleri ele almayı amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, bu yapıların modern kullanıma hizmet veren müze, kültürel merkez, eğitim kurumu ve modern sağlık hizmetleri gibi mekânlara dönüştürülmesi incelenmiştir. Ayrıca, bu mekânsal dönüşüm süreçlerinin kültürel mirasın korunması üzerindeki etkileri ve bu yapıların toplumsal bellekteki yerleri değerlendirilmektedir. Böylelikle, tarihi şifahanelerin modern toplumla nasıl bütünleştirilebileceğine dair kritik çıkarımlar sunmayı hedeflemektedir. Şifahanelerin yeniden işlevlendirilmesi, sadece fiziksel yapının korunması değil, tarihi ve kültürel kimliğin korunması, toplumsal belleğin canlı tutulması, modern ihtiyaçlara uyum sağlaması ve kültürel mirasın da geleceğe taşınması açısından kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şifahane, Bimarhane, Darüşşifahane, Kültürel Miras, Modern Kullanım

Current Approaches to Sustainable Cultural Heritage Conservation: The Role of Virtual Reality (VR) and Community Engagement

Asst. Prof. Dr. Pelin Özden^a

^aIzmir Kavram Vocational School, Department of Architecture and City Planning, Architectural Restoration Program, Izmir, Turkey

pelin.aykutlar@kavram.edu.tr

Abstract

This study aims to examine the role of virtual reality (VR) technologies and community participation in the sustainable preservation of cultural heritage. Cultural heritage is the totality of tangible and intangible values that a society has created in the historical process and should transfer to future generations. However, rapidly changing global conditions, urbanization, natural disasters and the pressure of tourism make it increasingly difficult to protect cultural heritage sites. In the face of these challenges, sustainability principles aim to both preserve heritage and balance the social, economic and environmental dimensions of these processes. The first part of the research explores the possibilities of virtual reality (VR) technologies for sustainable cultural heritage management. VR enables the digital recreation of historical sites, making them accessible to a wider audience and reducing the pressure on physical structures. Virtual tours, interactive platforms and digital archiving techniques support heritage sustainability by contributing to both the preservation and promotion of cultural heritage. The second section explores the relationship between sustainability and participatory approaches. It explains how VR and other digital tools can engage local communities and the wider public in cultural heritage projects. Increasing community participation contributes not only to heritage conservation but also to the sustainability of these processes. Participatory processes safeguard local knowledge and cultural values, ensuring that heritage is preserved for the future. The third section examines the impacts of digital technologies and participatory methods on sustainable cultural heritage management. In this context, successful practices are discussed through examples from Turkey and the world. In conclusion, this research aims to demonstrate how VR technologies and community engagement offer an innovative and holistic approach to sustainable cultural heritage management. The research aims to contribute to the development of sustainable strategies for the protection of cultural heritage in the digital age and to increase the applicability of these strategies.

Keywords: Cultural Heritage, Participation, Virtual Reality, Sustainability, Heritage Protection

Sürdürülebilir Kültürel Mirasın Korumasında Güncel Yaklaşımlar: Sanal Gerçeklik (VR) ve Toplum Katılımının Rolü

Özet

Bu çalışma, kültürel mirasın sürdürülebilir bir şekilde korunmasında sanal gerçeklik (VR) teknolojilerinin ve toplum katılımının rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Kültürel miras, bir toplumun tarihsel süreç içerisinde oluşturduğu, gelecek nesillere aktarması gereken maddi ve manevi değerlerin bütünüdür. Ancak, hızla değişen küresel koşullar, kentleşme, doğal afetler ve turizmin baskısı, kültürel miras alanlarının korunmasını giderek zorlaştırmaktadır. Bu zorluklar karşısında sürdürülebilirlik prensipleri, hem mirasın korunmasını hem de bu süreçlerin toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutlarının dengelenmesini hedeflemektedir. Araştırmanın ilk bölümü, sanal gerçeklik (VR) teknolojilerinin sürdürülebilir kültürel miras yönetimi için sunduğu imkânları ele almaktadır. VR, tarihi mekânların dijital olarak yeniden yaratılmasına, bu mekânların daha geniş kitlelere ulaştırılmasına ve fiziksel yapıların üzerindeki baskının azaltılmasına olanak tanımaktadır. Sanal turlar, etkileşimli platformlar ve dijital arşivleme teknikleri, kültürel mirasın hem korunmasına hem de tanıtılmasına katkı sağlayarak, mirasın

sürdürülebilirliğini desteklemektedir. İkinci bölüm, sürdürülebilirlik ve katılımcı yaklaşımlar arasındaki ilişkiyi irdelemektedir. VR ve diğer dijital araçların, yerel toplulukları ve geniş halk kesimlerini kültürel miras projelerine nasıl dâhil edebildiğini açıklamaktadır. Toplum katılımının artırılması, sadece mirasın korunmasına değil, aynı zamanda bu süreçlerin sürdürülebilirliğine de katkı sağlamaktadır. Katılımcı süreçler, yerel bilgi birikimini ve kültürel değerleri koruma altına alarak, mirasın geleceğe taşınmasını sağlamaktadır. Üçüncü bölüm, dijital teknolojilerin ve katılımcı yöntemlerin sürdürülebilir kültürel miras yönetimi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Bu kapsamda, dünyadan ve Türkiye'den örnekler üzerinden başarılı uygulamalar ele alınmıştır. Sonuç olarak, bu araştırma, VR teknolojileri ve toplum katılımının, sürdürülebilir kültürel miras yönetiminde nasıl yenilikçi ve bütüncül bir yaklaşım sunduğunu ortaya koymayı hedeflemektedir. Araştırma, dijital çağda kültürel mirasın korunması için sürdürülebilir stratejiler geliştirilmesine ve bu stratejilerin uygulanabilirliğinin artırılmasına katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Katılım, Sanal Gerçeklik, Sürdürülebilirlik, Miras Koruma

Augmented Reality vs. Virtual Reality: A Comparative Analysis of Architectural & Cultural Heritage Presentation

Res. Asst. Merve Ünal^a, Prof. Dr. Hakan Anay^b and Asst. Prof. Dr. Ülkü Özten^c

^a*Ostim Technical University, Faculty of Architecture and Design, Turkey*

merve.unal@ostimteknik.edu.tr

^b*Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Engineering and Architecture, Turkey*

hanay@ogu.edu.tr

^c*Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Engineering and Architecture, Turkey*

uozen@ogu.edu.tr

Abstract

Recent advancements in digital technologies have facilitated the innovative presentation of architectural and cultural heritage sites through various applications. Among these technologies, Augmented Reality (AR) and Virtual Reality (VR) are particularly notable for their roles in enhancing the visitor experience. VR creates an immersive environment that transports users completely away from their physical surroundings, often presenting either entirely fictional worlds or virtual reconstructions of real-world settings. Conversely, AR enriches users' perception of the real world by overlaying it with additional information, such as sounds, videos, and animations, thereby providing an augmented experience. Both technologies offer unique avenues for temporal and spatial exploration within a curated experience. Although AR and VR offer distinct methods for engaging with different temporal and spatial contexts, they are frequently conflated due to their shared digital nature. This study aims to conduct a comparative analysis of AR and VR technologies in the context of presenting architectural and cultural heritage sites. By examining various case studies, this analysis will elucidate the unique capabilities and limitations of each technology while highlighting their respective contributions to heritage presentation.

Keywords: Augmented Reality (AR), Virtual Reality (VR), Architectural and Cultural Heritage Presentation.

Artırılmış Gerçeklik (AR) ve Sanal Gerçeklik (VR): Mimari ve Kültürel Miras Sunumu için Karşılaştırmalı Bir Analiz

Özet

Dijital teknolojilerdeki son gelişmeler, mimari ve kültürel miras alanlarının çeşitli uygulamalar aracılığıyla yenilikçi bir şekilde sunulmasını mümkün kılmıştır. Bu teknolojiler arasında, Artırılmış Gerçeklik (AR) ve Sanal Gerçeklik (VR), ziyaretçi deneyimini geliştirmedeki rolleriyle özellikle dikkat çekmektedir. VR, kullanıcıları fiziksel çevrelerinden tamamen uzaklaştıran, genellikle tümüyle kurgusal dünyaların veya gerçek dünya ortamlarının sanal rekonstrüksiyonlarını sunan sürükleyici bir ortam yaratmaktadır. Buna karşılık, AR, kullanıcıların gerçek dünya algısını sesler, videolar ve animasyonlar gibi ek bilgilerle örtüştürerek zenginleştirir ve böylece artırılmış bir deneyim sunar. Her iki teknoloji de tasarlanmış bir deneyim içerisinde zamansal ve mekânsal keşif için benzersiz yollar sunmaktadır. AR ve VR, farklı zamansal ve mekânsal bağlamlarla etkileşim kurmak için farklı yöntemler sunsa da, ortak dijital doğaları nedeniyle sıklıkla birbirleriyle karıştırılırlar. Bu çalışma, mimari ve kültürel miras alanlarının sunumu bağlamında AR ve VR teknolojilerinin karşılaştırmalı bir analizini yapmayı amaçlamaktadır. Bu analiz, çeşitli vaka çalışmalarını inceleyerek, her bir teknolojinin kendine özgü yeteneklerini ve sınırlamalarını ortaya koyarken, miras sunumuna olan katkılarını da vurgulayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Artırılmış Gerçeklik (AR), Sanal Gerçeklik (VR), Mimari ve Kültürel Miras Sunumu.

Rethinking Urban Heritage: Transforming the Skopje Aqueduct into a Cultural and Educational Catalyst

Asst. Arbresha Ibrahim, Ph.D.^a

^aInternational Balkan University,, Faculty of Engineering- Department of Architecture, Republic of North Macedonia

arbresha.ibrahimi@ibu.edu.mk

Abstract

The Skopje Aqueduct, considered a cultural heritage site, teeters on the edge of cultural neglect and lost potential. This paper reimagines the Aqueduct not as a passive relic, but as a bold, multifunctional center where nature, education, and culture intersect to reshape the area's identity. An architectural marvel like the Skopje Aqueduct, which is currently neglected, deserves a transformation that challenges not only conventional preservation strategies but also the broader discourse on urban development. Despite its unique location between the historic Kale Fortress and the ancient city of Scupi, the Aqueduct remains underutilized, a victim of institutional apathy and short-sighted urban policies. Through an analytical and speculative approach, this research proposes a radical intervention: the creation of an Educational and Cultural Park that dissolves the false dichotomy between rural and urban, history and modernity, space and experience. By merging sustainable design principles with critical regionalism, this research not only seeks revitalization but also provocation—a rethinking of how we engage with architectural heritage in a globalized era, offering a vision where history is not a burden but a catalyst for innovation. In the face of climate change, rapid urbanization, and cultural homogenization, this concept advocates for an architecture that is both radical and responsive—an architecture that harnesses the power of nature, community, and history to build sustainable and future-oriented cities. The proposed Skopje Aqueduct Cultural Park thus stands as a manifesto for architects and planners to rethink, reshape, and redefine the spaces that shape our lives, pushing the boundaries of both form and function.

Keywords: Skopje Aqueduct, Urban Heritage, Cultural Catalyst, Urban Regeneration, Spatial Innovation

Kentsel Mirası Yeniden Düşünmek: Skopje Su Kemerini Kültürel ve Eğitsel Bir Katalizöre Dönüştürmek

Özet

Skopje Su Kemerini, kültürel miras olarak değerlendirilen bir site olarak kültürel ihmal ve kaybolmuş potansiyel arasındaki uçurumda durmaktadır. Bu çalışma, Su Kemerini pasif bir kalıntı olarak değil, doğa, eğitim ve kültürün kesiştiği cesur ve çok işlevli bir merkez olarak yeniden tasavvur etmektedir. Şu anda ihmal edilen Skopje Su Kemerini gibi bir mimari harika, sadece geleneksel koruma stratejilerini değil, aynı zamanda kentsel gelişim üzerindeki daha geniş tartışmaları da sorgulayan bir dönüşümü hak etmektedir. Tarihi Kale Kalesi ile antik Scupi kenti arasında benzersiz bir konuma sahip olmasına rağmen, Su Kemerini hâlâ yeterince kullanılmamakta, kurumsal kayıtsızlık ve kısa görüşlü kentsel politikaların kurbanı olmaktadır. Analitik ve spekülasyon bir yaklaşım kullanarak, bu araştırma radikal bir müdahale önermektedir: kırsal ve kentsel, tarih ve modernite, mekan ve deneyim arasındaki yanlış dikotomiye ortadan kaldıran bir Eğitim ve Kültür Parkı'nın yaratılması. Sürdürülebilir tasarım ilkelerini eleştirel bölgesellik ile birleştirerek, bu araştırma yalnızca yeniden canlandırmayı değil, aynı zamanda provokasyonu da hedeflemektedir—küreselleşmiş bir çağda mimari mirasla nasıl etkileşimde bulunduğumuzu yeniden düşünme, tarihin bir yük değil, yenilik için bir katalizör olduğu bir vizyon sunma. İklim değişikliği, hızlı şehirleşme ve kültürel homojenleşme karşısında, bu konsept hem radikal hem de duyarlı bir mimariyi savunmaktadır—doğanın, topluluğun ve tarihin gücünü kullanarak sürdürülebilir ve geleceğe yönelik şehirler inşa eden bir mimari. Önerilen Skopje Su Kemerini Kültür Parkı, böylece, mimarların ve planlamacıların hayatlarımızı şekillendiren mekanları yeniden düşünmeleri,

yeniden şekillendirmeleri ve yeniden tanımlamaları için bir manifesto olarak durmaktadır, hem form hem de işlev sınırlarını zorlayarak.

Anahtar Kelimeler: Skopje Akvedüğü, Kentsel Miras, Kültürel Katalizör, Kentsel Yenileme, Mekansal Yenilik

Evaluation of Cultural Heritage Elements of Bayburt Province within the Framework of Sustainable Tourism

Dr. Hami Ünlü^a and Dr. Ömer Ceyhun Apak^b

^aBayburt University, Social Sciences Vocational School, Turkey

ceyhun.apak@hotmail.com

^bBayburt University, Social Sciences Vocational School, Turkey

hamiunlu@bayburt.edu.tr

Abstract

The concept of sustainability emerged at the end of the 20th century with the decrease in natural resources, deterioration of ecological balance and increase in environmental pollution. Sustainability is defined as ensuring the continuity of diversity and productivity. The natural and socio-cultural resources of a region are the most important attraction factors for tourists to visit that region. It is important to use these resources within the scope of conservation and utilization balance and to ensure their sustainability as an attraction factor. Sustainability; Destruction of these resources causes irreversible consequences. It is possible to prevent these damages with the development of sustainable tourism perception and a number of measures taken. In this context, the present study aims to evaluate the cultural heritage elements of Bayburt province within the scope of sustainable tourism principles. By conducting a literature review, the cultural heritage elements of Bayburt province were examined within the scope of sustainable tourism. In addition, field research was carried out and tangible cultural heritage elements were evaluated within the framework of conservation-use balance and visuals were added to the study. As a result of the evaluation and literature review, it has been determined that many of the tangible cultural heritage elements are protected and used for sustainable tourism purposes. However, it has been observed that intangible cultural heritage elements have sunk into oblivion.

Keywords: Cultural Heritage, Sustainable Tourism, Bayburt

Bayburt İlinin Kültürel Miras Unsurlarının Sürdürülebilir Turizm Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Özet

Doğal kaynakların azalması, ekolojik dengenin bozulması ve çevre kirliliğinin artış göstermesi ile birlikte 20. yüzyılın sonunda sürdürülebilirlik kavramı ortaya çıkmıştır. Sürdürülebilirlik; çeşitliliğin ve üretkenliğin sürekliliğini sağlamak olarak tanımlanmaktadır. Bir bölgenin sahip olduğu doğal ve sosyo-kültürel kaynaklar, turistlerin o bölgeye ziyaret etmesindeki en önemli çekicilik faktörleridir. Bu kaynakların koruma kullanma dengesi kapsamında kullanılması ve çekicilik unsuru olarak sürdürülebilirliğinin sağlanması önem arz etmektedir. Sürdürülebilirlik; Bu kaynaklarda meydana gelen tahribatlar dönüşü olmayan sonuçlara sebep olmaktadır. Sürdürülebilir turizm algısının gelişmesi ve alınan bir takım önlemlerle bu tahribatların engellenmesi mümkün olmaktadır. Bu bağlamda mevcut çalışma ile Bayburt ilinin kültürel miras unsurlarının sürdürülebilir turizm ilkeleri kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Literatür incelemesi yapılarak Bayburt ilinin kültürel miras unsurları sürdürülebilir turizm kapsamında incelenmiştir. Bunun yanı sıra saha araştırması yapılarak somut kültürel miras unsurları koruma kullanma dengesi çerçevesinde değerlendirilmiş ve görselleri çalışmaya eklenmiştir. Yapılan değerlendirme ve literatür incelemesi sonucunda somut kültürel miras unsurlarının birçoğunun korunduğu ve sürdürülebilir turizm amacıyla kullanıldığı tespit edilmiştir. Fakat somut olmayan kültürel miras unsurlarının unutulmaya yüz tuttuğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Sürdürülebilir Turizm, Bayburt

Bibliometric Analysis of Augmented Reality Technology Research in Museums

Tansu Yomralıoğlu^a and Assoc. Prof. Dr. Neslihan Serçeoğlu^b

^aAtatürk University, Faculty of Tourism, Turkey

tansu2551@gmail.com

^aAtatürk University, Faculty of Tourism, Turkey

nserceoglu@atauni.edu.tr

Abstract

Augmented reality (AR) is an innovative technology that facilitates the perception of sensory experiences beyond reality by superimposing virtual images onto real-world images. Augmented reality technology, which acts as a virtual layer between the user and the physical environment, enhances the user's experience by enriching their visual, auditory and cognitive processes. Museums are cultural spaces where interaction between the exhibited works and visitors is intense, which is important in learning cultural heritage and history. Accordingly, the need for the use of new technologies that allow visitors to not only see the exhibited works but also interact with them through their senses has emerged. Augmented reality, one of the technologies that stands out in meeting this need, transforms the museum environment by providing visitors with different experiences. Based on the importance of this phenomenon, the aim of the study is to conduct a comprehensive literature review on augmented reality technology in museums with the perspective of exploring the trends in research conducted in this field, identifying existing gaps and determining the scope of potential future research. In the study, research articles on augmented reality in museums published in the Web of Science (WoS) database will be examined using bibliometric analysis. The data will be analyzed using the Biblioshiny software within the R-based Bibliometrix package to create a bibliometric map. With the current study, the scientific productivity of the articles, productive authors, most relevant sources, cited publications, cited countries, most frequently used keywords, thematic mapping, co-citations and collaboration of authors and countries will be revealed.

Keywords: Augmented Reality, Bibliometrix, Biblioshiny, Bibliometric Analysis, Museum

Müzelerde Artırılmış Gerçeklik Teknolojisi Araştırmalarının Bibliyometrik Analizi

Özet

Artırılmış gerçeklik (AR), gerçek dünyadaki görüntülerin üzerine sanal görüntüleri ekleyerek gerçekliğin ötesinde duyuşal deneyimleri algılamayı kolaylaştıran yenilikçi bir teknolojidir. Kullanıcı ve fiziksel ortam arasında sanal bir katman görevi gören artırılmış gerçeklik teknolojisi, kullanıcının deneyimini zenginleştirerek görsel, işitsel ve bilişsel süreçlerini geliştirmektedir. Müzeler, kültürel mirası ve tarihi öğrenme konusunda önem teşkil eden, sergilenen eserlerle ziyaretçiler arasında etkileşimin yoğun olduğu kültürel alanlardır. Bu doğrultuda ziyaretçilerin sergilenen eserleri sadece görmekle kalmayıp, duyuları aracılığıyla etkileşime girmesine imkan tanıyan yeni teknolojilerin kullanılması ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamada öne çıkan teknolojilerden biri olan artırılmış gerçeklik, ziyaretçilere farklı deneyimler yaşatarak müze ortamını dönüştürmektedir. Bu olgunun önemine dayanarak çalışmanın amacı, bu alanda yapılan araştırmaların eğilimlerini keşfetme, mevcut boşlukları tespit etme ve gelecekteki potansiyel araştırmaların kapsamını belirleme perspektifiyle, müzelerde artırılmış gerçeklik teknolojisine ilişkin kapsamlı bir literatür incelemesi yapmaktır. Çalışmada Web of Science (WoS) veri tabanında yayınlanmış müzelerde artırılmış gerçeklik konulu araştırma makaleleri, bibliyometrik analiz kullanılarak incelenecektir. Bibliyometrik bir harita oluşturmak için R tabanlı Bibliometrix paketi içerisindeki Biblioshiny yazılımı kullanılarak veriler analiz edilecektir. Mevcut çalışma ile birlikte, makalelerin bilimsel üretkenliği, üretken yazarlar, en alakalı kaynaklar, atıf yapılan yayınlar, atıf yapılan ülkeler, en sık kullanılan anahtar sözcükler, tematik haritalama, ortak atıflar ve yazarlar ile ülkelerin işbirliği ortaya çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Artırılmış Gerçeklik, Bibliometrix, Biblioshiny, Bibliyometrik Analiz, Müze

Investigating the Effect of Night Museology on Cultural Heritage Tourism: The Example of the Ancient City of Ephesus

Asst. Prof. Dr. Çağla Ercanlı^a

^aIzmir Kavram Vocational School, Department of Architectural Restoration, Turkey

cagla.ercanli@kavram.edu.tr

Abstract

In the 21st century, the understanding of museology refers to the concept of "bringing together" which is the dictionary meaning of the museum, with a new perspective, as museums turning into tourism destinations, places for socialization and gathering, and centers of attraction. Night museum events initiated by the Ministry of Culture and Tourism in 2024 within the scope of the "Heritage to the Future" project also aim to increase interest in cultural heritage tourism and to ensure sustainability and diversity in tourism. Night museums not only serve as a communication space that enables museums to be experienced by wider audiences, but also create a different relationship with the museum in the night context of visits, becoming a medium for new discoveries, experiences and interpretations of museums. The study aims to investigate the effect of night museology on cultural heritage tourism through the example of the Ancient City of Ephesus. Ephesus is one of the most visited historical sites today. In the study, semi-structured interview technique is used and the interview was held with the Ephesus Museum Directorate on night museology. In the interview, aim of the night museology, different experiences in site, the number of visitors, the interest of local and foreign tourists, the effect of night museums on the nightly expenditure per person, the average day-night stay at the site, and the income level obtained during the day-night, the solutions put forward for issues that need to be considered such as lighting and security were discussed. The results of the study represent a first step towards understanding the impact of museum visitation time (day or night) on visitor experiences, without aiming to present any positive or negative evidence on night museology. Considering the impact of the night on visits and visitors will help museums develop, change and transform.

Keywords: Museums, Night Museology, Cultural Heritage, Tourism, Ephesus Ancient City

Gece Müzeciliğinin Kültürel Miras Turizmine Etkisinin Araştırılması: Efes Antik Kenti Örneği

Özet

21. yüzyılda müzecilik anlayışı müzelerin birer turizm mahali, sosyalleşme ve toplanma mekânı, cazibe merkezine dönüşerek müzenin sözlük anlamı olan "bir araya getirme" kavramına yeni bir bakış açısıyla atıf yapmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2024 yılında "Geleceğe Miras" projesi kapsamında başlatılan gece müzeciliği etkinlikleri de kültürel miras turizmine yönelik ilginin artırılmasını, turizmde sürdürülebilirliği ve çeşitliliği amaçlamaktadır. Gece müzeciliği yalnızca müzelerin daha geniş kitlelerce deneyimlenmesini sağlayan bir iletişim mekânı olarak değil, aynı zamanda ziyaretlerin gece bağlamı müzeyle farklı bir ilişki yaratarak müzelerin yeni keşiflerinin, deneyimlerinin ve yorumlarının bir ortamı haline gelmektedir. Bu bağlamda, çalışmada gece müzeciliğinin kültürel miras turizmine etkisinin Efes Antik Kenti örneği üzerinden araştırılması amaçlanmaktadır. Türkiye’de gece müzeciliğinin ilk uygulaması olan Efes Antik Kenti günümüzde en fazla ziyaretçi alan ören yerlerinden biridir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılarak Efes Müze Müdürlüğü ile gece müzeciliği üzerine bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Efes Müze Müdürlüğü ile yapılan görüşmede gece müzeciliğinin amacı, ören yeri deneyim farklılıkları, ziyaretçi sayıları, yerli ve yabancı turistlerin ilgisi, gece müzeciliğinin kişi başı gecelik harcamaya etkisi, ören yerinde gündüz-gece ortalama kalış süreleri, gündüz-gece elde edilen gelir düzeyi, ışıklandırma ve güvenlik gibi dikkat edilmesi gereken konularda ortaya konan çözümler başlıkları ele alınmıştır. Çalışmanın sonuçları gece müzeciliği konusunda olumlu olumsuz herhangi bir kanıt ortaya koyma hedefi bulunmaksızın, müze ziyaret zamanının (gündüz veya gece) ziyaretçi deneyimleri üzerindeki etkisini anlamak için ilk adımı temsil

etmektedir. Gecenin ziyaret ve ziyaretçiler üzerindeki etkisini düşünmek, müzelerin gelişimine, değişimine ve dönüşümüne yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzeler, Gece Müzeciliği, Kültürel Miras, Turizm, Efes Antik Kenti

Examination Of Ulucanlar Prison Museum Through The Concept Of “Dark Tourism”

Research Assistant Gizem Nur Şan^a

^a*Istanbul Beykent University, Faculty of Engineering-Architecture, Turkey*

gzmursan@gmail.com

Abstract

Dark tourism includes visits to places where tragic, fatal events that are associated with disasters and have left a mark on the public memory took place. Concentration camps, disaster areas, cemeteries, prisons, war zones, and places of memory where tragic events took place are examples of this. Dark tourism aims to remind people of the events that took place in these places, to create consciousness and to raise awareness. On the other hand, it is a type of tourism that creates ethical debates in terms of the way tragic situations are handled and turned into a commercial object. However, when viewed spatially, they are strong examples in terms of establishing and reading the connections between the events and the places where the events took place. Some of the areas that fall within the scope of dark tourism offer users strong spatial experiences while shaping individual and social memory. Ulucanlar Prison Museum in Ankara is a prison that has an important place in Turkey's political history and has been transformed into a museum. Ulucanlar Prison is a striking memory place, especially as a prison where political prisoners were imprisoned, tortured and executed during the military coups of March 12, 1971 and September 12, 1980. Within the scope of this study, it is aimed to examine Ulucanlar Prison Museum in relation to the concept of dark tourism. In line with this goal, firstly dark tourism approaches and examples will be explained in different dimensions, and then how the place relates to the events will be emphasized in the case of Ulucanlar Prison Museum. The questions of which spatial details the museum contains and how spatial elements that can be imprinted in memory are used will be answered.

Keywords: Dark Tourism, Memory Place, Ulucanlar Prison Museum, Architecture and Tourism

Ulucanlar Cezaevi Müzesi’nin “Dark Turizm” Kavramı Üzerinden İncelenmesi

Özet

Dark turizm (hüzün turizmi) felaketlerle ilişkilendirilen, trajik, ölümle sonuçlanmış, toplum hafızasında yer etmiş olayların geçtiği mekânlara yapılan ziyaretleri kapsamaktadır. Toplama kampları, afet bölgeleri, mezarlıklar, hapishaneler, savaş alanları, trajik olayların geçtiği hafıza mekanları bu kapsamdaki örneklerdendir. Dark turizmin bu yerlerde yaşanan olayları hatırlatmak, bilinç oluşturmak ve farkındalık kazandırmak gibi amaçları vardır. Öte yandan trajik durumların ele alınış biçimiyle ticari bir nesneye dönüştürülmesi bakımından etik anlamda tartışmalar da yaratan bir turizm türüdür. Fakat mekânsal olarak bakıldığında; olaylar ile olayların gerçekleştiği mekanlar arasındaki bağıntıları kurmak ve okumak açısından güçlü örneklerdir. Dark turizm kapsamına girmekte olan alanların bazıları, kullanıcılara güçlü mekânsal deneyimler sunmakta iken bireysel ve toplumsal hafızayı şekillendirmektedir. Ankara’da bulunmakta olan Ulucanlar Cezaevi Müzesi Türkiye’nin siyasi tarihinde yeri olan bir cezaevinin müzeye dönüşmüş halidir. Ulucanlar Cezaevi, özellikle 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askeri darbeleri dönemlerinde siyasi tutukluların hapsedildiği, işkencelere maruz kaldığı ve idam edildiği bir cezaevi olarak çarpıcı bir hafıza mekanıdır. Bu çalışma kapsamında Ulucanlar Cezaevi Müzesi’nin, dark turizm kavramı ile ilişkilendirilerek incelenmesi hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda, öncelikle dark turizm yaklaşımları, örnekleri farklı boyutları ile açıklanacak beraberinde ise Ulucanlar Cezaevi Müzesi özelinde mekanın olaylarla nasıl ilişki kurduğu üzerinde durulacaktır. Müzenin mekânsal açıdan hangi detayları içerdiği, hafızada yer edebilecek mekânsal unsurların nasıl kullanıldığı soruları cevaplanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dark Turizm, Hafıza Mekanı, Ulucanlar Cezaevi Müzesi, Mimarlık ve Turi

Bridging Past and Present: Enhancing Visitor Experiences at Archaeological Sites through Design and Cultural Heritage Interpretation

Deren Türkmen

turkmenderen@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Ülkü Özten

Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Engineering and Architecture, Turkey

uozen@ogu.edu.tr

Prof. Dr. Hakan Anay

Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Engineering and Architecture, Turkey

hanay@ogu.edu.tr

Abstract

Cultural heritage elements play a critical role in shaping the identity of settlements. The preservation of archaeological sites and their integration into contemporary environments are essential for maintaining both tangible and intangible cultural heritage. Effective interaction between archaeological sites and visitors is key to raising awareness, enriching visitor experiences, and fostering a culture of preservation. Heritage sites that maintain cultural continuity and contribute to collective memory benefit from diverse and high-quality visitor experiences. This study explores how design enhances visitor experiences at archaeological sites, focusing on both physical and digital elements. Physical design components—such as restorations, landscape designs, guiding signs, and information boards—convey contextual information about the site's history and architecture. Digital elements, including augmented reality (AR) and virtual reality (VR), provide additional experiences that blend on-site and virtual engagement. Furthermore, heritage interpretation methods such as exhibitions, educational spaces, archaeoparks, and open-air museums foster dynamic relationships between visitors and cultural heritage, enhancing education and engagement. The impact of these experiential designs on visitor knowledge and awareness of cultural heritage preservation is an area of active research. As technology in heritage sites evolves, new methods are emerging that not only safeguard collective memory and cultural identity but also translate archaeological data into contemporary interpretations. This study analyzes the relationship between design, cultural heritage, and visitor experience in Turkey, categorizing various heritage interpretation and preservation strategies. It reviews existing research, maps different forms of visitor experiences, and investigates the connections between visitors and designed heritage experiences.

Keywords: Cultural Heritage, Archaeological Sites, Design, Visitor Experience, Heritage Interpretation

Geçmiş ve Geleceği Bağlamak: Arkeolojik Alanlarda Tasarım ve Kültürel Miras Yorumlaması ile Ziyaretçi Deneyimini Zenginleştirmek

Özet

Kültürel miras unsurları, yerleşimlerin kimliğini şekillendirmede kritik bir rol oynamaktadır. Arkeolojik alanların korunması ve bu alanların çağdaş yaşam alanlarına entegrasyonu, hem somut hem de soyut kültürel mirasın korunması açısından esastır. Arkeolojik alanlar ile ziyaretçiler arasındaki etkili etkileşim, farkındalık yaratmada, ziyaretçi deneyimlerini zenginleştirmede ve koruma kültürünü teşvik etmede kilit rol oynar. Kültürel sürekliliği sürdüren ve kolektif hafızaya katkıda bulunan miras alanları, çeşitli ve yüksek kaliteli ziyaretçi deneyimlerinden faydalanmaktadır. Bu çalışma, arkeolojik

alanlardaki ziyaretçi deneyimlerini geliştiren tasarım unsurlarını, hem fiziksel hem de dijital unsurlar üzerine odaklanarak incelemektedir. Fiziksel tasarım bileşenleri—restorasyonlar, peyzaj tasarımları, yönlendirme tabelaları ve bilgilendirme panoları gibi—alanın tarihi ve mimarisi hakkında bağlamsal bilgiler aktarmaktadır. Artırılmış gerçeklik (AR) uygulamaları ve sanal gerçeklik (VR) simülasyonları gibi dijital unsurlar ise, yerinde ve sanal etkileşimleri harmanlayan ek deneyimler sunmaktadır. Ayrıca, sergiler, eğitim alanları, arkeoparklar ve açık hava müzeleri gibi miras yorumlama yöntemleri, ziyaretçiler ile kültürel miras arasında dinamik ilişkiler kurarak eğitim ve katılımı artırmaktadır. Bu deneyimsel tasarımların, ziyaretçilerin kültürel mirasın korunmasına ilişkin bilgi ve farkındalıkları üzerindeki etkisi, aktif bir araştırma alanıdır. Miras alanlarındaki teknolojik uygulamalar geliştikçe, sadece kolektif hafıza ve kültürel kimliği korumakla kalmayıp, arkeolojik verilere çağdaş yorumlar kazandıran yeni yöntemler de ortaya çıkmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’deki tasarım, kültürel miras ve ziyaretçi deneyimi arasındaki ilişkiyi analiz ederek, çeşitli miras yorumlama ve koruma stratejilerini kategorize etmektedir. Mevcut araştırmaları gözden geçirecek, farklı ziyaretçi deneyimlerinin haritasını çıkaracak ve ziyaretçiler ile tasarlanmış miras deneyimleri arasındaki bağlantıları araştıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Arkeolojik Alanlar, Tasarım, Ziyaretçi Deneyimi, Miras Yorumlaması

Evaluating the Dovecotes in Kayseri Province Within the Context of Cultural Tourism and their Use for Destination Promotion

Assoc. Prof. Dr. Nihat ÇEŞMECİ

Erciyes University, Faculty of Tourism, Tour Guiding Department, Turkey

ncesmeci@erciyes.edu.tr

Abstract

Situated in the center of Anatolia and on important trade and migration routes, the geography of Kayseri province has been enriched with various architectural and cultural elements for centuries. The settlement of Kültepe-Kaniş, which was the main center of Anatolia's Assyrian trade colony system as early as 2000 B.C., still bears traces of that period. During the Roman period, Kayseri (Caesarea), the capital of the Cappadocian province of the Empire, became a military and administrative center, and with the spread of Christianity during the Byzantine period, it increased its religious importance. Later, the city became one of the biggest settlements of the Anatolian Seljuk state, many mosques, madrasahs, and caravanserais were built, and as one of the major crossroads of the Silk Road, it maintained its importance in the Ottoman period. Among the most noteworthy architectural ensembles in Kayseri Province today are the dovecotes, which were built in a diverse array of shapes and styles, from the advent of the Roman period until the latter half of the 20th century. Throughout history, meat, eggs, and feathers of pigeons have been a source of sustenance. Pigeons were also used as a medium of communication. However, the primary rationale for the construction of dovecotes, particularly in Central Anatolia, has been the production of fertilizer for agricultural use. Although dovecotes facilitated the collection and utilization of manure obtained in agricultural activities throughout centuries, they were subsequently abandoned, and their functions were superseded with the advent of widespread use of artificial fertilizers from the 1960s onwards. This research aims to provide a comprehensive overview of the historical development, architectural types, and characteristics of dovecotes, representing the region's cultural heritage. It is based on a thorough examination of existing literature offering insights into the evaluation of these buildings within the context of cultural tourism and their potential utilization in destination promotion.

Keywords: Dovecotes, Cappadocia, Cultural Heritage, Cultural Tourism, Kayseri, Destination Promotion.

Kayseri İlindeki Güvercinliklerin Kültür Turizmi Bağlamında Değerlendirilmesi ve Destinasyon Tanıtımında Kullanımı

Özet

Anadolu'nun merkezinde bulunması ve önemli ticaret ve göç yolları üzerinde yer alması, Kayseri ili coğrafyasının yüzyıllar boyunca farklı mimari ve kültürel unsurlarla zenginleşmesine neden olmuştur. Daha M.Ö. 2000'li yıllardan itibaren Anadolu'daki Asur Ticaret Kolonileri sisteminin ana merkezi olan Kültepe-Kaniş yerleşimi, dönemin izlerini hala taşımaktadır. Roma Dönemi'ne gelindiğinde, İmparatorluğun Kapadokya eyaleti başkenti olan Kayseri (Caesarea) şehri, askeri ve idari bir merkez haline gelmiş, Bizans döneminde ise Hristiyanlığın yayılmasıyla, dini açıdan da önemini pekiştirmiştir. Sonraki dönemlerde Anadolu Selçuklu Devleti'nin ana merkezlerinden biri olan kentte, birçok cami, medrese ve kervansaray inşa edilmiş ve İpek Yolu'nun temel kavşak noktalarından biri olarak Osmanlı döneminde de önemini sürdürmüştür. Günümüzde Kayseri ilinde yer alan ve en dikkat çekici mimari eserler arasında gösterilebilecek yapı türlerinden biri, Roma döneminden itibaren Cumhuriyet dönemine kadar farklı şekil ve tarzlarda inşa edilmiş güvercinlikler bulunmaktadır. Tarih boyunca güvercinlerin eti, yumurtaları ve tüylerinden faydalanmanın yanı sıra iletişim aracı olarak da faydalanılmıştır, ancak özellikle İç Anadolu'da güvercinliklerin temel inşa edilme nedeni tarımsal amaçlı gübre elde etmektir. Güvercinlikler, gübre toplama işlemini kolaylaştırmak ve elde edilen gübrenin tarımsal faaliyetlerde kullanmak üzere inşa edilmiş olsalar da 1960'lardan itibaren suni

gübrenin yaygınlaşmasıyla terk edilmiş ve fonksiyonlarını yitirmişlerdir. Bu araştırmanın amacı, bölgenin kültürel mirasının değerli unsuru olan bu yapıların gelişim süreçleri, türleri ve özellikleri hakkında literatür taramasına dayalı olarak bilgi vererek, kültür turizmi çerçevesinde nasıl değerlendirilebilecekleri ve destinasyon tanıtımında nasıl kullanılabileceklerine yönelik bazı öneriler geliştirerek sumak ve tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Güvercinlik, Kapadokya, Kültürel Miras, Kültür Turizmi, Kayseri, Destinasyon Tanıtımı

An Experiment on the Exhibition of the Ancient City of Sillyon in Digital Environment

Prof. Dr. Kerim Çetinkaya^a, Assoc. Prof. Dr. Murat Taşkıran^b, Assist Prof. Derya Düzgün Top^c,
Assist Prof. Nihan Ünal^a, Res. Assist Ayşenur Karataş^a and Res. Assist Sema Kırıcı^a

^a*Antalya Belek University, Faculty of Art and Design, Turkey*

^b*Pamukkale University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Turkey*

^c*Antalya Belek University, Faculty of Art and Design, Turkey*

derya.top@belek.edu.tr (responsible author)

Abstract

This paper intends to evaluate the ancient city of Sillyon, which has a high tourism potential and has not yet been discovered, through architectural design and production processes under the influence of digital technologies and computer-aided design tools. With the Covid-19 pandemic, while people's working and living conditions and social relations have undergone a transformation, public spaces have also been affected by this transformation. With the limitation of the use of public space, architectural practice has started to shift from physical space to virtual space and interest in digital space production has increased. Access to events such as theatre, concerts and festivals has become possible in digital environments, and virtual visits to such environments have been offered from all over the world. In this context, it is important that Sillyon, one of the important ancient cities with archaeological value, is exhibited in the digital environment as a virtual museum in the context of cultural tourism. The study constitutes the preliminary step of presenting this city, located in the Serik district of Antalya and inhabited from the Iron Age to the Turkish Islamic period, to cultural tourism with the Artsteps programme used in digital exhibitions, museums or promotions. The fact that the ruins of Sillyon, which refer to different periods of Sillyon, are located on a hill facilitates the digital production of Sillyon through the Artsteps programme. With this study, it is aimed to produce a digital museum by bringing together and exhibiting the physical representations of this settlement area, which was built on a rocky topography and includes city gates, towers, necropolis and acropolis, ancient theatre, temples, stoas, residences, aqueducts, etc. in the digital environment with the Artsteps program, and to recognize and promote the ancient city of Sillyon in the context of cultural tourism.

Keywords: Sillyon Ancient City, Cultural Tourism, Architecture, Digital Production, Artsteps

Sillyon Antik Kentinin Dijital Ortamda Sergilenmesi Üzerine Bir Deneme

Özet

Bu bildiri dijital teknolojilerin ve bilgisayar destekli tasarım araçlarının etkisi altında mimari tasarım ve üretim süreçleriyle, turizm potansiyeli yüksek ve henüz keşfedilmemiş olan Sillyon antik kentini değerlendirme niyetindedir. Covid-19 pandemisiyle birlikte insanların çalışma ve yaşam koşulları, sosyal ilişkileri bir dönüşüme uğrarken kamusal alanlar da bu dönüşümden etkilenmiştir. Kamusal alan kullanımlarının sınırlandırılmasıyla birlikte mimarlık pratiği de fiziksel mekândan sanal mekâna kaymaya başlamış ve dijital mekân üretimine gösterilen ilgi artmıştır. Bu doğrultuda tiyatro, konser, festival gibi etkinliklere erişim dijital ortamlarda mümkün hale gelmiş, dünyanın her yerinden bu türden ortamlara sanal ziyaret imkânı sunulmuştur. Arkeolojik değere sahip önemli antik kentler arasında olan Sillyon'un da, kültürel turizm bağlamında sanal müze olarak dijital ortamda sergilenmesi bu bağlamda önemlidir. Çalışma, Antalya'nın Serik ilçesinde bulunan ve Demir Çağı'ndan Türk İslam dönemine kadar olan sürede yerleşim görülen bu kenti, dijital sergi, müze ya da tanıtımlarda kullanılan Artstep programıyla kültürel turizme sunmanın ön adımını oluşturmaktadır. Sillyon'un farklı dönemlerine referans veren kalıntıların bir tepe üzerinde, birbirine yakın bir ölçekte konumlanması, Sillyon'un Artsteps programı aracılığıyla dijital üretimini kolaylaştırmakta ve Sillyon dijital üretim için potansiyeli yüksek bir kent olma özelliği göstermektedir. Bu çalışmayla birlikte, kayalık bir topografya

zerinde inŖa edilen ve içerisinde kent kapılarının, kulelerin, nekropolis ve akropolisin, antik tiyatronun, tapınakların, stoaların, konutların, su kemerlerinin vb. bulunduğu bu yerleŖim alanının fiziksel temsillerinin Artsteps programıyla dijital ortamda bir araya getirilip sergilenmesiyle dijital bir müze üretilmesi ve Sillyon antik kentinin kültürel turizm bağlamında tanınması ve tanıtılması hedeflenmiŖtir.

Anahtar Kelimeler: Sillyon Antik Kenti, Kültürel Turizm, Mimarlık, Dijital retim, Artsteps

Disiplinlerarası Bakış Açısıyla Kültürel Miras: Mimarlık ve Turizm Akademisyenlerinin Bakış Açılarının İncelenmesi

Arş. Gör. Feridun Aydın^a, Arş. Gör. Batuhan Gürs^b, Doç. Dr. Oğuz DOĞAN^c

^a*Antalya Bilim Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Türkiye
feridun.aydinli@antalya.edu.tr*

^b*Antalya Bilim Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Türkiye
batuhan.gurs@antalya.edu.tr*

^c*Antalya Bilim Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Türkiye
oguz.dogan@antalya.edu.tr*

Özet

Kültürel miras, ülkelerin ya da toplumların geçmişle olan bağlantısını sağlayan ve tarihsel süreçlerin bir sonucu olarak ortaya çıkan bir olgu olarak ifade edilebilir. Kültürel miras gerek mimari eserleri, geçmişten günümüze ulaşan örenyerleri, müzeler vb. gibi somut kültürel miraslarını gerekse de o toplumun dili, iletişim yöntemleri, örf-adetlerini, yemek kültürü vb. gibi somut olmayan kültürel miraslarını kapsamaktadır. Bu bağlamda antropoloji, mimari, tarih ve turizm gibi farklı disiplinlerin çalışma alanlarına girmektedir ve her bir disiplin için ayrı önem arz etmektedir. Turizm sektörü için önemli çekicilik unsurlarından olan somut ve somut olmayan kültürel miras unsurları, turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve pazarlanması konusunda avantaj sağlamaktadır. Diğer taraftan, toplumların sanat anlayışlarını ve mimari gelişimleri hakkında fikir vermektedir. Buradan hareketle bu çalışmada, Antalya Bilim Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi ve Turizm Fakültesi'nde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının kültürel miras kavramına ilişkin algılarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede kavramın bu iki farklı disiplin için ne anlam ifade ettiği belirlenecektir. Çalışma kapsamında nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniğinden faydalanılacaktır. Bu kapsamda bir soru formu oluşturulmuştur. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Mimarlık, Turizm, İçerik Analizi

Cultural Heritage from an Interdisciplinary Perspective: Analysing the Views of Architecture and Tourism Academicians

Abstract

Cultural heritage can be expressed as a phenomenon that connects countries or societies with their past and emerges as a result of historical processes. It includes both tangible cultural heritage, such as architectural works, ruins, and museums, and intangible cultural heritage, such as a society's language, communication methods, customs, and food culture. In this context, cultural heritage intersects with various disciplines, including anthropology, architecture, history, and tourism, and holds particular significance for each of these fields. Tangible and intangible cultural heritage elements, which serve as important attraction factors for the tourism sector, offer advantages in diversifying and marketing tourism activities. Additionally, they provide insights into the artistic and architectural development of societies. This study aims to determine the perceptions of academicians from Antalya Bilim University's Faculty of Fine Arts and Architecture and Faculty of Tourism regarding the concept of cultural heritage. In this way, the study will ascertain the meaning of the concept for these two distinct disciplines. The study will employ the interview technique from qualitative research methods, and a question form has been created for this purpose. The data obtained will be analyzed using content analysis.

Keywords: Cultural Heritage, Architecture, Tourism, Content Analysis

The Role of Alanya Inscriptions in the Continuity of Cultural Heritage and the Formation of Social Memory

Dr. Özge Kurşun Tükenmez^a

^a*Antalya, Turkey*

ozgekursuntukenmez@gmail.com

Abstract

Inscriptions are generally inscriptions or plaques carved on a historical architectural structure. States have decorated the structures they have built with inscriptions that express the identity of the buildings. Inscriptions are usually found on religious, monumental, official or commercial structures. These structures can be mosques, madrasahs, shrines, bridges, castles, shipyards, palaces, tombs, fountains. The content of the inscriptions usually includes the identity of the structure or work, its purpose of construction, its history, the person or events that commissioned it, and religious and cultural motifs. In this regard, inscriptions can be considered documents pertinent to a multitude of academic disciplines and fields, including chronology, archaeology, art history, history, cultural heritage, sociology, and architecture, as well as tourism. Alanya is an important port city that has gone through four periods with its Turkish-Islamic identity: the Seljuk, Karamanid, Ottoman and Republic periods. For this reason, there are examples of inscriptions belonging to four periods here. These inscriptions carry examples of Turkish-Islamic architecture and art. In particular, the Seljuk period inscriptions are notable for their aesthetic and calligraphic elements. This situation is evidenced by the language, writing style and symbols employed in the inscriptions. In this respect, the writing used in the inscriptions reflects the official language and religious emphasis of the period. The inscriptions in Alanya also bear the traces of Roman, Byzantine and local Anatolian cultures that influenced the region in different periods. Thus, Alanya inscriptions are both an important source for researchers and an important element that creates collective consciousness in a historical journey for the city's residents and visitors. This cultural transfer and the formation of collective memory were made through art. A better understanding of the importance of Alanya inscriptions, which preserve the memory of the city with Turkish Islamic art and aesthetics, will increase activities aimed at preserving the historical heritage of Alanya and transferring it to future generations. For this reason, this study aims to reveal the role of Alanya inscriptions in the continuity of the cultural heritage of the city, in the preservation of beliefs, traditions, artistic styles, cultural values and their importance in the construction of social memory.

Keywords: Alanya, Inscription, Art, Cultural Heritage, Social Memory

Kültürel Mirasın Sürekliliğinde ve Toplumsal Hafızanın Oluşumunda Alanya Kitabelerinin Rolü

Özet

Kitabeler, genel anlamıyla tarihi bir mimari yapının üzerine oyulmuş yazıtlar veya levhalardır. Devletler, inşa ettikleri yapıları, binaların kimliklerini ifade eden yazıtlarla süslemişlerdir. Kitabeler, genellikle dini, anıtsal, resmi veya ticari yapılar üzerinde bulunur. Bu yapılar, cami, medrese, türbe, köprü, kale, tersane, saray, mezar, çeşme gibi yapılar olabilir. Yazıtların içeriği genellikle yapının veya eserin kimliği, yapılış amacı, tarihi, yaptıran kişi veya olayları, dini ve kültürel motifleri kapsar. Bu yönüyle kitabeler kronoloji, arkeoloji, sanat tarihi, tarih, kültürel miras, sosyoloji, mimarlık, turizm gibi birçok farklı disiplin ve alan için belge niteliği taşıyan unsurlardır. Alanya Türk- İslam dönemi kimliğiyle Selçuklu, Karamanoğulları, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemleri olmak üzere dört devir geçiren önemli bir liman kentidir. Bu nedenle burada dört devire ait kitabe örnekleri bulunmaktadır. Bu kitabeler Türk-İslam mimarisi ve sanatının örneklerini taşır. Özellikle Selçuklu dönemi kitabeleri,

estetik ve kaligrafik unsurlar bakımından zengindir. Bu, kitabelerde kullanılan dil, yazı stili ve sembollerde görülür. Bu yönüyle kitabelerde kullanılan yazı, dönemin resmi dili ve dini vurgularını yansıtır. Alanya'daki kitabeler, farklı dönemlerde bölgeyi etkileyen Roma, Bizans ve yerel Anadolu kültürlerinin izlerini de taşır. Böylece Alanya kitabeleri hem araştırmacılar için önemli bir kaynak hem de şehrin sakinleri ve ziyaretçileri için tarihi bir yolculuk içinde kolektif bilinci oluşturan önemli bir unsurdur. Bu kültürel aktarım ve kolektif hafızanın oluşumu sanat aracılığıyla yapılmıştır. Türk İslam sanatı ve estetiğiyle şehrin hafızasını bulunduran Alanya kitabelerinin öneminin daha iyi anlaşılması, Alanya'nın tarihi mirasını korumaya ve gelecek kuşaklara aktarmaya yönelik faaliyetleri artıracaktır. Bu nedenle bu çalışmada Alanya kitabelerinin şehrin kültürel mirasının devamlılığının, inançların, geleneklerin, sanatsal üslupların, kültürel değerlerin korunmasındaki rolünün ve toplumsal bellek inşasındaki öneminin ortaya konması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alanya, Kitabe, Sanat, Kültürel Miras, Toplumsal Hafıza

Zero Waste Management and Application Examples of Hotels

Graduate student Ezgi SARITAŞ^a, Assoc. Prof. Murad Alpaslan KASALAK^b,

Assoc. Prof. Mehmet BAHAR^c and PhD student Sabri BOZCA^d

^aAkdeniz University, Institute of Social Sciences, Turkey

ezgisaritas91@hotmail.com

^bAkdeniz University, Faculty of Tourism, Turkey

muradkasalak@akdeniz.edu.tr

^cKapadokya University, School of Applied Sciences,, Turkey

mehmet.bahar@kapadokya.edu.tr

^dMuğla Sıtkı Koçman University, Institute of Social Sciences, Turkey

sabribozcaacademic@gmail.com

Abstract

Today, the use and application of environmental sustainability and zero waste concepts are increasing. It is possible to see the concept of ‘zero waste’ in almost every grocery bag, hospitals and institutions. Zero waste and sustainability are of vital importance for many sectors and in terms of the use of limited resources. The tourism sector is an important industry that provides economic growth and employment worldwide. However, increasing travel activities and the expansion of tourism facilities have also brought environmental impacts. Various solutions are being sought to reduce these impacts. This article addresses the “zero waste” approach, one of the sustainability concepts in tourism hotel management. Information was collected by addressing the definition of zero waste, its applications, and sample hotel businesses operating with zero waste applications.

Keywords: Zero Waste, Tourism Waste Management, Sustainable Tourism

Otellerin Sıfır Atık Yönetimi Ve Uygulama Örnekleri

Özet

Günümüzde, çevresel sürdürülebilirlik ve sıfır atık kavramlarının kullanımı ve uygulamaları giderek artmaktadır. Neredeyse her market poşetinde, hastaneler ve kurumlarda ‘sıfır atık’ kavramını görmek mümkündür. Sıfır atık ve sürdürülebilirlik birçok sektör için ve sınırlı kaynakların kullanımı açısından hayati önem taşımaktadır. Turizm sektörü, dünya genelinde ekonomik büyüme ve istihdam sağlayan önemli bir endüstridir. Ancak, artan seyahat faaliyetleri ve turizm tesislerinin genişlemesi, çevresel etkileri de beraberinde getirmiştir. Bu etkilerin azaltılması için çeşitli çözümler aranmaktadır. Bu makalede, turizm otel işletmeciliğinde sürdürülebilirlik konseptlerinden biri olan "sıfır atık" yaklaşımını ele almaktadır. Sıfır atık tanımı, uygulamaları, sıfır atık uygulaması ile faaliyet gösteren örnek otel işletmeleri konularına değinilerek bilgi toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sıfır Atık, Turizm Atık Yönetimi, Sürdürülebilir Turizm

Evaluation of Rural Tourism within the Scope of Cultural Heritage: The Case of Kızılcahamam

Hatice ÖZ^a and Prof. Dr. Özlem SAĞIROĞLU DEMİRCİ^b

^aGazi University, Institute of Natural and Applied Sciences, Faculty of Architecture, Turkey

hatice.oz3@gazi.edu.tr

^bGazi University, Faculty of Architecture, Turkey

osagioglu@gazi.edu.tr

Abstract

Since the 1950s, with industrialization, migration from rural to urban areas has increased in Turkey. For these reasons, the rural population has declined and today villages and their buildings are under the threat of becoming idle. In recent years, there has been a rapid detachment of urban life from the natural world and an increase in environmental concerns. Accordingly, rural tourism, a type of tourism that is intensively demanded by those living in regions with significant levels of development and urbanization, has increased interest in rural areas and environmental science-related activities. The increasing popularity of rural tourism can largely be attributed to the promotion of alternative lifestyles, the ease of reaching large target audiences, and the increased accessibility of rural areas thanks to improved transportation and communication infrastructure. Rural tourism is a vital tool for rural development in the Kızılcahamam region. In terms of natural and cultural resources, the Kızılcahamam region has national parks, natural geopark areas, fossil forests, and a plateau ecosystem with impressive landscapes. In addition, Kızılcahamam is rich in thermal water resources and has managed to ensure the utilization of these resources within the scope of tourism activities on a significant scale. In this study, a SWOT analysis was made with the data obtained through literature review and fieldwork; it was determined that the region is rich in natural resources, tourism opportunities, and idle building stock; the effects of rural tourism on the sustainability and rural development of the region were examined, and recommendations were developed for the region by discussing the role and importance of cultural heritage within the scope of sustainable rural tourism.

Keywords: Cultural Heritage, Rural Tourism, Rural Heritage, Rural Development, Adaptive Reuse

Kültürel Miras Kapsamında Kırsal Turizmin Değerlendirilmesi: Kızılcahamam Örneği

Özet

Sanayileşmeyle birlikte Türkiye'de 1950'lerden bu yana kırdan kente göç akışı artmıştır. Bu nedenlerle kırsal nüfus azalmış ve günümüzde köyler ve köylerdeki yapılar atıl kalma tehdidiyle karşı karşıya kalmıştır. Son yıllarda dünya genelinde kentsel yaşamın doğal yaşamdan hızla kopması ve çevreye yönelik kaygıların artması söz konusudur. Buna bağlı olarak, önemli ölçüde gelişmişlik ve kentleşme düzeyine sahip bölgelerde yaşayanlar tarafından yoğun olarak talep edilen bir turizm türü olan kırsal turizm, kırsal alanlara ve çevrebilimle ilgili faaliyetlere olan ilgiyi artırmıştır. Kırsal turizmin artan popülaritesi büyük ölçüde alternatif yaşam biçimlerinin teşvik edilmesine, geniş hedef kitlelere ulaşma kolaylığına ve gelişmiş ulaşım ve iletişim altyapısı sayesinde kırsal alanların erişilebilirliğinin artmasına bağlanabilir. Kırsal turizm, Kızılcahamam bölgesi dikkate alındığında kırsal kalkınma için çok önemli bir araçtır. Doğal ve kültürel kaynaklar açısından Kızılcahamam bölgesi milli parklar, doğal jeopark alanları, fosil ormanları ve etkileyici manzaralara sahip bir yayla ekosistemi barındırmaktadır. Ayrıca Kızılcahamam, termal su kaynakları bakımından zengin olup, bu kaynakların turizm faaliyetleri kapsamında değerlendirilmesini kayda değer bir ölçekte sağlamayı başarmıştır. Bu çalışmada, literatür taraması ve alan çalışması ile elde edilen verilerle SWOT analizi yapılmış; doğal kaynaklar, turizm olanakları ve atıl yapı stoku bakımından zengin olduğu tespit edilmiş; kırsal turizmin bölgenin sürdürülebilirliği ve kırsal kalkınması üzerindeki etkileri incelenmiş, sürdürülebilir kırsal turizm

kapsamında kültürel mirasın rolü ve önemine dair tartışmalar yapılarak bölgeye yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Kırsal Turizm, Kırsal Miras, Kırsal Kalkınma, Uyarlanabilir Yeniden Kullanım

İstanbul'da Mimar Sinan Temalı Günübirlik Turların Analizi

Prof. Dr. Fatma Füsün İstanbullu Dinçer^a, Prof. Dr. Mithat Zeki Dinçer^b, Dr. Öğr. Üyesi Şimal Şahinoğlu Yayla^c

^aİstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Türkiye

istanbul@istanbul.edu.tr

^bİbn Haldun Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi (Part Time), Türkiye

mzdincer@gmail.com

^cİstanbul Topkapı Üniversitesi, Plato Meslek Yüksekokulu, Türkiye

simalsahinogluyayla@topkapi.edu.tr

Özet

Türk mimarlık tarihinin en önemli mimarlarının başında gelen Mimar Sinan'ın günümüze 350 ile 450 arasında eser bıraktığı tahmin edilmektedir. Genç yaşlarda devşirme olarak geldiği İstanbul'un silüetine önemli izler bırakan Mimar Sinan sadece mimar değil şehir planlayıcı, tasarımcı, mühendis kimliği ile de ön plana çıkmaktadır. Fatih ve çevresi başta olmak üzere, Üsküdar, Beşiktaş, Eyüp, Kâğıthane ve Beykoz gibi farklı birçok lokasyonda Mimar Sinan eserlerine rastlamak mümkündür. Her yapının ayrı ele alınması halinde sayısının yüzü geçtiği düşünülen bu eserler Mimar Sinan'ın İstanbul için ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın amacı; Mimar Sinan eserlerine yönelik İstanbul'da yapılan günübirlik turların analizidir. Bu kapsamda Google arama motoru üzerinden "Mimar Sinan Eserleri Turu İstanbul", "Mimar Sinan Turu İstanbul", "Koca Sinan Turu İstanbul" şeklinde aramalar yapılmış olup, arama sonucu ortaya çıkan sonuçlar üzerinden sadece seyahat acentalarının gerçekleştirdiği günübirlik turlar değerlendirilmiştir. 8 adet acentada konuya yönelik tur bilgisi bulunmuş, gerçekleştirilen turlar kapsamında gezilen ilçeler, turlar kapsamında daha çok tercih edilen eserler, daha az tercih edilen eserler, gezi süresi vb. hususlar hakkında karşılaştırma yapılmıştır. Arama motoru üzerinden yapılan arama sonucu elde edilen sonuçlar, İstanbul'da Mimar Sinan turlarının sayıca az olduğu ve bazı seyahat acentalarının web sitelerinde turlara dair bilgilendirmelerinin yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mimar Sinan, İstanbul, Günübirlik Tur

Analysis of Mimar Sinan Themed Daily Tours in Istanbul

Abstract

Mimar Sinan is regarded as one of the most important architects in Turkish architectural history. He is estimated to have left between 350 and 450 works. Mimar Sinan, who was brought to Istanbul at a young age as a devshirme, left a significant mark on the city's skyline. He stands out not only as an architect but also as an urban planner, designer and engineer. Mimar Sinan's works can be found in many different locations, primarily in Fatih and its surroundings, as well as in Üsküdar, Beşiktaş, Eyüp, Kâğıthane, and Beykoz. When considered individually, the number of these structures, believed to exceed a hundred, highlights the significance of Mimar Sinan for Istanbul. The purpose of this study is to analyze the daily tours in Istanbul for the works of Mimar Sinan. In this scope, searches were conducted on Google using phrases such as 'Mimar Sinan Works Tour Istanbul,' 'Mimar Sinan Tour Istanbul,' and 'Koca Sinan Tour Istanbul.' The search results focused exclusively on daily tours organized by travel agencies. In 8 agencies, tour information on the subject was found, and a comparison was made about the districts visited within the scope of the tours, more preferred works within the scope of the tours, less preferred works, trip duration, etc. The search results revealed that the number of Mimar Sinan tours in Istanbul is limited, and that the information provided on some travel agencies' websites regarding these tours is insufficient.

Keywords: Mimar Sinan, Istanbul, Daily Tour

Palimpsest Cities Project and Mobile App: A New Architectural Guide for Multilayered Historic Cities

Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer Özgüleş^a

^aAlanya University, Faculty of Engineering and Natural Sciences, Türkiye

muzafferozgules@gmail.com

Abstract

With the intention of creating a new educational model that will foster architectural history and cultural heritage awareness for all layers of the society by using gamification and stroytelling techniques, an Erasmus+ KA220-HED project named “Palimpsest Cities: Gamification and Storytelling for Architectural History and Cultural Heritage Awareness” has started in December 2022. It offers an innovative, multi-disciplinary, hands-on teaching methodology that challenges the traditional, inefficient courses based on memorization, which even alienates students from history and architectural heritage studies. It proposes a flexible, learner-centered curriculum, implementable to all learners, including those left outside the formal higher education system. As another output of the same project, the Palimpsest Cities Mobile App has been designed and recently been made freely available on AppStore and Google Play, in order to reach a wider audience who lives in and/or visits multi-layered cities. This app could be used as a personal/touristic architectural guide and offers brief information about historic landmarks of multi-layered cities as well as tailored tours among those monuments. Coordinated by Alanya University in collaboration with Istanbul Technical University, Center for Education and Innovation from Greece, and Asociatia De-a Arhitectura from Romania, this EU project, which will end in April 2025, and its most recent output, i.e. Palimpsest Cities Mobile App, will be presented, and adapting the app to other historic cities, which currently includes architectural heritage of project partner cities, will be demonstrated in this presentation.

Keywords: Architectural History, Cultural Heritage, Culture Tourism, Multilayered Cities, Mobile Application

Palimpsest Cities Projesi ve Mobil Uygulaması: Çok Katmanlı Tarihi Kentler İçin Yeni Bir Mimari Rehber

Özet

Oyunlaştırma ve hikâye anlatıcılığı tekniklerini kullanarak toplumun tüm katmanlarında mimarlık tarihi ve kültürel miras farkındalığını geliştirecek yeni bir eğitim modeli oluşturmak amacıyla “Çok Katmanlı Şehirler: Mimarlık Tarih ve Kültürel Miras Farkındalığı için Oyunlaştırma ve Hikâye Anlatıcılığı” adlı bir Erasmus+ KA220-HED projesi Aralık 2022’de başladı. Proje, öğrencileri mimarlık tarihi ve kültürel miras alanından daha da uzaklaştıran ezbere dayalı geleneksel, verimsiz derslere meydan okuyan yenilikçi, çok disiplinli, uygulamalı bir öğretim metodolojisi sunuyor. Palimpsest Cities projesi, örgün yükseköğretim sisteminin dışında kalanlar da dahil olmak üzere tüm öğrencilere uygulanabilecek esnek, öğrenci merkezli bir müfredat öneriyor. Aynı projenin bir başka çıktısı olarak ve daha geniş bir kitleye ulaşmak için, çok katmanlı şehirlerde yaşayan ve/veya bu şehirleri ziyaret edenler için Palimpsest Cities Mobil Uygulaması tasarlanmış ve yakın zamanda AppStore ve Google Play’de ücretsiz olarak kullanıma sunulmuştur. Kişisel/turistik bir mimari rehber olarak kullanılabilecek bu uygulama, çok katmanlı şehirlerin tarihi simgeleri hakkında kısa bilgiler ve bu anıtlar arasında özel turlar sunuyor. Alanya Üniversitesi koordinatörlüğünde İstanbul Teknik Üniversitesi, Yunanistan’dan Center for Education and Innovation ve Romanya’dan Asociatia De-a Arhitectura işbirliğinde yürütülen ve Nisan 2025’te sona erecek olan bu AB projesi ve en son çıktısı olan Palimpsest Cities Mobil Uygulaması bu sunumda tanıtılacak ve halihazırda proje ortağı şehirlerin kültürel miras öğelerini içeren uygulamanın diğer tarihi şehirlere uyarlanması gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık Tarihi, Kültürel Miras, Kültür Turizmi, Çok Katmanlı Şehirler, Mobil Uygulama

Industrial Heritage Overshadowed by Skyscrapers: New City Center of Izmir

Dr. Umut Devrim Tunca^a

^a*Izmir Kavram Vocational School, Architectural Restoration Department, Turkey*

umut.genc@kavram.edu.tr

Abstract

With its 8500-year history, due to its status as a port city, Izmir has been one of the important trade centers of Western Anatolia from the past to the present. With the rapid development of transportation networks and industry in the late 19th century, many industrial structures and settlements were built in the city center, especially in the intersection of the railway lines and the port. In the region in question, 53 structures were first registered as industrial heritage in 1998. In 2001, an urban design competition was held for the planning of the area that has high strategic and economic value, and in line with this, the Izmir New City Center Zoning Plan was prepared in 2003. Despite the changing planning decisions throughout the process, the way for high-rise construction in the region was paved, and the protection conditions for historical buildings were also included in the plan notes. Today, skyscraper constructions continue along the gulf coast, and registered industrial structures are being restored for different functions within the scope of these projects. This study addresses the protection problems of the industrial heritage overshadowed by skyscrapers in the city center. The buildings in question are structures with high historical document value in terms of both architecture and industrial history. In addition, they have a multifaceted symbolic value within the urban memory. On the other hand, in restoration practices carried out together with high-rise building projects today, structures are considered only by their physical values. In structures that are mostly renewed with shopping, social and cultural functions, their façade layouts are preserved, but their plan schemes are lost in order to adapt to new functions. Therefore, besides being surrounded by contemporary structures and the industrial heritage in the area have lost their original qualities and values. In the research, the problems of protecting structures with cultural heritage value in areas where urban development is inevitable are presented with the Izmir New City Center sample area study. The transformation process experienced in this very valuable industrial heritage area of Izmir in recent years is addressed on an urban scale and planning decisions are examined in terms of the conservation discipline. The original qualities of the structures are revealed through historical research and compared with their current status after restoration practices. In this context, the phenomenon of conservation is also discussed through a multifaceted value system and different approaches are evaluated in terms of innovation and conservation.

Keywords: Izmir, Industrial Heritage, Conservation, Renovation, Adaptive Re-use

Gökdelenlerin Gölgesinde Kalan Endüstriyel Miras: İzmir Yeni Kent Merkezi

Özet

8500 yıllık tarihi olan İzmir, liman kenti olmasının da etkisiyle, geçmişten günümüze Batı Anadolu'nun önemli ticaret merkezlerinden biri olmuştur. 19. yüzyıl sonlarında ulaşım ağlarının ve endüstrinin hızla gelişmesiyle birlikte kent merkezinde, özellikle demiryolu hatları ve limanın kesişim bölgesinde çok sayıda endüstri yapısı ve yerleşkesi inşa edilmiştir. Söz konusu bölgede ilk olarak 1998 yılında 53 adet yapı, endüstri mirası olarak tescillenmiştir. 2001 yılında stratejik ve ekonomik olarak değeri yüksek olan alanın planlanması için kentsel tasarım yarışması yapılmış ve bu doğrultuda 2003 yılında İzmir Yeni Kent Merkezi Nazım İmar Planı hazırlanmıştır. Süreç içinde değişime uğrayan plan kararlarına karşın bölgede yüksek katlı yapılaşmanın önü açılmış, öte yandan tarihi yapılarla ilgili koruma koşulları da plan notlarında yer almıştır. Günümüzde körfez kıyısı boyunca gökdelen inşaatları sürmekte olup, tescilli endüstri yapıları da bu projeler dâhilinde farklı işlevlerde restore edilmektedir.

Bu çalışmada, kent merkezinde gökdelenlerin gölgesinde kalan endüstri mirasının koruma sorunları ele alınmaktadır. Söz konusu yapılar, gerek mimari gerekse endüstri tarihi açısından tarihsel belge değeri yüksek yapılardır. Yanı sıra kentsel bellek içinde çok yönlü simgesel değere sahiptirler. Buna karşın günümüzde yüksek yapı projeleri ile birlikte yürütülen restorasyon uygulamalarında, yapılar yalnızca fiziksel değerleri üzerinden ele alınmaktadır. Çoğunlukla alışveriş, sosyal ve kültürel işlevler ile yenilenen yapılarda cephe düzenleri korunmakta, ancak plan şemaları yeni işlevlere uyarlanmak adına kaybedilmektedir. Dolayısıyla alandaki endüstri mirası yapılar, ağdaş yapılarla çevrelenmiş olmanın yanı sıra özgün niteliklerini ve değerlerini yitirmiş durumdadır. Araştırmada, kentsel gelişmenin kaçınılmaz olduğu alanlarda kültürel miras değeri taşıyan yapıların korunması sorunsalı İzmir Yeni Kent Merkezi rnek alan çalışması ile ortaya konulmaktadır. İzmir'in bu çok değerli endüstriyel miras alanında son yıllarda yaşanan değişim süreci, kentsel ölçekte ele alınarak planlama kararları koruma disiplini açısından irdelenmektedir. Yapıların zgn nitelikleri tarihsel araştırma ile ortaya konulmakta ve restorasyon uygulamaları sonrasındakimevcut durumları ile karşılaştırılmaktadır. Bu bağlamda koruma olgusu da çok yönlü değerler sistemi üzerinden tartışılmakta ve farklı yaklaşımlar yenilik ve korumacılık ikileminde değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İzmir, Endüstri Mirası, Koruma, Yenileme, Yeniden İşlevlendirme

The Attraction of Looking at the City: Panorama as a Representation

Res. Asst. Gökçe Çakır¹

¹*Istanbul Yeni Yüzyıl University, Faculty of Engineering Architecture, Turkey*

gokce.cakir@yeniyuzyil.edu.tr,

Abstract

Traveling, experiencing different cultures, looking at distant landscapes, and seeing the unseen are all desirable experiences. Recording new landscapes discovered through various forms of representation plays a reinforcing role in conveying this experience. In centuries when travel was not as common as today, different methods were developed to experience cities and record the view. Painters painted cities during their travels. The view that the painter recorded on paper served as a tool for conveying the experience for those who could not visit the city at the end of the trip. One of the representation methods used to depict city landscapes is the panoramas that offer a wide-angle view. The emergence of the panorama, known today as a photography technique, dates back to the 19th century. The word, formed by the painter Robert Barker by combining the Greek words “pan” (all) and “orama” (image), is the name Barker gave to the circular structures he built to display the panoramic paintings he drew. His son, the painter Henry Aston Barker, also visited different cities and recorded the city with panoramic paintings. Experiences about inaccessible cities were shared, especially in the panorama structures built in large cities. One of the cities Henry Aston Barker painted was Istanbul, and this panorama was exhibited in London. A panorama is a representation form that offers a dominant perspective to the viewer as it is a technique that offers a 360-degree perspective. Tourists aim to experience the city by visiting landmarks and high points of the city with panoramic views. The study traces the panoramic view. It examines the history of the panorama as a technique. It defines the spatial characteristics of the panorama spaces through sections and perspectives of examples built in ancient times. It discovers the potential of the panorama as a representation of Istanbul's panoramas.

Keywords: Touristic Practices, Panorama, Gaze, Representation, Istanbul's panoramas

Kente Bakmanın Cazibesi: Bir Temsil Olarak Panorama

Özet

Seyahat etmek, farklı kültürler deneyimlemek, uzaktaki manzaralara bakmak, daha önce görülmeeyeni görmek arzulan deneyimlerdenidir. Keşfedilen yeni manzaraları çeşitli temsil biçimleri ile kaydetmek bu deneyimin aktarılmasında pekiştirici bir rol oynamaktadır. Seyahat etmenin günümüzdeki kadar yaygın olmadığı yüzyıllarda kentleri deneyimlemek ve bakışı kaydetmek için çeşitli yöntemler geliştirilmiştir. Ressamlar çıktıkları seyahatlerde kenti resmetmişlerdir. Ressamın kağıda aktararak kaydettiği bakış, seyahatin bitiminde kenti ziyaret edemeyen kişiler için deneyimin aktarılmasında bir araç görevi görmüştür. Kente dair manzaraları resmetmek için kullanılan temsil yöntemlerinden biri geniş açılı bakış imkanı sunan panoramalardır. Günümüzde bir fotoğraf tekniği olarak bilinen panoramanın ortaya çıkışı 19. yüzyıla uzanmaktadır. Ressam Robert Barker tarafından Yunanca “pan” (tüm) ve “orama” (görüntü) kelimelerinin bir araya getirilmesiyle oluşturulan kelime, Barker’ın çizdiği panoramik resimleri sergilemek için inşa ettiği dairesel formda yapılara verdiği addır. Oğlu ressam Henry Aston Barker da farklı kentleri ziyaret ederek panoramik resimler ile kenti kaydetmiştir. Özellikle büyük kentlerde inşa edilen panorama yapılarında ulaşılabilen kentlere dair deneyimler paylaşılmıştır. Henry Aston Barker’ın resmettiği kentlerden biri İstanbul’dur ve çizilen bu panorama Londra’da sergilenmiştir. Panorama, 360 derece perspektif sunan bir teknik olmasıyla izleyiciye hakim bir bakış açısı sunan bir temsil biçimidir. Turistler panoramik bakış açısına sahip simge yapıları, kentin yüksek noktalarını ziyaret ederek kenti deneyimlemeyi hedeflemektedir. Çalışma, panoramik bakışın izini sürer. Bir teknik olarak panoramanın tarihçesini inceler. Panorama mekanlarının mekânsal özelliklerini eski dönemlerde inşa edilen örneklere ait kesitler ve perspektifler üzerinden inceler. Bir temsil olarak panoramanın potansiyellerini İstanbul panoramaları ile keşfeder.

Anahtar Kelimeler: Turistik Pratikler, Panorama, Bakış, Temsil, İstanbul panoramaları

Sustainable Approaches in Tourism Sector: Examples of Upcycling and Recycling

Sema Güral Sürmeli ^a, Nevin Gündüz ^b and Mehmet Bahar ^c

^aKütahya Porselen, Chairman of the Board

^bNG Phaselis, Housekeeping Manager

^c Kapadokya Üniversitesi, Sustainable Tourism Management

Abstract

It is a great necessity to create a balance between the needs of the individuals of the consumer society and their living spaces. Accordingly, the concept of sustainability has become unthinkable independently from the concept of livability. Over the years, concepts such as recycling, zero waste, minimalism and upcycling have emerged in order to minimize the negative effects on the environment and nature and to transfer existing resources to future generations. Technological advances and the increase in consumption with the rapidly growing population have led to the need to reduce the amount of waste generated. In this process, instead of a linear economy based on the use-and-dispose logic, the concept of circular economy, in which resources are used for a longer period of time and based on recycling, has come to the fore. In this context, "Upcycling" gains importance as a critical tool. In this study, a workshop organized in cooperation with NG Kütahya Porselen and NG Phaselis Bay Hotel is presented. The products obtained as a result of the workshop were classified according to the basic materials used (plastic, metal, wood, glass, textile and paper) and evaluated within the framework of upcycling. As a result, the importance of integrating practices that consider raw material and energy saving into daily life in order to ensure the sustainability of environmental resources is emphasized. Incorporating such practices into daily life will make significant contributions to the sustainability of livable and healthy environments and landscapes.'

Keywords: Sustainability, Upcycling, Circular Economy, Recycling, Environmental Resources

Özet

Turizm Sektöründe Sürdürülebilir Yaklaşımlar: İleri Dönüşüm ve Geri Dönüşüm Örnekleri

Tüketim toplumunun bireylerinin ihtiyaçları ile yaşam alanları arasında bir denge oluşturmak büyük bir gerekliliktir. Bu doğrultuda, sürdürülebilirlik kavramı, yaşanabilirlik kavramından bağımsız düşünülemez hale gelmiştir. Geçen yıllar içerisinde, çevre ve doğa üzerindeki olumsuz etkilerin en aza indirgenmesi ve mevcut kaynakların gelecek nesillere aktarılabilmesi amacıyla geri dönüşüm, sıfır atık, minimalizm ve ileri dönüşüm gibi kavramlar ortaya çıkmıştır. Teknolojik ilerlemeler ve hızla artan nüfus ile birlikte tüketimin artması, ortaya çıkan atık miktarını azaltma ihtiyacını doğurmuştur. Bu süreçte, kullan-at mantığına dayalı doğrusal ekonomi yerine, kaynakların daha uzun süre kullanıldığı ve geri dönüşümü temel alan döngüsel ekonomi anlayışı ön plana çıkmıştır. Bu bağlamda, "İleri Dönüşüm" kritik bir araç olarak önem kazanmaktadır. Bu çalışmada, NG Kütahya Porselen ve NG Phaselis Bay Otel'in iş birliğiyle gerçekleştirilen bir atölye çalışması yer almaktadır. Atölye sonucunda elde edilen ürünler, kullanılan temel malzemelerine (plastik, metal, ahşap, cam, tekstil ve kâğıt) göre sınıflandırılarak ileri dönüşüm çerçevesinde değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, çevresel kaynakların sürdürülebilirliğini sağlamak adına hammadde ve enerji tasarrufunu gözeten uygulamaların, günlük yaşama entegrasyonunun önemi vurgulanmıştır. Bu tür uygulamaların gündelik hayata dahil edilmesi, yaşanabilir ve sağlıklı çevrelerin, ayrıca peyzajların sürekliliğine önemli katkılarda bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik,İleri Dönüşüm,Döngüsel Ekonomi,Geri Dönüşüm, Çevresel Kaynaklar

Kırsal Kalkınmada En İyi Turizm Köyü Ağı ve Elmalı

Prof. Dr. Serkan Bertan

Pamukkale University, Faculty of Tourism, sbertan@pau.edu.tr, 0000 0002 9424 5011

Özet

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü tarafından 2021 yılında kültürel mirasın tanıtımı ve korunması En İyi Turizm Köyü programı başlatılmıştır. Bu çalışmada Denizli İli Çameli ilçesi Elmalı köyünün Kırsal kalkınmada pozitif bir güç olarak en iyi turizm köyü ağına katılımı için yapılması gerekenler ortaya konacaktır. 2021 yılında Nevşehir Mustafapaşa ve Sakarya Taraklı, 2022 yılında İzmir Birgi, 2023 yılında İzmir Şirince en iyi turizm köyü ünvanına sahiptir. 2022 yılında Bursa Cumalıkazık ve Mardin Artuklu 2023 yılında Antalya Kale-Üçağız ve Erzurum Kemaliye iyileştirme programına katılmaya hak kazanmıştır. Kırsal kalkınma, toplum refahı, nüfus azalmasıyla mücadele etmek ve sürdürülebilir uygulamaları teşvik etmek amacıyla Elmalı köyü incelenmiştir. Bu amaçla kültürel turizm ürünleri, deneyimleri, kültür ve tabiat varlıkları ele alınarak yerel ürünler ve yöresel kültür ön planda ele alınacaktır.

The Best Tourism Village Network In Rural Development and Elmalı

Abstract

The Best Tourism Village program for the promotion and protection of cultural heritage was launched by the United Nations World Tourism Organization in 2021. In this study, what needs to be done for the participation of Elmalı village of Çameli district of Denizli Province in the Best Tourism Village network as a positive force in rural development will be revealed. In 2021, Nevşehir Mustafapaşa and Sakarya Taraklı, in 2022 İzmir Birgi and in 2023 İzmir Şirince have the title of the best tourism village. Bursa Cumalıkazık in 2022 and Mardin Artuklu in 2022, Antalya Kale-Üçağız and Erzurum Kemaliye in 2023 are eligible to participate in the improvement program. The village of Elmalı was examined with the aim of promoting rural development, community well-being, combating population decline and promoting sustainable practices. For this purpose, cultural tourism products, experiences, cultural and natural assets, local products and local culture will be prioritized.

Introducing Olive Oil Processing Facilities in Karaburun to Industrial Heritage Tourism

Damlanur Kök ve Nil Sonuç

Msc. Student, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Institute of Social Sciences, Tourism Guidance Main Field of Study, Türkiye

damlanurkok@gmail.com

Assist. Prof. Dr., İzmir Katip Çelebi University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Guidance, Türkiye

nil.sonuc@ikcu.edu.tr, nilsonuc@gmail.com

Abstract

Industrial heritage tourism has recently been adopted as a way of sustainable tourism in America and at European destinations such as Germany, Poland and Austria. Community and industry support (actors, stakeholders), reuse and re-construction and even transformation of industrial heritage (various purposes-local image, cultural heritage product formation, etc.-), benefits for both local and national economy and tourism are mentioned among the motivating factors of this tourism type. Industrial heritage tourism lets the industrial heritage experience-seeking visitors reach the curiosity they look for. This type of cultural heritage tourism can vary from visiting and experiencing current facilities of industrial and technological culture of a certain community to the past industrial heritage which puts forward the archeological aspect of industry heritage. Interest in industrial heritage in Türkiye has increased due to rapid urbanization and the rising economic value of abandoned industrial sites in city centers since the 1980s. These sites, once abandoned, have been reassessed through various policies. Approaches encompassing preservation from demolition, rehabilitation, and refunctionalization have led to the treatment of industrial heritage primarily as an economic resource, resulting in weakened connections with urban memory and identity. Consequently, many industrial heritage sites have been overlooked and damaged due to improper practices. In this context, the study aims to comprehensively examine the process of refunctionalizing olive oil processing facilities and other agricultural structures in the Karaburun region of İzmir, one of Turkey's first industrialization areas. The Karaburun region holds historical significance for olive production and processing; thus, the preservation and sustainable reuse of industrial heritage structures in this area are crucial for both local economy and cultural heritage. Accordingly, the study focuses on the villages of Kösedere, Sarpıncak, Eğlenhoca, and Anbarseki. The research will assess the geographical location, strategic positioning, and agricultural functions of these structures, and their impact on urban fabric and local identity. Using historical documents, maps, and plans from İzmir Metropolitan Municipality and İzmir City Archives, the rehabilitation process of these industrial heritage sites will be analyzed. Additionally, challenges encountered during this process will be discussed with support from expert opinions and field studies. The study will also explore ways to enhance the tourism potential of olive oil processing facilities and other agricultural structures in Karaburun.

Keywords: Industrial Heritage Tourism, Olive Oil Processing, Sustainable Reuse, Karaburun

Karaburun'daki Zeytinyağı İşliklerinin Endüstriyel Miras Turizmine Kazandırılması

Özet

Endüstriyel miras turizmi Amerika ile Avusturya, Polonya ve Almanya gibi Avrupa destinasyonlarında sürdürülebilir bir turizm türü olarak ele alınmaktadır. Bu turizm türünü motive eden unsurlar arasında toplumsal ve endüstri desteği (aktörler, paydaşlar), endüstriyel mirasın yeniden kullanımı, yeniden inşası ve hatta dönüşümü (kültürel miras ürün oluşturma, yerel imaj, vb. gibi çeşitli amaçlar), yerel ve ulusal ekonomik turistik faydalar yer almaktadır. Endüstriyel miras turizmi endüstriyel miras deneyimi arayan ziyaretçilere aradıkları ve merak ettiklerine ulaşmalarını sağlar. Kültürel miras turizminin bu türü, bir toplumun mevcut teknolojik ve endüstriyel kültürünü ziyaret ve deneyimlemenin yanı sıra, arkeolojik yönü öne çıkan geçmişteki endüstriyel mirası da ziyaret ve deneyim imkanı sunmaktadır.

Türkiye’de endüstri mirasına olan ilgi, 1980lerden bu yana artan kentleşme sonucu şehir merkezlerinde atıl kalan eski endüstri alanlarının ekonomik değer kazanmasıyla artmıştır. Bu alanlar zamanla terk edilmiş ve çeşitli politikalar aracılığıyla yeniden değerlendirilmiştir. Yıkımdan korunma, rehabilitasyon ve yeniden işlev kazandırma süreçleri, endüstri mirasının sadece ekonomik bir kaynak olarak ele alınmasına neden olmuş ve bu durum, kentsel hafıza ve kimlik ile olan bağlantılarının zayıflamasına yol açmıştır. Sonuç olarak, birçok endüstri mirası göz ardı edilmiş ve yanlış uygulamalarla zarar görmüştür. Bu bağlamda, çalışma Türkiye’nin ilk sanayileşme bölgelerinden biri olan İzmir’de, özellikle Karaburun bölgesindeki zeytin işleme tesisleri ve diğer tarımsal yapılara yeniden işlev kazandırılması sürecini kapsamlı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Karaburun bölgesi, zeytin üretimi ve işlenmesi açısından tarihsel bir öneme sahiptir; bu nedenle, bölgedeki endüstri mirası yapılarının korunması ve sürdürülebilir şekilde yeniden kullanılması hem yerel ekonomi hem de kültürel miras açısından büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda, Kösedere, Sarpıncak, Eğlenhoca ve Anbarseki köyleri çalışma alanı olarak seçilmiştir. Araştırmada, bu köylerdeki yapıların coğrafi yer seçimi, stratejik konumları ve tarımsal işlevleri, kent dokusu ve yerel kimlik üzerindeki etkileri değerlendirilecektir. İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Kent Arşivi’nden elde edilen belgeler ışığında, Karaburun’daki endüstri mirası alanlarının rehabilitasyon süreci analiz edilecektir. Ayrıca, süreçte karşılaşılan zorluklar uzman görüşleri ve saha çalışmaları ile tartışılacaktır. Karaburun bölgesindeki zeytin işleme tesislerinin ve diğer tarımsal yapıların turistik potansiyelini artırma yönündeki adımlar da ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Miras Turizmi, Zeytin İşleme, Sürdürülebilir Yeniden Kullanım, Karaburun

A Synthetic Analysis Of The Museum Hotel Antioch In The Context Of Cultural HERITAGE CONSERVATION

Doç. Dr.Bilgehan Yılmaz^a and Ayşe Akıllı^b

^aKonya Technical University, Faculty of Architecture, Turkey

bycakmak@ktun.edu.tr

^bKonya Technical University, Faculty of Architecture, Turkey

e228226001003@ktun.edu.tr

Abstract

A city's identity is shaped not only by present-day values but also by layers of memory from the past. In multi-layered cities that encompass both past and present, the conservation and evaluation of spaces with contemporary architectural awareness represent an important process in adding value to tourism potential. The Museum Hotel Antakya is situated at such a significant point. Located in the heart of Antioch (Antakya), which was the fourth largest city in the world during the Roman Empire and is near the St. Pierre Church, an important pilgrimage site for the Christian world, The Museum Hotel is the subject of this study. The Museum Hotel Antakya, which houses numerous archaeological artifacts from different periods and the largest single-piece mosaic in the world, is notable for being the world's first museum hotel. It is a museum hotel built on the synthesis of unique, self-contained private and public spaces that reinforce each other seamlessly. With these features, it is an important structure that positively impacts the city's tourism by fully utilizing the opportunities and potentials created by its context and turning its disadvantages into advantages through its design. The main objective of this study is to understand how this highly valuable structure, located at such a significant point, establishes an important connection between the past and the present within the scope of 'architectural tourism'. The study will comprehensively address The Museum Hotel Antakya, analyzing how the hotel design and use address pedestrian movements in different layers without overlap through spatial configuration and graph methods. The DepthmapX software has been utilized in the spatial configuration method, conducting various analyses such as user circulation, spatial readability, and connectivity. The data obtained from these analyses are interpreted and concluded.

Keywords: Archaeology, Urban Archaeology, Museum Hotel, Architectural Tourism, Multi-Layered Cities, Antioch, Spatial Configuration.

Kültürel Mirasın Korunması Bağlamında The Museum Hotel Antakya'nın Sentetik Analizi

Özet

Bir kentin kimliğini sadece bugünün değerleri değil geçmişten gelen hafıza katmanları da oluşturmaktadır. Dünyü ve bugünü bünyesinde barındıran çok katmanlı kentlerde yer alan mekanların bugünün yapı bilinci ile korunması ve değerlendirilmesi turizm potansiyeline değer katma bağlamında önemli bir süreci temsil eder. Bu çalışmanın kapsamını oluşturan The Museum Hotel Antakya böyle bir noktada yer almaktadır. Roma imparatorluğu zamanında dünyanın en büyük dördüncü kenti olan Antioch (Antakya) şehrinin merkez noktasında, Hristiyan dünyası için önemli bir odak/hac noktası olan St. Pierre Kilisesi'ne yakın bir konumda yer alan The Museum Hotel çalışmanın materyalini oluşturmaktadır. Yapılan çalışmalar kapsamında farklı dönemlere ait birçok arkeolojik buluntuları ve dünyanın en büyük tek parça mozağını bünyesinde barındıran The Museum Hotel Antakya, dünyanın ilk müze otel olma özelliğini taşımaktadır. The Museum Hotel Antakya; özgün, kendine has, birbirini besleyen özel ve kamusal alanın sentezlenerek, sorunsuzca pekişmesi üzerine kurulmuş bir müze oteldir. Bu özellikleri ile içinde bulunduğu bağlamın yarattığı olanak ve potansiyellerini sonuna kadar kullanan, dezavantajları lehine çevirebilen bir tasarım ile bulunduğu kentin turizmini olumlu yönde

etkileyen önemli bir yapı olma özelliği taşımaktadır. Bu çalışmanın temel çıkış noktasını ise bu denli değerli bir noktada yer alan yapının geçmişle bugün arasında önemli bir bağ kurarak 'mimari turizm' kapsamında nasıl önemli bir yol izlediğini anlayabilmek oluşturmaktadır. Bu çalışma ile The Museum Hotel Antakya kapsamlı bir biçimde ele alınarak, otel tasarım ve kullanımının farklı katmanlarda yaya hareketlerini birbirine karşıtırmadan nasıl çözümlediği mekânsal dizim ve graf yöntemi ile analiz edilecektir. Mekansal dizim yönteminde DepthmapX yazılımından yararlanılmış olup kullanıcı sirkülasyonu, mekanların okunabilirliği, bağlantılılık gibi bir çok analizin gerçekleştirildiği çalışmada, elde edilen veriler yorumlanarak sonuçlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Kentsel Arkeoloji, Müze Otel, Mimari Turizm, Çok Katmanlı Kentler, Antakya, Mekansal Dizilim.

Conservation for Archaeological and Rural Architectural Heritage in the Case of Nevşehir Ovaören Village

R.A. Doğa Hazal Günaydın^a and Assoc. Prof. Dr. Gül Yücel^b

^aFenerbahçe University, Faculty of Architecture and Design, Turkey

hazal.gunaydin@fenerbahce.edu.tr

^bIstanbul Rumeli University, Faculty of Art, Design and Architecture, Turkey

gul.yucel@rumeli.edu.tr

Abstract

Turkey has an important place in the world cultural heritage with its rich historical past. There are nearly 25,000 protected areas across Turkey, most of which are archaeological sites. In Anatolia, there are many settlements intertwined with archaeological sites. These settlements carry traces of thousands of years of history and continue to exist today as rural areas where life still goes on. In this study, Ovaören, a rural settlement in contact with an archaeological site, was discussed in terms of sustainable conservation. Ovaören is situated on a relatively flat area surrounding a natural elevation, which features rock-carved caves and a central mosque. To the east of the settlement lies Filikören, while to the southwest are Yassıhöyük, Topakhöyük, and the Terrace Area. The buildings in Ovaören clearly reflect the traces of traditional stone craftsmanship prevalent in the region. However, this architectural heritage is under risk due to population decline and economic changes. In this study, the rural architectural features of Ovaören were analyzed within the framework of its natural and environmental characteristics, as well as the building materials and construction techniques that define its architecture. Risk factors, conservation approaches, and an analysis of the current state of Ovaören village have been investigated through a qualitative research method. By evaluating the data obtained from on-site visits and observations in Ovaören village, this study addresses key issues such as sustainable conservation, the preservation of rural settlements, and the safeguarding of archaeological sites. In this context, the connections between Ovaören village in the Gülşehir district of Nevşehir province and the surrounding archaeological sites are discussed, and assessments on conservation are made. The study highlights Ovaören's potential as a visitor attraction due to its historical richness and ongoing archaeological excavations, emphasizing the importance of a holistic approach to the preservation of the area.

Keywords: Protected Area, Archeological Heritage, Rural Architectural Heritage, Ovaören Village

Nevşehir Ovaören Köyü Örneğinde Arkeolojik ve Kırsal Mimari Miras için Sürdürülebilir Koruma

Özet

Türkiye, zengin tarihi geçmişiyle dünya kültürel mirasında önemli bir yer tutmaktadır. Türkiye genelinde 25bine yakın sit alanı bulunmakta olup, bunların büyük bir kısmı arkeolojik sit alanlarıdır. Anadolu'da, arkeolojik alanlarla iç içe geçmiş birçok yerleşim yer almaktadır. Bu yerleşimler, binlerce yıllık geçmişin izlerini taşımakta ve günümüzde de yaşamın sürdüğü kırsal alanlar olarak varlıklarını devam ettirmektedir. Çalışmada, arkeolojik alanlarla temas içindeki kırsal yerleşimlerden biri olan Ovaören, sürdürülebilir koruma açısından ele alınmıştır. Ovaören köyü, merkezinde caminin de bulunduğu, kaya oyma mağaraların yer aldığı doğal bir yükseltinin çevresinde, görece düz bir alanda kurulmuştur. Yerleşimin doğusunda Filikören, güneybatısında ise Yassıhöyük, Topakhöyük ve Teras Alanı bulunmaktadır. Ovaören yerleşimindeki yapılarda, bölgedeki geleneksel taş ustalığının izleri belirgin bir şekilde yansımaktadır. Ancak nüfusun azalması ve ekonomik yapı değişimi nedeniyle bu mimari miras ciddi tehdit altındadır. Bu çalışmada, Ovaören'in kırsal mimari özellikleri, doğal ve çevresel yapısı ve mimariyi tanımlayan yapı malzemeleri ve yapım teknikleri çerçevesinde incelenmiştir. Ovaören köyü için risk faktörleri, koruma yaklaşımları ve mevcut durum analizi nitel

araştırma yöntemiyle incelenmiştir. Ovaören köyünde yapılan yerinde ziyaretler ve gözlemlerden elde edilen veriler değerlendirilerek, sürdürülebilir koruma, kırsal yerleşimlerin korunması ve arkeolojik alanların muhafazası gibi temel konulara değinilmiştir. Bu bağlamda, Nevşehir ili Gülşehir ilçesindeki Ovaören Köyü ve çevresindeki arkeolojik alanlarla olan bağlantılar tartışılmış ve koruma üzerine değerlendirmeler yapılmıştır. Çalışma, Ovaören'in tarihi zenginliği ve devam eden arkeolojik kazılar nedeniyle potansiyel bir ziyaretçi çekim merkezi olma özelliğine dikkat çekerek, bölgenin korunmasında bütüncül bir yaklaşımın önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sit Alanı, Arkeolojik Miras, Kırsal Mimari Miras, Ovaören Köyü

Revenge Tourism: A Popular Travel Trend Post-COVID-19 Pandemic

Assoc. Prof. Mehmet BAHAR^a , Assoc. Prof. Murat Alpaslan KASALAK^b and PhD student Sabri BOZCA^c

^aKaradokya University, School of Applied Sciences,, Turkey

mehmet.bahar@karadokya.edu.tr

^bAkdeniz University, Faculty of Tourism, Turkey

muradkasalak@akdeniz.edu.tr

^cMuğla Sıtkı Koçman University, Institute of Social Sciences, Turkey

sabribozcaakademic@gmail.com

Abstract

"Revenge Tourism" has emerged as a prominent travel trend following the COVID-19 pandemic. During the pandemic, travel restrictions heightened individuals' desire for vacations and led to the postponement of travel plans. In this context, the term "revenge tourism" refers to travel undertaken after a long hiatus, characterized by maximizing vacation duration and often involving luxurious and extensive experiences. With the relaxation of travel restrictions post-pandemic, individuals have shown a tendency to fulfill previously planned vacations and offer themselves rewards beyond this. The concept of "revenge tourism" reflects the psychological and social motivations behind such travels; it is perceived as a form of "revenge" against the constraints and sacrifices experienced during the pandemic. These trips are typically high-budget, extensive, and experience-focused. This trend has impacted not only individual vacation preferences but also the tourism industry. Travel agencies and hotels have developed strategies to offer more extensive and luxurious services to meet this trend. The notion of "revenge tourism" represents a significant indicator of travelers' desire for psychological relief and their need to escape the pressures created by the pandemic.

Keywords: Revenge Tourism, COVID-19 Pandemic, Travel Trends, Luxury Travel, Tourism Industry

İntikam Tatili: COVID-19 Pandemisinin Ardından Popülerleşen Seyahat Trendi

Özet

"İntikam Tatili," COVID-19 pandemisinin ardından özellikle dikkat çeken bir seyahat trendidir. Pandemi süresince seyahatlerin kısıtlanması, bireylerde tatil yapma arzusunun artmasına ve tatil planlarının ertelenmesine yol açmıştır. Bu bağlamda, "intikam tatili" terimi, uzun bir aradan sonra yapılan ve tatil süresini maksimuma çıkaran, genellikle lüks ve kapsamlı seyahatleri ifade etmektedir. Pandemi sonrası seyahat kısıtlamalarının gevşetilmesiyle, bireyler daha önce planladıkları tatilleri gerçekleştirme ve kendilerine ödülleri sunma eğiliminde olmuşlardır. "İntikam tatili" kavramı, bu tür seyahatlerin psikolojik ve sosyal motivasyonlarını yansıtır; yani, pandemi sürecinde yaşanan kısıtlamalara ve fedakarlıklara karşı bir tür "intikam" olarak değerlendirilmektedir. Bu tatiller genellikle büyük bütçeli, kapsamlı ve deneyim odaklı seyahatlerdir. Bu trend, yalnızca bireysel tatil tercihlerinde değil, aynı zamanda turizm endüstrisinde de etkili olmuştur. Seyahat acenteleri ve oteller, bu eğilimi karşılamak üzere geniş çaplı ve lüks hizmetler sunma stratejileri geliştirmiştir. "İntikam tatili" anlayışı, tatilcilerin psikolojik rahatlama arzusunu ve pandemi döneminin yarattığı baskıdan kurtulma ihtiyacını yansıtan önemli bir göstergedir.

Anahtar Kelimeler: İntikam Tatili, COVID-19 Pandemisi, Seyahat Trendleri, Lüks Seyahatler, Turizm Endüstrisi

Masal ve Gerçek Arasında: Land of Legends’ın Kadriye Mahallesi’ndeki Soylulaştırma Pratikleri ile İlişkisinin İncelenmesi

Arş. Gör. S. Çilem KAYA^a

^aAntalya Belek Üniversitesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Türkiye

cilem.kaya@belek.edu.tr

Özet

Soylulaştırma, 1960’lı yıllardan bu yana kentlerde yaşayan insanlar için söz konusu olan bir yerinden etme pratiğidir. Sanayileşme sonrasında yüksek gelir grubundan yerleşiklerin kent merkezine taşınması sonucunda kent merkezlerindeki fabrika ve lojmanların kent dışına doğru yer değiştirmesi ile banliyöleşme süreci başlamıştır. Bu süreç sonrasında ortaya çıkan yerinden etme, demografik, sosyal, ekonomik ve çevresel değişim soylulaştırma olarak kavramsallaşmıştır. Günümüzde turizm ve turistikleştirme pratikleri soylulaştırma bağlamında tartışılan önemli konular arasındadır. Çünkü bir bölgenin turistik destinasyon olarak geliştirilmesi; plan, proje ve destinasyon yönetimi stratejilerinin yerel sakinleri içeren bir bakış açısı ile özverili bir biçimde geliştirilmemesi halinde ilgili bölge sakinlerinin emlak enflasyonu, işsizlik, yerel kimliğin kaybı, sosyal ve kültürel bozulma gibi sonuçlara maruz kalmalarına neden olmaktadır. Dolayısıyla bu çalışma kapsamında Antalya Belek ilçesinin Kadriye Mahallesi’nde 2016 yılında inşa edilerek hizmete açılan Land of Legends otelinin ve tema park tesisinin yerel halkın maruz kaldığı soylulaştırma pratikleri ile ilişkisi incelenmiştir. Çalışmanın amacı, Kadriye Mahallesi yerel sakinlerinin Land of Legends projesinin hayata geçirilmesinin ardından yaşadıkları demografik, sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel değişimleri tespit etmektir. Vaka çalışması olarak tasarlanan bu çalışmada, gözlem, doküman incelemesi ve mülakatlar ile veriler toplanmış, toplanan veriler tematik analiz ile çözümlenmiştir. Land of Legends’ın söz konusu bölgede ekonomi başta olmak üzere, sosyal, kültürel ve toplumsal değişimlere neden olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre destinasyon yönetiminde kamu ve özel sektör paydaşlarının yerel sakinleri gözetken, özverili, eşitlikçi ve adil bir planlama ve projelendirme yapmaları gerekliliğine yönelik stratejiler önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Soylulaştırma, turistleştirme, tematik alanlar, Land of Legends, destinasyon yönetimi, vaka çalışması

Between Fairytale and Reality: Examining the Relationship between Land of Legends and Gentrification Practices in Kadriye Neighborhood

Res. Asst. S. Çilem KAYA^a

^aAntalya Belek University, Department of Gastronomy and Culinary Arts, Türkiye

cilem.kaya@belek.edu.tr

Abstract

Gentrification is a practice of displacement that has been problematic for people living in cities since the 1960s. After industrialization, high-income residents moved to the city center, and factories and residential buildings in the city center were displaced to the outskirts, and suburbanization processes began. The displacement, demographic, social, economic, and environmental changes that occur as a result of this process are conceptualized as gentrification. Today, tourism and touristification practices are among the important issues discussed in the context of gentrification. Because the development of a region as a destination, if the plans, projects and destination management strategies are not developed selflessly with a perspective that includes the local people, exposes the local residents to consequences such as real estate inflation, unemployment, loss of local identity, social and cultural degradation. Therefore, this study investigates the relationship between the Land of Legends hotel and theme park

facility, which was built and opened in the 2016 in the Kadriye neighborhood of the Belek district of Antalya, and the gentrification practices to which the locals are exposed. The aim of the study is to determine the demographic, social, cultural, economic, and environmental changes experienced by the local residents of Kadriye Neighborhood after the implementation of the Land of Legends project. In this case study, data was collected through observation, document review, and interviews, and the collected data was analyzed through thematic analysis. It was concluded that Land of Legends caused social, cultural, and sociological changes in the region, mainly in the economy. According to these results, strategies are suggested for public and private sector stakeholders in destination management to make selfless, equal and fair planning and project design that takes into account the local residents.

Keywords: Gentrification, touristification, thematic areas, Land of Legends, destination management, case study

Sentiment Analysis and t-SNE Visualization of Online Reviews for Ancient Sites in Alanya

Asst. Prof. Dr. Egemen Güneş TÜKENMEZ

*Alanya Alaaddin Keykubat University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management
egemen.tukenmez@alanya.edu.tr*

Abstract

Ancient sites are one of the significant elements of a destination's cultural, historical, and economic value. They contribute substantially to the regional economy and image by creating tourist appeal. Alanya, with its geographical attractions, is a destination that includes several important ancient sites. Proper preservation and promotion of these sites are crucial for enhancing Alanya's tourism and increasing its recognition. In this concept, this study analyzes the content of online reviews for ancient sites located in Alanya. The VADER sentiment analysis approach was used during the analysis process, and the reviews were categorized according to their sentiments. The text data of the obtained reviews were converted into word vectors using BERT model, and this conversion was then reduced to a two-dimensional space using the t-SNE method. The findings were visualized, and the emotional distributions and clusterings of the reviews were illustrated, showing the sentiment intensities of the reviews for the respective sites. The results aim to provide valuable insights for better understanding visitors' experiences with the ancient sites and for cultural heritage management.

Keywords: Ancient Sites, Alanya, Tourism, Sentiment Analysis, t-SNE

Alanya Antik Kentlerine Yapılan Çevrimiçi Yorumların Duygu Analizi ve t-SNE Görselleştirmesi

Özet

Antik kentler, bir destinasyonun kültürel, tarihi ve ekonomik açıdan önem taşıyan unsurlardan birisini oluşturmaktadır. Antik kentler, turistik açıdan çekicilik yaratarak bölge ekonomisine ve imajına önemli katkılar sağlar. Alanya, sahip olduğu coğrafi çekicilikler ile önemli antik kentleri de içinde barındıran bir destinasyondur. Bu antik kentlerin iyi bir şekilde korunması ve tanıtılması, Alanya şehrinin turizmüne önemli katkılar sağlayacak ve tanınırlığını arttıracak bir unsurdur. Bu kapsamda bu çalışmada, Alanya' da bulunan antik kentlere yapılan çevrimiçi yorumların içerikleri analiz edilmiştir. Analiz sürecinde duygu analizi yöntemlerinden VADER yaklaşımı kullanılmış olup, yorumlar kategorize edilmiştir. Elde edilen yorumların metin verileri BERT modeli ile kelime vektörlerine dönüştürülmüş ve bu dönüştürme t-SNE yöntemiyle iki boyutlu bir uzaya indirgenmiştir. Bu şekilde elde edilen bulgular görselleştirilmiş ve yorumların duygusal dağılımları ve kümelenmeleri ortaya konarak, ilgili kentlerde ziyaretçilerin yapmış olduğu yorumların duygu yoğunluğu kümelerine ayrılarak belirtilmiştir. Sonuçlar, ziyaretçilerin antik kentler hakkındaki deneyimlerini daha iyi anlamak ve kültürel miras yönetimi için değerli bilgiler sağlamak açısından önemli bulgular sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Antik Kentler, Alanya, Turizm, Duygu Analizi, t-SNE

Representation of Intangible Cultural Heritage through Local Food: The Case of Alanya Culinary Culture House

Öğr. Gör. Dr. Nurgül BOZ^a

^aAlanya Alaaddin Keykubat University, Faculty of Tourism, Turkey

nurgul.boz@alanya.edu.tr

Abstract

The protection and promotion of cultural heritage are crucial aspects of contemporary tourism. This study investigates how intangible cultural heritage is represented through local food at the Alanya House of Culinary Culture and examines the impact of this representation on destination management. Visitor online reviews are a key source of information influencing consumer preferences regarding destinations, making their analysis essential for the sustainability of tourism destinations. This research employs qualitative methods to perform a content analysis of 83 visitor reviews about the Alanya House of Culinary Culture collected from "Google Reviews." The analysis reveals that the "atmosphere" is the most frequently evaluated aspect. Other prominent themes include food quality and locality, customer satisfaction, service quality, price/performance ratio, and recommended foods. Positive reviews tend to highlight the restaurant's atmosphere, service quality, and food quality, whereas negative reviews, though less frequent, often address issues such as congestion, wait times, and insufficient food. Overall, positive reviews outnumber negative ones, presenting a favorable impression of the restaurants' performance. The findings underscore the critical role of local food in preserving social traditions and cultural values, significantly contributing to the sustainability of cultural heritage. Moreover, promoting local culinary culture plays a substantial role in both the preservation of cultural heritage and the global promotion of the destination. The study highlights the potential of local food as a strategic tool in cultural heritage conservation and tourism management, offering a comprehensive framework for future research.

Keywords: Cultural Heritage, Intangible Cultural Heritage, Local Food, Alanya Culinary Culture House

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Yerel Yiyecekler Aracılığıyla Temsili: Alanya Mutfak Kültürü Evi Örneği

Özet

Kültürel mirasın korunması ve tanıtımı günümüz turizmde büyük bir öneme sahiptir. Bu çalışma Alanya Mutfak Kültürü Evi üzerinden somut olmayan kültürel mirasın yerel yiyecekler aracılığıyla nasıl temsil edildiğini ve bu temsilin destinasyon yönetimi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Ziyaretçilerin çevrimiçi yorumları, destinasyonlar hakkındaki tüketici tercihlerini etkileyen önemli bir kaynaktır. Bu nedenle yorumların analiz edilmesi, destinasyonların sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır. Araştırmada "Google Yorumlar" üzerinden Alanya Mutfak Kültürü Evi ile ilgili yapılmış toplam 83 ziyaretçi yorumunu nitel araştırma yöntemi kullanılarak içerik analizi ile incelenmiştir. Çevrimiçi yorumlar, "atmosfer" kategorisinin en fazla değerlendirildiği alan olduğunu ortaya koymaktadır. Bunu takiben yiyecek kalitesi ve yöresellik, müşteri memnuniyeti ve hizmet kalitesi fiyat/performans uygunluğu ile önerilen yiyecekler gibi temel temalar ön plana çıkmaktadır. Olumlu yorumlar genellikle restoranların atmosferi, hizmet kalitesi ve yiyeceklerin kalitesi üzerine odaklanırken, olumsuz yorumlar daha nadir olup genellikle yoğunluk, bekleme süreleri ve yiyeceklerin yetersizliği gibi konuları içermektedir. Genel olarak, olumlu yorumlar olumsuzlardan daha fazladır ve restoranların genel performansı hakkında olumlu bir izlenim bırakmaktadır. Bulgular yerel yiyeceklerin toplumsal gelenekleri ve kültürel değerleri korumada kritik bir rol oynadığını ve bu katkının kültürel mirasın sürdürülebilirliğine önemli ölçüde katkı sağladığını göstermektedir. Ayrıca yerel mutfak kültürünün tanıtımı, kültürel mirasın korunmasına ve destinasyonun küresel tanıtımına önemli katkılar sunmaktadır. Çalışma yerel yiyeceklerin kültürel mirasın korunmasında ve turizm

yönetiminde stratejik bir araç olarak kullanılabileceğini vurgulamakta ve gelecekteki araştırmalar için kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Somut Olmayan Kültürel Miras, Yerel Yiyecek, Alanya Mutfak Kültürü Evi

Turizm Destinasyonlarında Sürdürülebilir Kalkınmanın Öncülleri: Tur Rehberlerinin Çevre Bilgisi

Dr. Ayşe ŞENGÖZ

Akdeniz Üniversitesi, Manavgat Meslek Yüksekokulu, Turizm ve Seyahat Hizmetleri Bölümü

ayseengoz@akdeniz.edu.tr

Özet

Tur rehberi, Cohen (1985) ve Huang vd. (2010)'a göre, turizm sektörüne yönelik müşteri deneyimlerine katkıda bulunur ve onları iyileştirmek için ön saflarda çalışırlar. Ayrıca, tur rehberleri genellikle kültürel, tarihi ve çevresel içgörüler sağlarlar. Tur rehberlerinin çevresel bilgisi, varış noktası ve turistler arasında aracı görevi görerek (Cohen, 1985) ziyaretçilerin çevreyi algılamalarını ve çevreyle etkileşime girmelerini sağlamaktadır. Kendini geliştirmiş tur rehberleri, turistleri sürdürülebilirliğin önemi konusunda bilgilendirebilir ve onları çevresel açıdan sorumlu davranışlarda bulunmaya yönlendirebilir. Çalışma, bu sebeplerden turist deneyiminin ve memnuniyetinin de çevre dostu davranışları şekillendirmede önemli faktörler olduğunu vurgulamaktadır. Turistler olumlu bir deneyim yaşadıklarında, özellikle sürdürülebilir uygulamalarla uyumlu bir deneyim yaşadıklarında, çevre koruma değerini önemseme ve bu davranışları geliştirerek diğer bağlamlara taşıma olasılıkları daha yüksek olabilecektir. Keyifli deneyimleri çevre bilinciyle birleştirerek, turizm destinasyonları ziyaretçiler arasında sürdürülebilirliğe daha derin bir bağlılık oluşturabilir ve bu da çevre ve yerel topluluk üzerinde uzun vadeli sosyal, kültürel ve ekonomik olumlu etkilere yol açabilir. Bu çalışmanın amacı, Uyarıcı-Organizma-Tepki çerçevesini kullanarak, turizm destinasyonlarında sürdürülebilir kalkınmayı etkileyen faktörleri incelemek ve özellikle tur rehberinin çevre bilgisi (sürdürülebilirlik geliştirme bilgisi, çevresel kalkınma bilgisi) ve turist deneyimi ve memnuniyetinin çevre dostu davranışları teşvik etmedeki rolüne odaklanmaktır. Çalışma, bu unsurların turistleri çevresel açıdan sorumlu eylemlerde bulunmaya teşvik etmeye nasıl katkıda bulunduğunu ve nihayetinde turizm destinasyonlarının uzun vadeli sürdürülebilirliğini nasıl desteklediğini anlamayı amaçlamaktadır. Çevre bilgilendirmesinin ve olumlu turizm deneyimlerinin ve memnuniyeti sürdürülebilir turizm uygulamalarını nasıl yönlendirebileceğine dair içgörüler sağlamayı amaçlamaktadır. Çalışmada Side Antik Kentini ziyaret eden turistlerden oluşan bir örneklem kullanılarak çevre dostu davranış modelini test etmek için Doğrulamalı Faktör Analizi ve Yapısal Eşitlik Modellemesi kullanılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tur Rehberi, Tur Rehberinin Çevre Bilgisi, Turist Deneyimi, Turist Memnuniyeti, Turistin Çevre Dostu Davranış

Antecedents of Sustainable Development in Tourism Destinations: Environmental Knowledge of Tour Guides

Abstract

According to Cohen (1985) and Huang et al. (2010), tour guides contribute to customer experiences in the tourism sector and work at the forefront to improve them. In addition, tour guides often provide cultural, historical and environmental insights. Tour guides' environmental knowledge acts as an intermediary between the destination and tourists (Cohen, 1985), enabling visitors to perceive and interact with the environment. Self-improved tour guides can inform tourists about the importance of sustainability and guide them to engage in environmentally responsible behaviors. For these reasons, the study emphasizes that tourist experience and satisfaction are also important factors in shaping environmentally friendly behaviors. When tourists have a positive experience, especially one that is compatible with sustainable practices, they are more likely to value environmental protection and develop and transfer these behaviors to other contexts. By combining enjoyable experiences with environmental awareness, tourism destinations can create a deeper commitment to sustainability among visitors, leading to long-term social, cultural and economic positive impacts on the environment

and the local community. This study aims to examine the factors affecting sustainable development in tourism destinations using the Stimulus-Organism-Response framework and to focus specifically on the role of tour guide environmental knowledge (sustainability development knowledge, environmental development knowledge) and tourist experience and satisfaction in encouraging environmentally friendly behaviors. The study aims to understand how these elements encourage tourists to take environmentally responsible actions and ultimately support the long-term sustainability of tourism destinations. It aims to provide insights into how environmental information, positive tourism experiences, and satisfaction can guide sustainable tourism practices. The study plans to use Confirmatory Factor Analysis and Structural Equation Modeling to test the environmentally friendly behavior model using a sample of tourists visiting the Ancient City of Side.

Keywords: Tour Guide, Tour Guide's Environmental Knowledge, Tourist Experience, Tourist Satisfaction, Tourist's Pro-Environmental Behavior

Content Analysis of Visitor Reviews for Teos Ancient City: The Case of Tripadvisor

Dr. Eda Hazarhun^a, Prof. Dr. Burçin Cevdet Çetinsöz^b, Doç. Dr. Oğuz Diker^c

^aAlanya Alaaddin Keykubat University, Alanya Chamber of Commerce and Industry Vocational School of Tourism Türkiye

eda.hazarhun@alanya.edu.tr

^bAlanya Alaaddin Keykubat University, Faculty of Tourism, Türkiye

burcin.cetinsoz@alanya.edu.tr

^cCanakkale 18 Mart University, Canakkale Faculty of Applied Sciences, Türkiye

Abstract

The aim of this study is to examine visitor revireysey of Teos Ancient City, located within the boundaries of Seferihisar district in İzmir, on the website TripAdvisor.com, and to identify the positive, negative, and missing aspects of the ancient city. For this purpose, a total of 277 online reviews from visitors who experienced Teos Ancient City on the travel review site TripAdvisor, up to the date of 09.07.2023, were subjected to content analysis. In conducting the content analysis, which is one of the qualitative research methods, the qualitative data analysis software Maxquda Plus 2022 was utilized. As a result of the analysis, four main themes were identified: "Informative Reviews," "Recommendations," "Positive Aspects," and "Negative Aspects," with a total of 508 codes. The majority of visitor reviews (113) were rated as excellent. Additionally, 31% of the reviews received a 4-star rating, meaning "very good," 21% received a 3-star rating, meaning "average," and 3% received a 1-star rating, meaning "terrible." In conclusion, it can be said that the visitors' positive opinions about Teos Ancient City outweigh the negative ones. Visitors emphasized that the ancient city is a must-see place, with an ambiance that is intertwined with history and nature, described as impressive, mystical, enchanting, peaceful, and featuring wonderful scenery. They also highlighted that the staff are diligent, conscious, and attentive, and that the site offers parking, toilets, and seating areas. Additionally, a promotional video is shown at the entrance of the ancient city, and its proximity to the city is noted. However, negative reviews were also made due to ongoing excavation and restoration work, the inability to fully restore the ruins, inadequate landscaping, a lack of informative and directional signs, insufficient promotion, the absence of guides, and a general lack of maintenance. On the other hand, it was determined that visitors were knowledgeable about the history and content of Teos Ancient City and provided informative comments for other tourists. Finally, it was found that visitors made recommendations both to potential visitors and authorities regarding the ancient city. This research represents an important step for the managers of Teos Ancient City in making strategic decisions for the future, regarding the ongoing management and excavation processes of the ancient city.

Keywords: Teos Ancient City, Seferihisar, Tripadvisor, Culture Tourism, Visitors' Review.

Teos Antik Kentine Yönelik Yapılan Ziyaretçi Yorumlarının İçerik Analizi: Tripadvisor Örneği

Özet

Bu çalışmanın amacı İzmir'in Seferihisar ilçesi sınırları içerisinde yer alan Teos Antik Kentinin TripAdvisor.com internet sitesinde yer alan ziyaretçi yorumlarını incelenerek, antik kentin olumlu, olumsuz ve eksik yönlerinin tespit edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda Teos Antik Kentini deneyimlenmiş ziyaretçilerin TripAdvisor isimli seyahat inceleme sitesinde 09.07.2023 tarihine kadar yaptıkları toplam 277 çevrim içi yorum içerik analizine tabi tutulmuştur. Nitel araştırma yöntemi analiz tekniklerinden olan içerik analizinin gerçekleştirilmesinde Maxquda Plus 2022 isimli nitel veri analiz paket programından faydalanılmıştır. Analiz sonucunda "Bilgi Verici Yorumlar", "Tavsiyeler",

“Olumlu Yönler” ve “Olumsuz Yönler” olmak üzere dört ana tema ve toplamda 508 kod belirlenmiştir. Ziyaretçi yorumların çoğunluğunun büyük bir kısmı (113) mükemmel olarak nitelendirilmiştir. Ayrıca yorumların % 31’lik kısmı “çok iyi” anlamına gelen 4 puanlık, % 21 ‘i “orta” anlamına gelen 3 puanlık, % 3’ü “berbat” anlamına gelen 1 puanlık yorumlardan oluştuğu görülmüştür. Sonuç olarak ziyaretçilerin Teos Antik Kenti ile ilgili olumlu düşüncelerin, olumsuz düşüncelerden fazla olduğunu söylemek mümkündür. Bu doğrultuda ziyaretçiler antik kentin mutlaka görülmesi gereken yer olduğunu, ambiyansının tarih ve doğa ile iç içe, etkileyici, mistik, büyüleyici, huzur verici ve harika manzaraları kapsadığını, personelin işini titizlikle yapan , bilinçli ve duyarlı olduğunu, otopark, Wc ve oturma bank olanaklarına sahip olduğu, antik kentin girişinde tanıtıcı video izlendiği ve şehire yakın uzaklıkta bulunduğuna dikkat çekmişlerdir. Buna karşın kazı ve restorasyon çalışmalarının devam etmesi, antik kentteki kalıntıların ayağa kaldırılamaması, çevre düzenlemesinin yetersizliği, bilgilendirici ve yön gösterici tabelaların yetersizliği, tanıtım eksiliği, rehber bulunmaması ve bakımsız olması gibi faktörlerden dolayı Teos Antik Kentine yönelik olumsuz yorumlarda yapılmıştır. Öte yandan ziyaretçilerin Teos Antik Kenti tarihi ve içeriği hakkında bilgi sahibi oldukları ve diğer turistlere bilgilendirici yorumlar yaptıkları belirlenmiştir. Son olarak Teos Antik Kent ziyaretçilerinin hem potansiyel ziyaretçilere hem de yetkililere yönelik tavsiyelerde bulundukları tespit edilmiştir. Bu araştırma Teos Antik Kent yöneticilerinin, antik kent ile ilgili bundan sonraki yönetim ve kazı süreçlerinde gelecek adına stratejik kararlar alabilmeleri açısından önemli bir adımı temsil edecektir.

Anahtar Kelimeler: Teos Antik Kenti, Seferihisar, Tripadvisor, Kültür Turizm, Ziyaretçi Yorumları.

Mentoring Research in Tourism Businesses: A Systematic Literature Review

Dr. Cansu Solmaz^a

^a*Alanya Alaaddin Keykubat University, ALTSO Tourism Vocational School, Antalya, Turkey*

cansu.solmaz@alanya.edu.tr

Abstract

Mentoring, which can be defined as the process of a more experienced person supporting another person with relatively less experience in personal and career development, has recently become one of the human resources practices that have been emphasised both in academic circles and in business life. However, a review of the tourism literature reveals that there are a limited number of research on the issue. More research is needed to understand the significance of mentoring methods and their effects on individuals and organisations. To provide a comprehensive picture of the subject, in-depth evaluations of the studies carried out in the relevant field up to this point may be quite beneficial. This study aims to shed light on the current state of the field by reviewing the studies on mentoring practices in the tourism literature through a systematic literature review, the contexts in which the studies are addressed and their trajectory over time, the theories and research methods employed, the research gaps and suggestions for future research. The study also aims to comprehensively examine mentoring research in the tourism literature by determining the results of mentoring practices in organisations, mediators and moderators examined in mentoring research. In this perspective, research articles, papers, books and book chapters and postgraduate theses on mentoring practices in tourism businesses obtained from databases such as Web of Science, Scopus, Google Scholar, Yöktez and ProQuest will be included in the scope of the examination. The PRISMA flow diagram will be used to identify the studies and the review approach suggested by Brereton et al. (2007) will be followed in the systematic literature review process. The findings of the research can both provide theoretical outputs for tourism researchers who want to conduct studies in the related field and contribute to the policy-making processes of sector professionals regarding mentoring practices.

Keywords: Mentoring, Mentoring Practices, Tourism Businesses, Systematic Literature Review

Turizm İşletmelerinde Mentorluk Araştırmaları: Sistematik Bir Literatür Taraması

Özet

Daha tecrübeli bir kişinin görece daha az tecrübeye sahip bir başka kişiye kişisel gelişim ve kariyer gelişimi konusunda destek verme süreci olarak tanımlanabilen mentorluk, son dönemlerde hem akademik çevrelerde hem de iş yaşamında üzerinde önemle durulan insan kaynakları uygulamalarından biri haline gelmiştir. Fakat turizm yazını incelendiğinde konuya yönelik sınırlı sayıda araştırma bulunduğu görülmektedir. Dolayısıyla mentorluk uygulamalarının önemi, birey ve örgütler üzerindeki çıktılarının anlaşılması için daha çok çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır. İlgili alanda bugüne kadar yapılmış olan araştırmaların derinlemesine analizinin yapılmasının alanın bütünsel bir resmini sunmak açısından oldukça faydalı olduğu düşünülmektedir. Buradan yola çıkılarak bu araştırmada turizm yazınında mentorluk uygulamaları üzerinde yapılan araştırmaların sistematik literatür taraması ile incelenerek alanın mevcut durumunun ortaya konulması, çalışmaların hangi bağlamlarda ele alındığı ve zaman içerisindeki seyri, kullanılan kuram ve araştırma yöntemlerinin neler olduğu ile alandaki araştırma boşlukları ve gelecek araştırmalar için öneriler sunulması hedeflenmektedir. Çalışmada ayrıca örgütlerdeki mentorluk uygulamalarının sonuçları, mentorluk araştırmalarında incelenen aracı ve moderatörler belirlenerek turizm yazınında yer alan mentorluk araştırmalarının kapsamlı olarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda Web of Science, Scopus, Google Akademik, Yöktez ve ProQuest gibi veri tabanlarından elde edilen turizm işletmelerinde mentorluk uygulamalarına yönelik araştırma makalesi, bildiri, kitap ve kitap bölümü ile lisansüstü tezler inceleme kapsamına alınacaktır. Çalışmaların belirlenmesinde PRISMA akış diyagramı ve sistematik literatür taraması sürecinde Brereton vd. (2007) tarafından önerilen inceleme yaklaşımı takip

edilecektir. Araştırma bulgularının hem ilgili alanda çalışma yapmak isteyen turizm araştırmacıları için teorik çıktılar ortaya koyabileceği hem de sektör profesyonellerinin mentorluk uygulamaları ile ilgili politika oluşturma süreçlerine katkı sunabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mentorluk, Mentorluk Uygulamaları, Turizm İşletmeleri, Sistemati Literatür Taraması

An Evaluation on Tourism, Architecture and Cultural Heritage in Bursa, a UNESCO World Heritage Site

Prof. Dr. Neslihan Dostoglu^a

^a*Istanbul Kültür University, Faculty of Architecture, Turkey
n.dostoglu@iku.edu.tr*

Abstract

Cultural heritage, which makes cities unique, is the basis of urban identity and the prerequisite for the sustainability of cities. When managed correctly, there are many opportunities to create a strong relationship between culture, heritage and tourism. However, since these opportunities vary in each settlement, different solutions are expected to be developed for specific areas. Cultural tourism is a tourism concept that offers natural and cultural assets and intangible cultural heritage to travelers as a touristic product. It is a term that covers not only the historical but also the current. Today, a significant share of cultural tourism in the world consists of natural and cultural assets on the UNESCO World Heritage List. The city of Bursa was founded approximately 2300 years ago in southern Marmara region, where the oldest settlement layers have been determined to date back to 6500 BC, and it bears the traces of various civilizations that continue until today. In fact, it is very rich culturally. Thus, the aim of Bursa, which was included in the UNESCO World Heritage List as the 12th site of Türkiye and the 998th site of the world in 2014, should be to take more conscious and consistent steps in the field of tourism. Accordingly, it should be emphasized that Bursa is on the World Heritage List, which currently includes 21 sites from Türkiye, especially in terms of international tourism, and UNESCO logos should be included in all brochures, announcements, billboards and transportation vehicles. However, while these initiatives are carried out, attention must be paid to the balance of protection and usage in the city. Different route alternatives should be offered to tourists coming to Bursa. Historical cultural heritage, examples of contemporary architecture, regions on the UNESCO World Heritage List, natural protected areas, water-related spaces, etc. can create these routes. It is also very important to correlate information about tangible and intangible heritage when determining these routes. A communication and information network should be established. As in every field, coordination and dialogue between institutions is very important in the field of tourism. In this process, central government units, local governments, the tourism sector and local people need to act together, and the public-local-civil-private partnership must be made functional for an effective and sustainable cultural tourism.

Keywords: UNESCO, Cultural Heritage, Cultural Tourism, Architecture, Bursa

UNESCO Dünya Mirası Bursa’da Turizm, Mimarlık ve Kültürel Miras Üzerine Bir Değerlendirme

Özet

Kentleri farklı kılan kültürel miras, kent kimliğinin temeli ve kentlerin sürdürülebilirliğinin de önkoşuludur. Doğru yönetildiğinde, kültür, miras ve turizm arasında güçlü bir ilişki yaratılması için pekçok fırsat bulunmaktadır. Ancak, bu fırsatlar her yerleşmede farklılık gösterdiğinden alanlara yönelik değişik çözümler geliştirilmesi beklenmektedir. Kültür turizmi, doğal ve kültürel varlıkları, somut olmayan kültürel mirası turistik bir ürün olarak gezginlerin hizmetine sunan bir turizm anlayışıdır. Yalnızca tarihsel olanı değil, günceli de kapsayan bir terimdir. Günümüzde dünyada kültür turizminin önemli bir payını UNESCO Dünya Miras Listesi’ndeki doğal ve kültürel varlıklar oluşturmaktadır.

Bursa kenti, en eski yerleşim tabakalarının MÖ 6500 yıllarına dayandığı tespit edilmiş olan güney Marmara bölgesinde yaklaşık 2300 yıl önce kurulmuş olup, günümüze kadar devam eden çeşitli

uygarlıkların izlerini taşımaktadır. Dolayısıyla, kültürel açıdan çok zengindir. 2014 yılında, Türkiye'nin 12., dünyanın 998. alanı olarak UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren Bursa'nın turizm alanında daha bilinçli ve istikrarlı adımlar atması hedeflenmelidir. Halen Türkiye'den 21 alanın bulunduğu Dünya Miras Listesi'nde Bursa'nın yer aldığı özellikle uluslararası turizm açısından mutlaka vurgulanmalı, tüm broşür, duyuru, pano gibi yerlerde, ulaşım araçlarında UNESCO logolarına yer verilmelidir. Ancak, bu girişimler sürdürülürken kentte koruma kullanma dengesine de mutlaka dikkat edilmelidir. Bursa'ya gelecek olan turistlere farklı rota alternatifleri sunulmalıdır. Tarihi kültürel miras, çağdaş mimarlık örnekleri, UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan bölgeler, doğal sit alanları, su ile ilişkili mekanlar vb. bu rotaları oluşturabilir. Bu rotalar belirlenirken somut ve somut olmayan miras ile ilgili bilgilerin ilişkilendirilmesi de çok önemlidir. Bir iletişim ve bilgi ağı kurulmalıdır. Her konuda olduğu gibi turizm alanında da kurumlar arasında eşgüdüm ve diyalog çok önemlidir. Bu süreçte merkezi yönetim birimlerinin, yerel yönetimlerin, turizm sektörünün ve yerel halkın birlikte hareket etmesi, etkin ve sürdürülebilir bir kültür turizmi için kamu-yerel-sivil-özel birlikteliğine işlerlik kazandırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: UNESCO, Kültürel Miras, Kültür Turizmi, Mimarlık, Bursa

Evaluation of Yedikilise (Varagavank) Monastery in Van in terms of Tourism within the Scope of Cultural Heritage

Dr. Öğr. Üyesi Bahadır İnanç Özkan^a

^aVan Yüzyüncü Yıl University, Faculty of Tourism, Türkiye

bahadirinancozkan@yyu.edu.tr

Abstract

Van province is one of the most important destinations in Eastern Anatolia as it is home to Christian religious architecture and is one of the most important settlements for Armenians. Yedikilise (Varagavank) Monastery, which is located within the borders of Van province and the subject of this research, is an important Armenian religious architecture that was believed to have been established to protect a piece of the holy cross and was once used as an archbishopric center. For this reason, it has been the center of attraction for both individual tourists and tour groups visiting the region. The aim of this study is to evaluate the comments made by tourists visiting the region about the Yedikilise (Varagavank) Monastery in the İpekyolu district of Van. In this context, the data utilized in the study were obtained from TripAdvisor and Google, which are online review sites. Content analysis technique, which is one of the qualitative research methods, and descriptive analysis were preferred in analyzing the data. The comments included in the descriptive analysis were written in Turkish, English and Russian. In this respect, the limitations of the study consist of comments written in Turkish, English and Russian. In the data analysis phase, the comments written in the mentioned languages on TripAdvisor and Google sites were first read and then extracted and subjected to descriptive analysis. As a result of the research, 3 main themes, 6 categories and 76 sub-categories were formed. This research can be considered as a step towards the evaluation of the region within the scope of both cultural tourism and religious tourism. It is expected that local administrations, local people, academicians and researchers will benefit from this research. For future studies, a survey can be conducted to determine the attitudes of local people towards cultural heritage.

Keywords: Cultural Heritage, Cultural Tourism, Religious Tourism, Van City

Kültürel Miras Kapsamında Van'daki Yedikilise (Varagavank) Manastırı'nın Turizm Bakımından Değerlendirilmesi

Özet

Van ili hem Hristiyan dini mimarisine ev sahipliği yapmasından hem de Ermeniler için önemli yerleşim yerlerinden birisi olmasından dolayı Doğu Anadolu'daki önemli destinasyonlardan birisidir. Van ili sınırları içerisinde bulunan ve bu araştırmaya konu olan Yedikilise (Varagavank) Manastırı kutsal haçın bir parçasını korumak için kurulduğuna inanılmış ve bir zamanlar başpsikoposluk merkezi olarak kullanılmış önemli bir Ermeni dini mimarisidir. Bu nedenden dolayı bölgeye gelen hem bireysel turistlerin hem de tur gruplarının uğraş yeri olmuştur. Bu çalışmanın amacı, bölgeye gelen turistler tarafından Van'ın İpekyolu ilçesinde bulunan Yedikilise (Varagavank) Manastırı'na yönelik olarak yapılmış yorumların değerlendirilmesidir. Bu kapsamda, çalışmada yararlanılan veriler çevrimiçi yorum siteleri olan TripAdvisor'dan ve Google'dan alınmıştır. Söz konusu verilerin analiz edilmesinde, nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan içerik analizi tekniği ve betimsel analiz tercih edilmiştir. Araştırmada betimsel analize dahil edilen yorumlar, Türkçe, İngilizce ve Rusça dillerinde yazılan yorumlardır. Bu bakımdan araştırmanın sınırlılıklarını, Türkçe, İngilizce ve Rusça dillerinde yazılmış yorumlar oluşturmaktadır. Verilerin analizi aşamasında, TripAdvisor ve Google sitelerinde söz konusu dillerde yazılan yorumlar önce okunmuş daha sonra ayıklanarak betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda 3 ana tema, 6 kategori ve 76 alt kategori oluşturulmuştur. Söz konusu araştırma hem kültür turizmi hem de inanç turizmi kapsamında bölgenin değerlendirilmesine yönelik bir adım şeklinde değerlendirilebilir. Bu araştırmadan, yerel yönetimlerin, yerel halkın, akademisyenlerin ve

araştırmacıların yararlanması beklenmektedir. Gelecekte yapılması planlanan çalışmalar için yerel halkın kültürel mirasa yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla bir anket çalışması yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Kültür Turizmi, İnanç Turizmi, Van şehri.

The Documentation of A Traditional House In Safranbolu

Ümmügülsüm Kızılrnak Saygı^a and Prof. Dr. Özlem Sağıroğlu Demirci^b

a Gazi University, Institute of Natural and Applied Sciences, Turkey 23831101811@gazi.edu.tr

b Gazi University, Faculty of Architecture, Turkey osagirolu@gazi.edu.tr

Abstract

Anatolia has been home to various civilisations since the beginning of history. The traces of both intangible and tangible cultural heritage, products of various civilisations that have survived in these lands, have survived until today. However, in the period until the studies on the protection of cultural heritage started to be carried out scientifically, many cultural assets were destroyed and not used due to reasons such as wars, invasions, migrations, population exchanges. Moreover, they were seriously damaged, destroyed or moved for reasons such as vandalism, theft and rent. In our country, scientific studies on the conservation of cultural heritage started in the beginning of 20th century simultaneously with the world; however, only a limited group of cultural heritage assets have been preserved with their original characteristics during this time. Among this limited group, Safranbolu is one of the regions where conservation studies started the earliest; and with the early conscious conservation efforts, the original texture of the city planning with its cultural structures have been preserved to a great extent. The aim of this study is to document the traditional house on parcel 1575-02 in Safranbolu Kıranköy conservation area with current documentation methods for conservation, to analyse the periods it has passed through with historical research and clues on the house and to reveal its original features with architectural comparison. Within the scope of the study, literature research was carried out and general information was gathered; the survey of the house was obtained through fieldwork; its details were analysed through visual documentation and various measurements, and the details of the surroundings were analyzed.

Key Words: Cultural Heritage, Traditional Houses, Safranbolu, Documentation, Comparative Study, Restitution.

Safranbolu’da geleneksel bir konutun belgelenmesi

Özet

Anadolu, tarihin başlangıcından itibaren çeşitli medeniyetlere ev sahipliğinde bulunmuştur. Bu topraklarda varlığını sürdürmüş olan çeşitli medeniyetlerin ürünü olan soyut ve somut kültürel mirasın izleri ise günümüze kadar varlığını sürdürebilmiştir. Ancak Kültürel mirasın korunması konusundaki çalışmaların bilimsel kapsamda yapılmaya başlamasına kadar geçen sürede çok sayıda kültür varlığı savaşlar, istilalar, göçler, nüfus mübadeleleri gibi sebeplerden ötürü yıkılmış, kullanılmamış; vandalizm, hırsızlık ve rant gibi sebeplerle ciddi zarar görmüş, yok olmuş veya taşınmıştır. Ülkemizde, bilimsel anlamda yapılan kültürel miras koruma çalışmalarına ise dünya ile eşzamanlı olarak 20.yy’da başlanmış; ancak kısıtlı bir kültür varlığı grubu özgün özellikleri ile korunması sağlanmıştır. Bu kısıtlı grup içinde korumaya yönelik çalışmaların en erken başladığı bölgelerden biri de Safranbolu olup; erken başlanan bilinçli koruma çalışmaları ile şehrin özgün dokusunun ve yapılarının büyük ölçüde korunması sağlanmıştır. Bu çalışma ile amaçlanan; Safranbolu Kıranköy sit alanındaki 1575-02 parseldeki geleneksel konutun korunmaya yönelik güncel yöntemlerle belgelenmesi, tarihi araştırma ile geçirmiş olduğu dönemlerin çözümlenmesi ve mimari karşılaştırma ile özgün özelliklerinin ortaya konmasıdır. Çalışma kapsamında literatür araştırması yapılmış ve genel bilgi toplanmış; alan çalışması ile konutun rölövesi elde edilmiş; görsel belgeleme ve çeşitli ölçümler ile detayları çözümlenmiş, çevredeki yapıların da tespit ve belgelenmesi yapılmıştır. Elde edilen veriler değerlendirilerek sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Geleneksel Konut Mimarisi, Safranbolu, Belgeleme, Karşılaştırmalı çalışma, Dönemleme.

An Analysis of Tourists' Destination Experiences: Batman TripAdvisor Reviews

Lect. Adnan Yardımcı^a and Assoc. Prof. Reşat Arıca^b

^aBatman University, School of Foreign Languages, Turkey

adnan.yardimci@batman.edu.tr

^bBatman University, Faculty of Tourism, Turkey

resat.arica@batman.edu.tr

Abstract

This study aims to evaluate the destination experiences of tourists through user reviews of Batman province on TripAdvisor. Emphasising the impact of social media in the tourism sector and how it is used in destination management, the study analysed 114 reviews on five main points in Batman province through content analysis method. The importance of this study is that it reveals the critical role of social media in increasing the brand value of destinations and its contribution to tourist satisfaction. Using qualitative analysis as the research method, the comments were analysed and it was evaluated how tourists perceive the touristic attractions in Batman. In the evaluations of tourists, it has been detected that the most comments are made on the cultural, historical and architectural value of touristic artefacts, and the least comments are made on the social environment. The results also show how important social media platforms are for tourists to share their experiences and provide feedback for destination management.

Keywords: *Batman, Hasankeyf, TripAdvisor, Social Media, Destination Management*

Turistlerin Destinasyon Deneyimlerinin İncelenmesi: Batman TripAdvisor Yorumları

Özet

Bu çalışma, Batman ilinin TripAdvisor'daki kullanıcı yorumları üzerinden turistlerin destinasyon deneyimlerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Sosyal medyanın turizm sektöründeki etkisini ve destinasyon yönetiminde nasıl kullanıldığını vurgulayan çalışma, Batman ilindeki beş ana nokta üzerine yapılan 114 yorumu içerik analizi yöntemiyle incelemiştir. Bu çalışmanın önemi, sosyal medyanın destinasyonların marka değerini artırmadaki kritik rolünü ve turist memnuniyetine olan katkısını ortaya koymasıdır. Araştırma yöntemi olarak nitel analiz kullanılarak yorumlar incelenmiş ve Batman'daki turistik çekiciliklerin turistler tarafından nasıl algılandığı değerlendirilmiştir. Turistlerin değerlendirmelerinde en fazla turistik eserlerin kültürel, tarihi ve mimari değerine yönelik, en az ise sosyal çevreye yönelik yorum yapıldığı görülmektedir. Sonuçlar, sosyal medya platformlarının turistlerin deneyimlerini paylaşma ve destinasyon yönetimi için geri bildirim sağlama açısından ne kadar önemli olduğunu da göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Batman, Hasankeyf, TripAdvisor, Sosyal Medya, Destinasyon Yönetimi*

Applicability of Global Sustainable Tourism Council Destination Criteria in Sustainable Destination Management: The Case of Çıralı*

Phd.(Cand.) Işıl Dilmen Düzgünçınar^a and Ass.Prof.Mehmet Bahar^b

^a*Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Tourism, Türkiye
24402011402@ogr.mehmetakif.edu.tr*

^b*Kapadokya University, Türkiye
mehmet.bahar@kapadokya.edu.tr*

Abstract

The Global Sustainable Tourism Council (GSTC) was established with the objective of developing a common understanding of sustainable tourism. In order to achieve this, the Council has set standards for sustainable tourism practices, which it has published in the form of criteria. These criteria constitute the basis for sustainability certification and also serve as the main principles for destinations that want to be more sustainable. The Çıralı destination, situated within the boundaries of the Kemer district of Antalya province, the subject of the study, is undergoing continual growth in terms of tourism, becoming increasingly popular with visitors. This is due to the availability of both rural and coastal tourism opportunities. In this case study, the Global Sustainable Tourism for Destinations (GSTC-D) Criteria were evaluated by examining existing secondary sources for the Çıralı destination, examining stakeholders, especially public institutions and non-governmental organisations, and observing the touristic spots spread over the Çıralı destination. Secondary sources, written texts and visual elements were utilised in the study. In this study, the document analysis method was employed within the framework of a qualitative research approach, with the content analysis technique, one of the qualitative research data analysis forms, being used to analyse the data. The findings of the study not only determine whether there are any obstacles to Çıralı becoming a Sustainable Tourism Certified Destination, but also reveal the steps to be taken on this path and what needs to be completed before the application. The recommendations at the conclusion of the study will elucidate the region's potential to become a pioneering tourism destination within our country and a tourism destination with an internationally recognised name.

Keywords: Sustainability, Governance, Destination Management, Sustainable Tourism, GSTC-D Criteria.

*Based on the master's thesis published under the same title.

Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi Destinasyon Kriterlerinin Sürdürülebilir Destinasyon Yönetiminde Uygulanabilirliği: Çıralı Örneği*

Özet

Sürdürülebilir turizm konusunda ortak anlayış geliştirmek üzere oluşturulan Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC), yayımladığı kriterler ile sürdürülebilir turizm uygulamalarına dair standartlar belirlemiştir. Bu kriterler, bir yandan sertifikasyon için temel teşkil ederken aynı zamanda daha sürdürülebilir olmak isteyen destinasyonlar için de bir rehber olarak görülmektedir. Çalışmaya konu olan Antalya ili Kemer ilçesi sınırlarında yer alan Çıralı destinasyonu hem kırsal hem de kıyı turizmi imkanlarına sahip olmanın da etkisiyle gün geçtikçe turizm açısından gelişmekte ve ziyaretçiler arasında popüler hale gelmektedir. Bu durum çalışmada Destinasyonlar için Küresel Sürdürülebilir Turizm Kriterleri (GSTC-D); Çıralı destinasyonu için mevcut ikincil kaynakların incelenmesi, paydaş faaliyetlere katılım ve incelemenin yanında Çıralı destinasyonuna yayılmış turistik noktaların gözlemlenmesi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Bu nitel çalışma bütüncül tek durum desenli durum

alışması olarak tasarlanmış ve çalışma sırasında ikincil kaynaklardan, yazılı metinlerden ve görsel gelerden faydalanılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde durumu betimlemeye yönelik veri sağlamak üzere araştırmacının yaptığı gözlemlerden ve doküman analizinden yararlanılmıştır. Çalışmanın bulguları, ıralı'nın sürdürülebilir turizm sertifikalı destinasyonu olmasına engel hususlar bulunup bulunmadığını belirlemenin yanında doğal ve kültürel kaynakları koruyacak, yerel halk için turizmin faydalarını en st düzeye çıkaracak ve ziyaretçilere yüksek kaliteli bir deneyim sunacak bir eylem planı için atılması gereken adımları ortaya koyacaktır. Çıralı'nın sürdürülebilir bir turizm destinasyonu olduğunun belgelenmesi yönündeki akredite kuruluşlara yapılacak başvurular öncesinde destinasyonda yerine getirilmesi gerekenleri ortaya koymak isteyenlere rehberlik yapacaktır. Çalışma sonunda yer alan öneriler bölgenin ülkemizin nc, adı uluslararası düzeyde seslendirilen bir turizm destinasyonunu olmasına ışık tutacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Yönetişim, Destinasyon Yönetimi, Sürdürülebilir Turizm, GSTC-D Kriterleri.

*Aynı isimle yayımlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Refunctionalization of Immovable Cultural Properties for Touristic Purposes in the Case of Alanya

Assist.Prof.Dr Nihan SİDAR^a and Assist.Prof.Dr Elif Gizem YETKİN^b

^aAlanya University, Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences, Turkey

nihan.sidar@alanyauniveristy.edu.tr

^bAlanya University, Engineering and Natural Sciences, Turkey

elifgizem.yetkin@alanyauniversity.edu.tr

Abstract

Cultural heritage comprises the tangible and intangible values that shape a society's identity and connect it to its past. The repurposing of historical structures while preserving their original values plays a crucial role in ensuring the economic and cultural sustainability of this heritage. In contemporary architecture, the adaptation of immovable cultural assets to meet changing needs while adhering to conservation principles has become a significant issue worldwide. In this context, the immovable cultural assets in Alanya, when repurposed within the framework of sustainable tourism principles, contribute significantly to the city's cultural and economic structure. Structures such as Alanya Castle, the Red Tower, and the Shipyard have been opened for tourism purposes, thereby aiding in both the preservation of cultural heritage and the enhancement of the city's tourism potential. This research, aimed at examining the repurposing of the Red Tower in Alanya for tourism purposes, evaluates the process through qualitative research methods, including observation, interviews, and document analysis, and examines its effects on the city based on the findings obtained. Utilizing qualitative research methods, including observation, interviews, and document analysis, the research assesses the process and evaluates its impact on the city based on the findings. The investigation into the preservation of cultural heritage and the repurposing of immovable cultural assets reveals significant outcomes. Primarily, the reuse of historical structures for tourism purposes not only contributes to the development of a sustainable tourism model but also aids in the preservation of these structures.

Keywords: Cultural Heritage Preservation, Architectural Conservation, Immovable Cultural Assets, Sustainable Tourism

Alanya Örneğinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Turizm Amaçlı Yeniden İşlevlendirilmesi

Özet

Kültürel miras, bir toplumun kimliğini şekillendiren ve onu geçmişine bağlayan, somut ve soyut değerlerin bütünüdür. Tarihi yapıların özgün değerlerini koruyarak yeniden işlevlendirilmesi, bu mirasın ekonomik ve kültürel sürdürülebilirliğini sağlamak açısından kritik bir rol oynamaktadır. Günümüz mimarlığında, taşınmaz kültür varlıklarının değişen ihtiyaçlar doğrultusunda koruma ilkelerine uygun bir şekilde kullanımı dünya genelinde önemli bir konu haline gelmiştir. Bu bağlamda, Alanya'daki taşınmaz kültür varlıkları sürdürülebilir turizm ilkeleri çerçevesinde yeniden işlevlendirilerek kentin kültürel ve ekonomik yapısına önemli katkılar sunmaktadır. Alanya Kalesi, Kızıl Kule ve Tersane gibi yapılar, turistik amaçlarla kullanıma açılarak hem kültürel mirasın korunmasına hem de kentin turizm potansiyelinin artırılmasına katkı sağlamaktadır. Alanya'da bulunan Kızıl Kule'nin turizm amaçlı yeniden işlevlendirilmesini incelemeyi amaçlayan bu araştırma, nitel araştırma yöntemleriyle gözlem, görüşme ve doküman analizi aracılığıyla süreci değerlendirmekte ve elde edilen bulgular doğrultusunda şehre olan etkilerini incelemektedir. Kültürel mirasın korunması ve taşınmaz kültür varlıklarının yeniden işlevlendirilmesi üzerine yapılan inceleme, önemli sonuçlar

ortaya koymaktadır. Tarihi yapıların turizm amaçlı yeniden kullanımı, sürdürülebilir bir turizm modeli oluşturmanın yanı sıra bu yapıların korunmasına da katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Mirasın Korunması, Mimari Koruma, Taşınmaz Kültür Varlıkları, Sürdürülebilir Turizm

Kültürel Miras ve İnanç Turizmi Kapsamında Bir İnceleme: Ateşbaz-ı Veli Türbesi

Doç. Dr. Duran Cankül^a, Arş. Gör. Ayşe Nur Uslu^b

^aEskişehir Osmangazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Türkiye
dcankul@ogu.edu.tr

^bKarabük Üniversitesi, Safranbolu Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Türkiye
aysenuruslu@karabuk.edu.tr

Özet

Dünya tarihi boyunca çeşitli medeniyetler arkalarında inandıkları dinlere ait tapınaklar, mabetler, türbeler ve heykeller gibi pek çok kültürel miras bırakmışlardır. Bu yapılar günümüzde dini nedenlerle kullanıldıkları gibi, sahip oldukları tarihi, estetik, mimari, sanatsal nedenlerden dolayı da ilgi çekicidir. Birçok medeniyete ev sahipliği yapan Anadolu'da inanç turizmine yönelik yüksek bir potansiyel bulunmaktadır. Konya ili, başta türbeler olmak üzere İslam dinine göre kutsal kabul edilen yerlere sahip olması nedeniyle, inanç turizmi açısından oldukça önemli bir bölgedir. Konya merkezde bulunan, inanç turizmi kapsamında değerlendirilen Ateşbaz-ı Veli Türbesi de günümüzde en çok ziyaret edilen türbelerden birisidir. Ateşbaz-ı Veli'nin türbesi Konya ili Meram ilçesinde yer almaktadır. Selçuklular dönemine ait olan türbe, 1285 tarihinde inşa edilmiştir. Ateşbaz-ı Veli'nin türbesine ziyarette bulunan hastaların şifa bulacağına dair inanış bulunmaktadır. Ateşbaz-ı Veli Konya'nın gastronomi turizminde de oldukça önemli sembollerden biridir. Ateşbaz-ı Veli dünyada ismine türbe yaptırılan ilk aşçıdır. Hz. Mevlana'nın aşçısı olan Ateşbaz-ı Veli, Mevlevi dergâhlarının ilk aşçısıdır. Mevlana'nın değer verdiği bir zat olmasının yanı sıra dervişlerin eğitiminden de sorumlu kişidir. Ateşbaz-ı Veli türbesi kültürel miras, inanç turizmi ve gastronomi turizmi kapsamında değerlendirilebilecek yapılardan biridir. Bu bağlamda Ateşbaz-ı Veli Türbesi gerek bölge halkı gerekse il dışından gelen ziyaretçiler tarafından yoğun bir şekilde ziyaret edilmektedir. Bu çalışmada; dünya tarihinde ilk aşçı olan Ateşbaz-ı Veli'nin Türbesi'nin kültürel miras ve inanç turizmi açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve nitel veri toplama tekniklerinden doküman analizine başvurulmuştur. Çalışmada Ateşbaz-ı Veli'nin kültürel mirasta, inanç turizmi ve gastronomi turizminde önemi ele alınmıştır. Dini ve kültürel değerleri bir arada barındıran ve inanç turizminin merkezlerini oluşturan yapılar mutlaka daha ön plana çıkarılmalıdır. Gerçek ve sanal ortamlarda görünürlüklerinin artırılması değerlerin yaşaması, kültürün korunması, turizmin canlanması, ekonomik katkıların artması ve daha çok bireye ulaşma gibi birçok faydayı beraberlerinde taşıyacaklardır.

Anahtar kelimeler: Ateşbaz-ı Veli, türbe, kültürel miras, inanç turizmi, Konya

A Review within the content of Cultural Heritage and Faith Tourism: Ateşbaz-ı Veli Tomb

Abstract

Throughout world history, various civilizations have left behind many cultural legacies such as temples, shrines, shrines and statues belonging to the religions they believed in. Today, these buildings are used for religious reasons, but they are also interesting for their historical, aesthetic, architectural and artistic reasons. Anatolia, home to many civilizations, has a high potential for religious tourism. Konya province is a very important region in terms of religious tourism as it has places that are considered sacred according to the Islamic religion, especially tombs. Ateşbaz-ı Veli Tomb in the center of Konya, which is considered within the scope of faith tourism, is one of the most visited tombs today. Ateşbaz-ı Veli's tomb is located in Meram district of Konya province. The tomb, which belongs to the Seljuk period, was built in 1285. There is a belief that patients who visit the tomb of Ateşbaz-ı Veli will be cured. Ateşbaz-ı Veli is one of the most important symbols in Konya's gastronomy tourism. Ateşbaz-ı

Veli is the first cook in the world to have a mausoleum built in his name. Ateşbaz-ı Veli, the cook of Hz. Mevlana, was the first cook of Mevlevi lodges. In addition to being a person Mevlana valued, he was also responsible for the education of the dervishes. Ateşbaz-ı Veli tomb is one of the structures that can be evaluated within the scope of cultural heritage, faith tourism and gastronomy tourism. In this context, the Ateşbaz-ı Veli Tomb is visited intensively by both the local people and visitors from outside the province. This study aims to examine the Tomb of Ateşbaz-ı Veli, the first cook in world history, in terms of cultural heritage and religious tourism. Qualitative research method was used in the research and document analysis, one of the qualitative data collection techniques, was used. In this study, the importance of Ateşbaz-ı Veli in cultural heritage, religious tourism and gastronomy tourism was discussed. Structures that host religious and cultural values together and constitute the centers of faith tourism must be brought to the forefront. Increasing their visibility in real and virtual environments will bring many benefits such as the survival of values, preservation of culture, revitalization of tourism, increased economic contributions and reaching more individuals.

Keywords: Ateşbaz-ı Veli, tomb, cultural heritage, faith tourism, Konya

Tarihi Safranbolu Bakırcılar Çarşısı'nda Somut Kültürel Miras Olan Bakırcılığın İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Sibel Ayyıldız ve Zeynep Polat

Karabük Üniversitesi, Turizm Fakültesi,

sibelayyildiz@karabuk.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Zeynep POLAT

Karabük Üniversitesi, Turizm Fakültesi, zeyneppolat28@karabuk.edu.tr

Özet

Anadolu'nun birçok şehrinde bakır ekipman üretilen, satışı yapılan ve bulunduğu bölgenin kültürünü yansıtan "Bakırcılar Çarşısı" denilen zanaat alanları bulunmaktadır. Fakat farklı sebeplerden dolayı bakırcılığın yapıldığı bu tarihi mekanların sürdürülebilirliği tartışma konusudur. Buna istinaden yapılan araştırmanın amacı, Safranbolu bakırcılar çarşısında somut kültürel miraslarımızdan biri olan bakırcılığı tarihsel, sosyolojik ve gastronomik boyutlarda incelemektir. Araştırma Safranbolu Tarihi Eski Çarşı'da bulunan bakırcılar çarşısında yürütülmüştür. Nitel araştırma yöntemleri ile tasarlanan bu çalışmada literatür taraması, gözlem ve görüşme teknikleri kullanılmıştır. Bu kapsamda yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış, bakır üreticileri ve bakır dükkanlarında çalışan esnaflar ve konu hakkında uzman olan bireyler (7 kişi) ile birlikte yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Hazırlanan ampirik çalışmadan elde edilen veriler içerik açısından sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırma ile bakırcılar çarşısının tarihçesi, bakırcılık üretimi, geçmişteki ve günümüzdeki durumunun karşılaştırılması, bakır ekipmanların modern mutfak araçlarına karşı verdiği mücadeleler, bölgenin kültürel mirasına ve gastronomi turizmine katkıları ortaya konmuştur. Araştırmada ayrıca bakırcılar çarşısının bölgeye kazandırdığı yöresel ve kültürel kimliğin sürdürülebilirliğine ve gelecek nesillere kültürel aktarım konularında çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bakırcılık, Bakır Ekipmanlar, Kültürel Miras, Sürdürülebilir Gastronomi

Investigation of Coppersmithing as a Tangible Cultural Heritage in Historical

Safranbolu Coppersmith Bazaar

Abstract

In many cities of Anatolia, there are craft areas called "Coppersmiths' Bazaar" where copper equipment is produced and sold and reflects the culture of the region in which it is located. However, for various reasons, the sustainability of these historical places where coppersmithing was performed is a matter of debate. Accordingly, the aim of this research is to examine coppersmithing, which is one of our tangible cultural heritage in Safranbolu coppersmith bazaar, in historical, sociological and gastronomic dimensions. In this study designed with qualitative research methods, literature review, observation and interview techniques were used. In this context, a semi-structured interview form was prepared and face-to-face interviews were conducted with copper producers and tradesmen working in copper shops (11 people). The data obtained from the empirical study were classified in terms of content. With this classification, the history of the coppersmith bazaar, coppersmith production, comparison of its past and present situation, the struggles of copper equipment against modern kitchen tools, its contributions to the cultural heritage of the region and gastronomy tourism were revealed. In the research, some suggestions were also presented on the sustainability of the local and cultural identity that the Bakırcılar Bazaar has brought to the region and cultural transfer to future generations.

Keywords: Coppersmithing, Copper Equipment, Cultural Heritage, Sustainable Gastronomy

Gastronomi Müzelerinin Kültürel Mirasın Sürdürülebilirliğine Katkısı; Safranbolu Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Sibel Ayyıldız, Arş. Gör. Dr. Ayşe Nur Uslu, Nisa Yüksel, Fatih Kocabaş

*Karabük Üniversitesi, Turizm Fakültesi,
sibelayyildiz@karabuk.edu.tr
Karabük Üniversitesi, Turizm Fakültesi,
aysenuruslu@karabuk.edu.tr
Karabük Üniversitesi, Turizm Fakültesi,
nisayuksell@outlook.com
Karabük Üniversitesi, Turizm Fakültesi,
fth20k@gmail.com*

Özet

Gastronomi müzeleri hem mutfak kültürlerinin sürdürülebilirliği hem de gastronomi turizmine katkı sağlaması bakımından oldukça önemli bir unsurdur. Turizmde dikkat çekici bir pazarlama ürünü haline gelen müzeler, destinasyonların çekiciliğine katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda Safranbolu destinasyonunda gastronomi müzelerinin kültürel mirasa ve gastronomi turizmine olan katkısının incelenmesi çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu istinaden Safranbolu’da bulunan lokum ve Safran müzesi, Safranbolu Kahve Müzesi ve Safranbolu Çikolata müzesi çalışmanın kapsamına alınmıştır. Bu müzeler destinasyona yerli ve yabancı turist çekme konusunda oldukça önemli bir role sahiptir. Çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme tekniği ve gözlem kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, açıldığı günden itibaren gastronomi müzesi olarak değerlendirilen müzelere bireysel olarak ve tur kapsamında ziyaretlerin arttığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda gastronomi müzesi olarak kurulan müzelerin bölge turizminin canlanmasına katkı sağladığı belirlenmiştir. Safranbolu müzelerinin iç ve dış tasarımında Safranbolu’yu yansıtan önemli gastronomik figürlere ve unsurlara yer verildiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak Safranbolu’da yer alan müzelerin kültürel mirasa katkı sağladığı ve Safranbolu gastronomisinin sürdürülebilirliğini desteklediği belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Gastronomi Müzesi, kahve müzesi, çikolata müzesi, lokum müzesi, gastronomi turizmi

Contribution of Gastronomy Museums to the Sustainability of Cultural Heritage; The Case of Safranbolu

Abstract

Gastronomy museums are a very important element in terms of both the sustainability of culinary cultures and their contribution to gastronomy tourism. Museums, which have become a remarkable marketing product in tourism, contribute to the attractiveness of destinations. In this context, the aim of the study is to examine the contribution of gastronomy museums to cultural heritage and gastronomy tourism in Safranbolu destination. Accordingly, the Turkish delight and saffron museum, Safranbolu Coffee Museum and Safranbolu Chocolate Museum in Safranbolu were included in the scope of the study. These museums have a very important role in attracting local and foreign tourists to the destination. Interview technique and observation, which are qualitative data collection methods, were used in the study. According to the results obtained from the research, it has been determined that individual and tour visits to museums considered as gastronomy museums have increased since the day they were opened. In this concept, it has been determined that museums established as gastronomy museums contribute to the revitalization of regional tourism. It has been determined that important gastronomic figures and elements reflecting Safranbolu are included in the interior and exterior design

of Safranbolu museums. As a result, it was determined that the museums in Safranbolu contribute to cultural heritage and support the sustainability of Safranbolu gastronomy.

Keywords: Gastronomy Museum, coffee museum, chocolate museum, Turkish delight museum, gastronomy tourism

Endüstriyel Kültür Miras Turizmi: Nazilli Sümerbank Basma Fabrikasına Yönelik Bir Değerlendirme

Dr. İsmail Mert Özdemir^a and Dr. Esra Aksoy^b

^aAydın Adnan Menderes Üniversitesi, Karacasu MIMYO, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı, Turkey

mert.ozdemir@adu.edu.tr

^bAydın Adnan Menderes Üniversitesi, Karacasu MIMYO, Mimari Restorasyon Programı, Turkey

esra.aksoy@adu.edu.tr

Özet

Endüstriyel miras alanları; yaşadıkları dönemin tarihsel, kültürel ve mimari değerlerini bir araya getirerek ülkelere değer sağlarlar. Tarihsel olarak önemli olan demiryolu, maden, baraj, değirmen ve fabrika gibi yapıları içerisinde barındıran bu alanların korunarak turizme kazandırılması, sürdürülebilir kalkınma açısından önem arz etmektedir. Dünya’da dönüştürülerek başarılı bir turizm ürünü olarak kullanılan, Almanya’daki Zollverein Kömür Madeni Kompleksi gibi, birçok endüstriyel miras alanı bulunmaktadır. Türkiye’de de endüstriyel kalkınma hamlelerinin sembol yapılarından biri olan Nazilli Sümerbank Basma Fabrikası, faaliyet dönemindeki üretim süreçlerine dair izlerini korumayı başarmış önemli bir kültürel miras değeridir. Bu çalışmada, âtıl durumda olan Nazilli Sümerbank Basma Fabrikası binasının turizm amaçlı kullanılabilmesi için yeniden nasıl işlevlendirilebileceği konusuna odaklanılmıştır. Çalışmada, yirmi iki yıldır kapalı olan fabrika binasının yeniden hayata kazandırılması için yapılabilecekler eleştirel bir vaka analizi ile detaylı bir şekilde sunulmuştur. Çalışma, fabrikanın turizm tesisi olarak planlanmasına yönelik önerilerle son bulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel miras, Mimari Kültür, Endüstriyel Kültür Miras Turizmi, Fabrika Binaları, Nazilli Sümerbank Basma Fabrikası

Industrial Cultural Heritage Tourism: An Evaluation of the Nazilli Sümerbank Printing Factory

Abstract

Industrial heritage sites add value to countries by bringing together the historical, cultural and architectural values of the period in which they are located. It is important for sustainable development that these areas, which contain historically important structures such as railways, mines, dams, mills and factories, are preserved and developed for tourism. There are many industrial heritage sites around the world, such as the Zollverein Coal Mine Complex in Germany, which have been transformed and used as a successful tourism product. The Nazilli Sümerbank Basma Factory, which is one of the symbolic structures of the industrial development moves in Turkey, is an important cultural heritage value that has managed to preserve the traces of the production processes during its period of operation. This study focuses on how the unused building of the Nazilli Sümerbank Printing Factory can be re-functionalised for tourism purposes. Through a critical case analysis, the study details what can be done to revitalise the factory building, which has been closed for twenty-two years. The study concludes with suggestions for the planning of the factory as a tourist facility.

Keywords: Industrial heritage, architectural culture, industrial heritage tourism, factory buildings, Nazilli Sümerbank Basma Factory.

Çanakkale Yerel Medyasında Troia Festivali Haberleri: Çanakkale Olay Gazetesi Örneği

Damla Yeltekin^a ve Dr. Ulvi Cenap Topçu^b

^aÇanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Kültürel Miras Yönetimi Yüksek Lisans Programı, Türkiye

damlayeltekin1@gmail.com

^bÇanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Türkiye

ulvicenap@gmail.com

Özet

Kültürel miras, geçmişten gelen değer ve varlıkların çağın anlayış ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden üretilmesi ile var olan ve bu nedenle çeşitli biçimlerde anılan, değerlendirilen ve üretilen bir olgudur. Toplumsal yapılar hem kendi faaliyetlerini kültürel mirasın öğeleri ile zenginleştirmek hem de kültürel mirasın anlamını, tanınırlığını ve taşıdığı etkilerin geliştirilmesini sağlayacak etkinlikler düzenlemektedir. Çanakkale’de 1963 yılından bu yana düzenlenen Troia Festivali, yerel bir festival olarak başlayıp uluslararası nitelik kazanan ve çeşitli kültürel etkinlikler içeren bir festivaldir. Festival ilk olarak Truva adıyla, 1972’den itibaren Troya adıyla ve 2001 yılından sonra uluslararasılaşma ile Troia adıyla anılmıştır. Festivalin gönderme yaptığı Çanakkale’de bulunan Troya kültür mirası ile ilişkisi kimi durumlarda belirginleşmekte olup bu durum festivalin nasıl anıldığı ve anlatıldığı ile yakından ilişkilidir. Bu bağlamda kültürel mirasın sahip olduğu içerik ve anlatının değerlendirilmesi ve basın yayın kuruluşlarında özgün içeriğe dönüştürülerek sunulması önem taşımaktadır. Diğer bir deyişle kültürel mirasla ilişkisi kurulan etkinliklerin basın yayın kuruluşlarında sunulmuş biçimi de kültürel mirasın taşıdığı anlamı ilgilendirmektedir. Bu amaçla kültürel mirasa gönderme yapan faaliyetlerin basında nasıl anıldığı ve işlendiğinin irdelenmesi, kültürel mirasın nasıl değerlendirildiğini belgelemek açısından önem taşımaktadır. Çalışma, Çanakkale OLAY Gazetesi’ndeki Troia Festivali haberlerinin kültürel mirasla ilişkilendirilmiş sunumunu incelemeyi amaçlamıştır. Böylece 61. Troia Festivalinin yerel medya kuruluşlarından Çanakkale OLAY Gazetesi’nin basılı ve dijital platformlarında metin ve kullanılan görüntülerle sunumu içerik analizi yapılarak incelenmiştir. Festivalle ilgili haberler, festivalin öncesi ve sonrasını da içeren üç gün dahil edilerek 6-17 Ağustos tarihleri arasında matbu gazete ve internet platformlarında taranmıştır. Buna göre, basılı gazetede haberler, iki kez birinci sayfada manşet olarak ve beşi tam sayfa olmak üzere dokuz kez farklı sayfalarda sunulmuştur. İçerik büyük ölçüde kentin kültür mekanlarında gerçekleşen etkinliklere ve kente gelen tanınmış kişilere odaklanmış, festivali düzenleyenler tarafından sunulan afiş ve görsellerden yararlanılmıştır. İnternet sayfasında festivale ilişkin 14 farklı haber sunulmuştur. Sonuç olarak yapılan incelemeden haber içeriklerinin ve dolayısıyla festivalin yerel medyadaki sunumunun, bir haber dışında basın bültenlerinin tekrarlanması biçiminde gerçekleştiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla kültürel mirasın taşıdığı değere gönderme yapan festivale ilişkin haberlerin, anlatıyı ya da kültürel mirasın anlamlandırılmasını geliştiren ve bu değere katkı sunan bir içeriğe sahip olmadığı görülmüştür. Bu nedenle kültürel mirasın değerini artırıcı etkisi bulunmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Troya Festivali, Kültürel Miras, Çanakkale Olay Gazetesi, Yerel Medya, Kültürel Miras Temsili.

Troia Festival Coverage in Çanakkale Local Media: The Case of Çanakkale Olay Newspaper

Abstract

Cultural heritage is a phenomenon that exists as a result of the reproduction of values and assets inherited from the past, in line with the understanding and needs of the present era. Social structures organize activities to enrich themselves with cultural heritage and enhance its meaning, recognition, and impact.. The Troia Festival, held in Çanakkale since 1963, started as a local festival and has gained international significance, featuring various cultural events. Initially named Truva, it was referred to as

Troya from 1972 onwards, and since 2001, it has been named after “Troia” in the context of its internationalization. The festival’s link to Troya’s cultural heritage is evident and closely tied to its perception and narrative. In this context, evaluating the content and narrative of cultural heritage and transforming it into unique content presented by media outlets is of great importance. In other words, the way events related to cultural heritage are presented in the media also pertains to the significance carried by that heritage. Therefore, examining how activities referencing cultural heritage are represented and processed in the press is crucial for documenting how cultural heritage is evaluated. This study aims to analyze the presentation of news about the Troia Festival in Çanakkale OLAY Newspaper, in relation to cultural heritage. Thus, the presentation of the 61st Troia Festival in both the printed and digital platforms of the local media outlet Çanakkale OLAY was examined through content analysis, focusing on texts and images used. The news related to the festival was scanned from the printed newspaper and the internet platforms covering the period over three days (6th-17th August). Accordingly, the news in the printed newspaper was presented nine times on different pages, including twice as headlines on the front page and five times in full-page features. The content predominantly focused on events occurring in the city’s cultural venues and notable personalities visiting the city, utilizing posters and visuals provided by the festival organizers. On the internet page, 14 different news items related to the festival were presented. As a result of the analysis, it was found that the news content, and thus the local media presentation of the festival, largely occurred in the form of repeated press releases, except for one news article. Consequently, the news related to the festival, which makes reference to the value of cultural heritage, did not possess content that enhanced the narrative or contributed to the understanding of cultural heritage. Therefore, it was determined that the festival's news coverage had no impact on increasing the value of cultural heritage.

Keywords: Troia Festival, Cultural Heritage, Çanakkale Olay Newspaper, Local Media, Cultural Heritage Representation.

Proposal for the Development of Museum Work Using a Portable XRF Instrument: Analysis, Conservation, and Exhibition

Dr. Ulvi Cenap Topçu^a and Murat Ay^b

^aÇanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale Faculty of Applied Sciences, Türkiye

ulvicenap@gmail.com

^bÇanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Türkiye

muratay@comu.edu.tr

Abstract

The XRF analysis method, which is frequently used in archaeometric studies, is a technology that enables the determination of the chemical components of archaeological finds by monitoring the emission of transmitted X-rays. In this method, samples from study artifacts and amorphous finds are examined in the laboratories to which they are sent. So, the material type of the artifacts, their alloys and qualities such as the pigments on them can be determined. However, according to the regulation, it is not possible to take and send samples from the artifacts registered in the museum's exhibition and storage inventories. In this case, the Portable XRF (P-XRF) instrument, a non-destructive analysis tool, allows artifacts to be examined without taking samples and without the need to carry them. Thus, in the laboratories of modern museums, it is possible to compile the necessary information for conservation and restoration by making comprehensive examinations of the artifacts and obtaining detailed information. Furthermore, the museum needs this information for exhibition purposes and enabling transformation of static historical objects to relatable, tangible elements of life to visitors. By presenting materials and how the artifacts were produced, P-XRF will enhance the storytelling fostering a deeper connection between the past and present. There are many artifacts in the Çanakkale Troy Museum's exhibition and storage that have not yet been analysed for their chemical composition. In addition, the number of artifacts in the museum's inventory continues to increase with the excavations in the ancient cities in the region and surface research projects, donations and artifacts received through other means. Currently, museums and researchers must procure services to analyse these artifacts. The P-XRF device, which will be brought to the museum, will enable detailed examination of artifacts in both the museum's exhibition and storage and the artifacts that will be added to the museum inventory through excavations, surveys and various means. Given the Troy Museum's mission of keeping the past alive through concrete stories, acquiring this instrument is considered a significant contribution. Through cooperation for this purpose, designing the project and equipping the museum with a P-XRF instrument will revitalize the activities of the museum's units and researchers, as well as marketing efforts and visitor experiences.

Keywords: Portable XRF, chemical analysis, archaeometry, Troy Museum, marketing and storytelling in museology

Taşınabilir XRF Cihazı ile Müze Çalışmalarının Geliştirilmesi Önerisi: Analiz, Koruma ve Teşhir

Özet

Arkeometrik çalışmalarda sıklıkla kullanılan XRF analizi yöntemi, gönderilen X-ışınlarının yayılımını izleyerek arkeolojik buluntuların kimyasal bileşenlerinin belirlenmesini sağlayan bir teknolojidir. Bu analiz yönteminde, etütlük eserlerden ve amorf buluntulardan alınan örnekler gönderildikleri laboratuvarlarda incelenmektedir. Böylece, eserlerin malzeme türünün, alaşımının ve üzerlerindeki pigmentler gibi niteliklerinin saptanmasını sağlamaktadır. Ancak yönetmelik gereği müzelerin teşhir ve depolarındaki envantere kayıtlı eserlerden örnek alınması ve gönderilmesi mümkün değildir. Bu durumda tahribatsız bir analiz yöntemi olan "Taşınabilir XRF" cihazı, eserlerden örnek almadan ve

eserlerin taşınmalarına gerek kalmadan incelenebilmesine olanak tanımaktadır. Böylece çağdaş müzelerin laboratuvarlarında eserlerin ayrıntılı incelemeleri yapılarak detaylı bilgilerle ulaşılması ile konservasyon ve restorasyon için gerekli bilgilerin derlenmesi mümkün olabilmektedir. Ayrıca, müze, bu bilgilere teşhir amacıyla ve statik tarihi nesneleri ziyaretçilere daha ilişki kurulabilir, elle tutulabilir yaşam unsurları haline getirmek için gereksinim duymaktadır. Materyallerin ve eserlerin nasıl üretildiğinin anlatılması ile P-XRF müzenin öyküleme gücünü artırmakta ve geçmişle bugün arasında daha derin ilişkiler kurmasına olanak vermektedir. Çanakkale Troya Müzesi teşhirinde ve depolarında henüz kimyasal bileşenleri analiz edilmemiş çok sayıda eser bulunmaktadır. Ayrıca müzenin envanterindeki eser sayısı halen bölgedeki antik kentlerde sürdürülen kazı çalışmaları, yüzey araştırmaları projeleri, bağış ve diğer yollarla gelen eserlerle artmaya devam etmektedir. Mevcut uygulamada müze ve araştırmacılar söz konusu eserlerin analizleri için hizmet alımı yapmak durumundadır. Müzeye kazandırılacak olan taşınabilir XRF cihazı, hem müzenin teşhirinde ve depolarında yer alan eserlerin hem de kazı, yüzey araştırması ve çeşitli yollarla müze envanterine eklenecek eserlerin detaylı olarak incelenmelerine olanak tanıyacaktır. Troya Müzesi'nin geçmişi somut öykülerle yaşatma karakteri gereği cihazın müzeye kazandırılması anlamlı ölçüde katkı verici olarak değerlendirilmektedir. Bu amaçla kurulacak işbirliği ile konunun projelendirilmesi ve müzeye taşınabilir XRF cihazı kazandırılması müzenin ilgili birimlerinin ve araştırmacıların faaliyetlerini ve bununla birlikte pazarlama faaliyetleri ile ziyaretçi deneyimlerini canlandıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Taşınabilir XRF, kimyasal analiz, arkeometri, Troya Müzesi, müzecilikte pazarlama ve öyküleme

Protection of Underwater Heritage and the Role of Diving Services: An Evaluation on Side Underwater Museum

Dr. Seda Sökmen^a

^a *Anadolu University, Faculty of Tourism, Turkey*

sedasokmen@anadolu.edu.tr

Abstract

This study examines Side Underwater Museum, the only underwater museum in Europe, from the perspective of underwater heritage and examines the role of tourism in the preservation of cultural heritage. It is clear that tourists need some specific skills to participate in certain touristic activities. In particular, diving training and skills are critical for participation in underwater tourism. However, not only individual skills but also the institutions and organizations that provide professional diving services play an important role in this process. While shaping the experience of tourists, these organizations can also contribute to the preservation of cultural heritage. The aim of this study is to identify the areas in which the service quality of diving service providers can be improved through online visitor comments. Analysing visitors' experiences and feedback will provide useful insights for the improvement of diving services and the sustainable preservation of cultural heritage. In conclusion, this research emphasizes that tourism is not only about entertainment and adventure, but also includes a responsibility for the preservation of cultural heritage.

Keywords: Underwater Heritage, Diving Services, Cultural Heritage Protection

Sualtı Mirasının Korunması ve Dalış Hizmetlerinin Rolü: Side Sualtı Müzesi Üzerine Bir Değerlendirme

Özet

Bu çalışma, Avrupa'nın tek sualtı müzesi olan Side Sualtı Müzesi'ni sualtı mirası perspektifinden incelemekte ve turizmin kültürel mirasın korunmasındaki rolünü irdelemektedir. Turistlerin belirli turistik faaliyetlere katılmak için bazı özel becerilere ihtiyaç duydukları açıktır. Özellikle dalış eğitimi ve becerileri sualtı turizmine katılım için kritik öneme sahiptir. Ancak bu süreçte sadece bireysel beceriler değil, profesyonel dalış hizmeti veren kurum ve kuruluşlar da önemli bir rol oynamaktadır. Bu kuruluşlar turistlerin deneyimlerini şekillendirirken, kültürel mirasın korunmasına da katkıda bulunabilirler. Bu çalışmanın amacı, çevrimiçi ziyaretçi yorumları aracılığıyla dalış hizmeti sağlayıcılarının hizmet kalitesinin hangi alanlarda geliştirilebileceğini tespit etmektir. Ziyaretçilerin deneyimlerinin ve geri bildirimlerinin analiz edilmesi, dalış hizmetlerinin iyileştirilmesi ve kültürel mirasın sürdürülebilir şekilde korunması için faydalı bilgiler sağlayacaktır. Sonuç olarak, bu araştırma turizmin sadece eğlence ve maceradan ibaret olmadığını, aynı zamanda kültürel mirasın korunmasına yönelik bir sorumluluk da içerdiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sualtı Mirası, Dalış Hizmetleri, Kültürel Mirasın Korunması

Tarihi Kentlerde Turizm ve Kültürel Miras Yönetimi: Batı Karadeniz Örneği

Volkan İrken^a, Prof. Dr. Nuray Türker^b and Dr. Öğr. Üyesi Sibel Ayyıldız^c

^aMilli Eğitim Bakanlığı, Karabük, Türkiye

volkanirken79@hotmail.com

^bKarabük Üniversitesi, Safranbolu Turizm Fakültesi, Türkiye

nturker@karabuk.edu.tr

^cKarabük Üniversitesi, Safranbolu Turizm Fakültesi, Türkiye

sibelayyildiz@karabuk.edu.tr

Özet

Bir toplumun hafızası olan Kültürel Miras korunması, nesilden nesle aktarılması gereken büyük bir değerdir ve o toplumun yapı taşlarını oluşturur. Kültürel miras değerlerinin korunması ancak bu değerlerin ve özellikle turizm endüstrisinin geliştiği destinasyonlarda turizm faaliyetlerinin iyi yönetilmesi ile mümkündür. Bu bakımdan siyasi otoritelere, yerel yönetimlere, sivil toplum örgütlerine, turizm paydaşlarına, yerli halka çok büyük görevler düşmektedir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölümünde yer alan ve Tarihi Kentler Birliği üyesi olan Mudurnu, Göynük, Karadeniz Ereğli, Safranbolu, Amasra, Kastamonu, Taşköprü ve Sinop kentlerindeki kültürel miras değerlerinin, turizm potansiyelinin incelenmesi, bu değerlerin korunması ve yönetimi ile ilgili olarak paydaş görüşlerinin ortaya konulmasıdır. Çalışmada Du Cros ve Mckercher'in (2012) Kültürel Miras Turizmi göstergeleri kullanılarak Mudurnu, Göynük, Karadeniz Ereğli, Safranbolu, Amasra, Kastamonu, Taşköprü ve Sinop kentlerinde yaşayan ya da görev yapan yerel yöneticiler (Belediye Başkanı, Kaymakam), İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü temsilcileri, otel işletmecileri, seyahat acentaları yöneticileri, sivil toplum örgütleri temsilcileri ile görüşmeler yapılmıştır. Toplamda 50 kişi ile yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin aritmetik ortalamaları alınarak histogramlar oluşturulmuştur. Elde edilen veriler Du Cros ve Mckercher'in (2012) Pazarın Çekiciliği-Dayanıklılık Matrisi kullanılarak yorumlanmıştır (Mckercher & Du cross, 2012). Sonuçlar, Ereğli ve Göynük kentlerinin pazar çekiciliğinin ve kültürel miras varlıklarının dayanıklılığının düşük olduğunu göstermektedir. Sinop, Safranbolu, Amasra ve Mudurnu kentlerinin pazar çekiciliği orta, kültürel miras varlıklarının dayanıklılığı ise yüksek olarak belirlenmiştir. Kastamonu ve Taşköprü kentlerinde ise pazar çekiciliği ve kültürel miras alanlarının dayanıklılığı orta-yüksek seviyededir.

Anahtar Kelimeler:Kültürel Miras, Miras Turizmi, Koruma, Kültürel Miras Yönetimi, Batı Karadeniz Bölümü

Management of Tourism and Cultural Heritage in Historical Towns: The Case of Western Black Sea Region

Abstract

The preservation of cultural heritage, which is the memory of a society, is a great value that must be transferred from generation to generation and constitutes the cornerstones of the society. The preservation of cultural heritage is only possible with good management of heritage and tourism activities in destinations where tourism industry is developed. In this regard, political authorities, local governments, non-governmental organizations, tourism stakeholders and local people have great responsibilities. The aim of this study is to examine the cultural heritage values and tourism potentials in the towns of Mudurnu, Göynük, Karadeniz Ereğli, Safranbolu, Amasra, Kastamonu, Taşköprü and Sinop, which are located in the Western Black Sea Region of Turkey and are members of the Union of Historical Towns, and to reveal stakeholder views on the preservation and management of these values.

In the study, using the Cultural Heritage Tourism Subindicators of Du Cros and Mckercher (2015), interviews were conducted with local authorities (Mayor, District Governor), Provincial Culture and Tourism Directorate representatives, hotel operators, travel agency managers, representatives of non-governmental organizations living or working in the towns of Mudurnu, Göynük, Karadeniz Ereğli, Safranbolu, Amasra, Kastamonu, Taşköprü and Sinop. Histograms were created using the arithmetic means of the data obtained from the 50 respondents. The data were interpreted using Du Cros and Mckercher's (2015) Market Appeal-Robusticity Matrix. The results show that the market appeal of the towns of Ereğli and Göynük and the robusticity of their cultural heritage are low. The market appeal of Sinop, Safranbolu, Amasra and Mudurnu is medium and the robusticity of cultural heritage is high. In Kastamonu and Taşköprü, the market appeal and robusticity of cultural heritage are medium-high.

Keywords: Cultural Heritage, Heritage Tourism, Preservation, Cultural Heritage Management, Western Black Sea Region

The Effects of the Importance of Language on Tourism in the Context of Identity and Culture Interaction

Öğr. Gör. Öznur Şahin

Çanakkale Onsekiz Mart University, Çanakkale Faculty of Applied Sciences, Turkey

oznurtanriver@comu.edu.tr

Abstract

In Anatolia, where various cultures, languages, religions and political systems from the East and the West coexist, the memory of the society is undoubtedly defined by concepts that have been formed since ancient times and continue to be formed and is understood and evaluated within the scope of culture, identity, and tourism. Identity has many different indicators such as language, physical appearance, religion, and ethnicity. Due to cultural differences in society, the same concept is expressed with different meanings, and it is observed that the content of these concepts changes according to the cultural context over time. Culture plays an effective role in the formation of language, the production of concepts and the determination of their content, definition processes, the shaping of mentality and values, the development of society, modernity and change, the development and use of technology, and the processes of cultural acceptance or resistance. Language often plays an important role in the creation and maintenance of ethnic identities. Having a common language stands out as one of the fundamental elements that define an ethnic group, along with other elements such as shared cults, material-social structures, mythologies, and lineage. Especially in the case of cultural migration, the preservation of linguistic identity becomes an important part of preserving and rebuilding group identity for groups that constitute ethnic minorities within a society. However, since most of the language and identity research has been carried out within the framework of modern nation states or the movements that gave rise to these states, language appears to be an extremely powerful indicator of ethnic identity. In addition, tourism is known to be a complex phenomenon with psychological, sociological, and cultural dimensions. In terms of cultural dimension, tourism particularly emphasizes the importance of exchange and sharing by establishing direct contact between local and foreign cultures. The reproduction and transmission of cultural and environmental discourses through tourism and language are among the fundamental characteristics of the period. The addition of concepts such as travel culture, business culture, medical tourism, and migration to the concept of culture clearly shows that, from a linguistic perspective, the increasing impact of tourism as a social practice, both in commercial areas and with the spread of the media, has placed tourism on a very good foundation as a discourse. In fact, the language of tourism reaches its best potential by trying to convince and attract millions of people with its promotional action and its own unique discourse.

Therefore, in this study, the dynamic relationship between culture and language, language and culture, and identity will be discussed, and their contributions to each other in gaining dynamism in these contexts will be discussed.

Keywords: Culture, Language, Tourism, Identity, Cultural Tourism, Cultural Identity.

Kimlik ve Kültür Etkileşimi Bağlamında Dilin Öneminin Turizme Etkileri

Özet

Doğu ve Batı'dan gelen çeşitli kültürlerin, dillerin, dinlerin ve siyasi sistemlerin bir arada bulunduğu Anadolu'da, hiç kuşkusuz toplumun hafızası antik dönemlerden itibaren oluşan ve oluşmaya devam eden kavramlarla tanımlanmakta olup gerek kültür gerekse kimlik gerekse de turizm kapsamında anlaşılabilir ve değerlendirilmektedir. Kimliğin dil, fiziksel görünüm, din ve etnik köken gibi birçok farklı göstergesi vardır. Toplumdaki kültürel farklılıklar sebebiyle aynı kavram farklı anlamlarla ifade edilmekte ve zamanla bu kavramların içeriğinin kültürel bağlama göre değiştiği gözlemlenmektedir. Kültür, dilin oluşumu, kavramların üretilmesi ve içeriklerinin belirlenmesi, tanımlama süreçleri,

zihniyet ve değerlerin şekillenmesi, toplumun gelişimi, modernite ve değişim, teknoloji gelişimi ve kullanımı ile kültürel kabul veya direniş süreçlerinde etkili bir rol oynamaktadır. Dil, sıklıkla etnik kimliklerin oluşturulması ve sürdürülmesinde önemli bir rol üstlenmektedir. Ortak bir dile sahip olmak, etnik bir grubu tanımlayan temel unsurlardan biri olarak, paylaşılan kültürler, maddi-sosyal yapılar, mitolojiler ve soy bağı gibi diğer unsurlarla birlikte öne çıkar. Özellikle kültürel göç durumunda, dilsel kimliğin korunması, bir toplum içinde etnik azınlık oluşturan gruplar için grup kimliğini korumanın ve yeniden inşa etmenin önemli parçası haline gelmektedir. Fakat dil ve kimlik araştırmalarının çoğunun modern ulus devletler veya bu devletlerin ortaya çıkmasına neden olan hareketler çerçevesinde gerçekleşmesi, dilin etnik kimlik üzerinde son derece güçlü bir gösterge olarak görüldüğü açıktır. Bunlarla birlikte turizm ise, psikolojik, sosyolojik ve kültürel boyutları olan karmaşık bir olgu olduğu bilinmektedir. Kültürel boyut açısından turizm, yerel ve yabancı kültürler arasında doğrudan temas kurarak değişim ve paylaşımın önemine özellikle vurgu yapmaktadır. Kültürel ve çevresel söylemlerin turizm ve dil aracılığıyla yeniden üretilmesi ve aktarılması, dönemin temel özelliklerindendir. Kültür kavramı içerisine seyahat kültürü, iş kültürü, medikal turizm ve göçler gibi kavramların da eklenmesi, dilbilimsel açıdan, turizmin sosyal bir uygulama olarak artan etkisinin hem ticari alanlarda hem de medyanın yayılması ile turizmi bir söylem olarak oldukça iyi bir temele oturttuğu açıkça anlaşılmaktadır. Öyle ki, turizmin dili, tanıtım eylemi ve kendine özgü söylemiyle milyonlarca kişiyi ikna etmeye ve cezbetmeye çalışarak en iyi potansiyele ulaşır.

Dolayısıyla, bu çalışmada, kültür-dil, dil ile kültürün devimsel ilişkisi ile kimliğin daha da önemli olduğu ve bu bağlamlarda turizmin dinamiklik kazanmasında birbirlerine olan katkılarına değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Dil, Turizm, Kimlik, Kültür Turizmi, Kültürel Kimlik.

Cosmological Belief Motifs on Yörük Kilims: The Relationship Between Nomadic Culture and the Cosmos

Doç.Dr. Oğuz Diker^a, Dr.Öğr. Üyesi Emre Aykaç^b and Rumeysa Yıldırım^c

^a Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Applied Science, TURKEY

oguzdiker@comu.edu.tr

^bİstanbul Gelişim University, Faculty of Fine Arts, Gastronomy and Culinary Arts, Turkey

emaykac@gelisim.edu.tr

^c Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Applied Science, Turkey

rumeysayldrm1707@gmail.com

Abstract

The Yörük culture is one of the significant cultural heritages of Anatolia. The Yörüks, as bearers of this culture, spread from Asia and the Balkans to Anatolia and maintained their nomadic lifestyle. The deep connection between nomadic life and nature plays a crucial role in the belief system of the Yörüks. These beliefs are expressed not only in oral and written culture but also through the art of weaving. In this study, the relationship between the Yörüks and cosmology will be examined through the motifs of a 150-year-old Yörük kilim woven in Alanya. The patterns, symbols, and colors used in the kilim will shed light on the Yörüks' view of the universe and their connection with nature. In particular, the study will focus on how motifs such as the "tree of life," "sun," "star," and "mountain" on the kilim reflect the Yörüks' beliefs regarding the cycles of nature and cosmic order. It will emphasize that these motifs are not merely aesthetic elements but symbols that embody the Yörüks' way of life and their understanding of the universe. For example, the "tree of life" motif symbolizes both creation and fertility, and is interpreted as a cosmological element representing the balance between the underworld and the sky, establishing a connection with celestial powers. Similarly, the sun and star motifs will be evaluated as symbols representing the Yörüks' relationship with the cosmic order. Additionally, the study will provide information on where and for what purposes Yörük kilims were used, and the cultural depth of these motifs will be elaborated. In conclusion, Yörük kilims will be presented not only as works of handicraft but also as tools through which beliefs about the cosmos have been passed down from generation to generation. In this regard, Yörük kilims will be considered both as aesthetic and deeply meaningful cultural heritage items.

Keywords: Yörük Kilim, Cultural Heritage, Cosmology

Yörük Kilimi Üzerindeki Kozmolojik İnanç Motifleri: Göçebe Kültürünün Kozmos İle İlişkisi

Özet

Yörük kültürü, Anadolu'nun önemli kültürel miraslarından biri olup, bu kültürün taşıyıcıları olan Yörükler, Asya ve Balkanlardan Anadolu'ya yayılarak göçebe yaşam tarzlarını sürdürmüşlerdir. Göçebe hayatın doğayla kurduğu derin ilişki, Yörüklerin inanç dünyasında önemli bir yer tutar. Bu inançlar, sözlü ve yazılı kültürde olduğu gibi dokuma sanatı aracılığıyla da ifade edilmektedir. Bu çalışmada, Alanya'da dokunmuş 150 yıllık bir Yörük kiliminin motifleri üzerinden Yörüklerin kozmolojiyle olan ilişkisi incelenecektir. Kilimde yer alan desenler, semboller ve kullanılan renkler, Yörüklerin evrene bakışını ve doğa ile olan bağlantılarını anlamamıza ışık tutacaktır. Özellikle, kilimdeki "hayat ağacı", "güneş", "yıldız" ve "dağ" motiflerinin, Yörüklerin doğa döngüleri ve kozmik düzenle olan inançlarını nasıl yansıttığına odaklanılacaktır. Bu motiflerin sadece estetik bir unsur olmadığı, aynı zamanda Yörüklerin yaşam tarzını ve evreni anlamlandırma biçimlerini yansıtan semboller olduğu vurgulanacaktır. Örneğin, "hayat ağacı" motifi, hem yaşamı ve üremeyi simgelerken hem de yer altı ile gökyüzü arasındaki dengeyi ifade eden bir kozmolojik bağlantı olarak yorumlanmaktadır. Benzer

şekilde, güneş ve yıldız motifleri de Yörüklerin göksel düzenle olan ilişkisini temsil eden unsurlar olarak değerlendirilecektir. Çalışmada ayrıca, Yörük kilimlerinin hangi amaçlarla ve nerelerde kullanıldığına dair bilgiler verilecek ve bu motiflerin kültürel anlam derinliği detaylandırılacaktır. Sonuç olarak, Yörük kilimlerinin yalnızca birer el sanatı ürünü değil, aynı zamanda kozmosa dair inançların nesilden nesile aktarıldığı bir araç olduğu ortaya konacaktır. Bu bakımdan, Yörük kilimleri hem estetik hem de derin anlamlar taşıyan kültürel miras ürünleri olarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yörük Kilimi, Kültürel Miras, Kozmoloji.

An Analysis Of Fortune Telling From A Cosmological Perspective In The Context Of Cultural Heritage

Rumeysa YILDIRIM^a

^a*Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Applied Sciences, Turkey
Rumeysayldrm1707@gmail.com*

Abstract

Every society has its own unique set of customs, traditions, and rituals, which form its cultural identity. These cultural elements are reflected in both material and oral culture, acting as a bridge between the past, present, and future, and are therefore regarded as part of cultural heritage. This study will examine the divination practices observed in ancient societies, particularly in the old Turkic shamanic belief system, from a cosmological perspective and within the framework of cultural heritage. In ancient Turkic culture, cosmology is emphasized in both oral and written sources. Ancient Turkic cosmology was shaped by a worldview influenced by Shamanism, where natural phenomena, stars, the moon, and the sun were considered sacred. The universe was believed to be divided into three layers: the sky where the gods resided, the earth where humans lived, and the underworld, the realm of the dead. With this cosmological belief system, understanding the future and maintaining harmony with nature were seen as primary goals, leading to various rituals. Divination, as a part of the ancient Turkic belief system, is considered an important cultural element rooted in Shamanism. Even in modern times, divination practices continue, seen as a remnant of these ancient beliefs. Different types of divination, such as star divination, water divination, animal divination, sand divination, stone divination, and fire divination, emerged by interpreting the movements of celestial bodies and signs in nature. These practices were used to make immediate decisions and predict the future. In modern society, divination is generally regarded as a form of entertainment in social interactions. However, the cosmological meanings behind these practices persist in the collective subconscious, and they are viewed as a sustainable element of cultural heritage. Additionally, these traditional practices help individuals maintain a connection with the past, demonstrating that cosmological beliefs still influence modern thought and technology.

Keywords: Cultural Heritage, Cosmology, Divination Culture.

Falın Kozmolojik Açıdan Kültürel Miras Bağlamında İncelenmesi

Özet

Her toplum, kendine özgü örf, adet, gelenek ve göreneklere dayalı bir kültüre sahiptir. Bu kültürel unsurlar hem maddi hem de sözlü kültürde kendini gösterir. Bu öğeler, geçmiş, bugün ve gelecek arasında bir köprü oluşturur ve bu nedenle kültürel miras olarak kabul edilir. Bu çalışmada, eski toplumlarda ve özellikle eski Türk şamanik inanç sisteminde görülen fal kültürü kozmolojik açıdan ele alınacak ve kültürel miras bağlamında incelenecektir. Eski Türklerde kozmoloji, hem sözlü hem de yazılı kaynaklarda yer alır. Eski Türk kozmolojisi, Şamanizm'den etkilenmiş olup, doğa olayları, yıldızlar, ay ve güneş kutsal kabul edilmiştir. Evren, üç katmana ayrılmıştır: Tanrıların yaşadığı gökyüzü, insanların bulunduğu yeryüzü ve ölülerin diyarı olan yeraltı. Bu inanç sistemine göre, insanların doğayla uyum içinde yaşama ve geleceği anlama çabası, çeşitli ritüellerle desteklenmiştir. Fal, eski Türk inanç sisteminde önemli bir kültürel unsur olup, Şamanizme dayanmaktadır. Günümüzde de devam eden fal uygulamaları, bu eski inançların bir yansıması olarak görülür. Yıldız, su, hayvan, kum, taş ve ateş falları gibi farklı fal türleri, gök cisimlerinin hareketleri ve doğadaki işaretlerin yorumlanmasıyla oluşturulmuştur. Bu fallar, hem anlık kararlar almak hem de geleceği öngörmek amacıyla kullanılmıştır.

Modern toplumlarda fal, genellikle eğlencelik bir sosyal aktivite olarak kabul edilse de, kozmolojik anlamlar halkın kolektif bilinçaltında yaşamaya devam eder. Bu uygulamalar, kültürel mirasın bir parçası olarak görülürken, geçmişle olan bağı güçlendirir ve günümüzde de kozmoloji ile bağlantılı inançların sürdüğünü gösterir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras, Kozmoloji, Fal Kültürü.

Enerji Verimliliği ve Eko-Turizm: Sürdürülebilir Turizm İçin Mevcut Yaklaşımlar

Dr. Yusuf Cihat AYDIN^a

^aAlanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Özet

Küresel ölçekte artan turizm faaliyetleri, enerji tüketimi artışı, doğal kaynakların aşırı kullanımı, atık üretimi ve çevresel tahribat gibi sorunları beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda, sürdürülebilir turizm uygulamaları, çevresel etkilerin azaltılması ve kaynakların etkin yönetimi için kritik bir öneme sahiptir. Bu çalışma, turizm sektöründe sürdürülebilirlik stratejilerin enerji verimliliği, atık yönetimi, yiyecek israfı ve eko-denge bağlamındaki etkilerini incelemeyi hedeflemektedir.

Literatürde turizm sektöründe uygulanan enerji verimliliği, atık yönetimi, su, CO₂ ve çevre ayak izi azaltma ve gıda israfını minimize etme stratejileri hakkında çeşitli çalışmalar mevcuttur. Yenilenebilir enerji kullanımı ve enerji tasarrufu teknolojileri, çevresel sürdürülebilirliği sağlarken, yiyecek israfının azaltılması için geliştirilmiş yöntemler, kaynakların daha verimli kullanılmasına olanak tanımaktadır. Eko-turizm, hem ziyaretçilere doğayla uyumlu deneyimler sunmakta hem de yerel toplulukların ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmada sürdürülebilir turizm için gerekli olan entegre yaklaşımların ve iş birliklerinin önemi, literatürde uygulanan sürdürülebilirlik, enerji verimliliği, kaynak ve atık yönetimi, çevresel ayak izini azaltma ve eko-turizm stratejilerini ele alarak turizm sektöründe sürdürülebilir bir kalkınmaya destek olmayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak, bu çalışma, literatürdeki bilgileri derleyerek, turizm işletmeleri ve politika yapıcılar için etkili stratejiler sunmakta ve sürdürülebilir turizmin geleceği için yol gösterici bir çerçeve oluşturmaktadır.

Energy Efficiency and Eco-Tourism: Current Approaches for Sustainable Tourism

Abstract

The increasing tourism activities on a global scale have brought about issues such as rising energy consumption, overuse of natural resources, waste production, and environmental degradation. In this context, sustainable tourism practices are critical for reducing environmental impacts and effectively managing resources. This study aims to examine the effects of sustainability strategies in the tourism sector within the context of energy efficiency, waste management, food waste, and ecological balance. There are various studies in the literature regarding strategies implemented in the tourism sector for energy efficiency, waste management, reduction of water, CO₂, and environmental footprints, and minimizing food waste. The use of renewable energy and energy-saving technologies supports environmental sustainability, while methods developed for reducing food waste allow for more efficient resource utilization. Eco-tourism offers visitors nature-compatible experiences and contributes to the economic development of local communities. This study aims to highlight the importance of integrated approaches and collaborations necessary for sustainable tourism by addressing sustainability, energy efficiency, resource and waste management, reduction of environmental footprints, and eco-tourism strategies applied in the literature, thereby supporting sustainable development in the tourism sector. As a result, this study compiles existing knowledge in the literature, providing effective strategies for tourism businesses and policymakers, and establishing a guiding framework for the future of sustainable tourism.

A Sustainability-Oriented and Performance-Based Assessment Model in the Context of Destination Cities

Prof.Dr. Alaattin Kanoğlu^a and Prof.Dr. Deniz Ayşe Yazıcıoğlu^b

^a*Alanya Alaaddin Keykubat University, Faculty of Art, Design and Architecture, Turkey*

alaattin.kanoglu@alanya.edu.tr

^b*Alanya Alaaddin Keykubat University, Faculty of Art, Design and Architecture, Turkey*

deniz.kanoglu@alanya.edu.tr

Abstract

All living creatures must first know their strengths and weaknesses to cope with problems and survive in this world. Weaknesses and strengths determine the identity of these living organisms. Human settlements are also living organisms, and they too have strengths and weaknesses. If these qualities are ignored in decision-making processes during the governance of these settlements, problems that affect the vitality of the organism may arise in a short time. Ghost cities in various parts of the world are concrete examples of this statement. The problem is, in general, the lack of tools that allow local governments to propose appropriate identities for their settlements defined by “labels” such as smart/green/slow/safe etc., presented with specific KPIs (Key Performance Indicators) and their associated weights. The performance-based assessment of entities and phenomena on the dimensions of the 3D Cartesian system to evaluate alternatives in a comparative way seems to have an increasing appeal in this context for all groups of decision makers and stakeholders involved in the governance processes of cities. This study is one of the sub-projects of the master project “SIMURG”. The master project was designed to include the research and development of relevant models at all hierarchical levels of the 3D Cartesian system, i.e. built environment, social environment and economic environment. In this sub-project, the conceptual model of a performance-based evaluation system at the “city” level, focusing on the “tourism” label, was studied to solve the above-mentioned problem in the context of the “Destination City”. Local governments and different categories of companies can use this model to compare alternatives for their growth policies or investments.

Keywords: SIMURG, Performance-Based Assessment, Sustainability, Destination City, 3D Cartesian System, Relational Database Model

Destinasyon Kent Kavramı Bağlamında Sürdürülebilirlik Odaklı ve Performans Tabanlı Bir Değerlendirme Modeli

Özet

Tüm canlılar sorunlarla başa çıkabilmek ve bu dünyada hayatta kalabilmek için öncelikle güçlü ve zayıf yönlerini bilmek zorundadır. Zayıf ve güçlü yönler bu canlı organizmaların kimliğini belirler. İnsan yerleşimleri de yaşayan organizmalardır ve onların da güçlü ve zayıf yönleri vardır. Bu yerleşimlerin yönetilmesi sırasında karar alma süreçlerinde bu nitelikler göz ardı edilirse kısa sürede organizmanın canlılığını etkileyen sorunlar ortaya çıkabilir. Dünyanın çeşitli yerlerindeki hayalet şehirler bu tespitin somut örnekleridir. Genel olarak sorun, yerel yönetimlerin yerleşimleri için akıllı/yeşil/yavaş/güvenli vb. “etiketlerle” tanımlanan, belirli ABG (Anahtar Başarım Göstergesi) setleri ve bunlarla ilişkili ağırlıklarla, uygun kimlik önermelerine olanak tanıyan değerlendirme/karşılaştırma araçlarının eksikliğidir. Alternatifleri karşılaştırmalı bir şekilde değerlendirmek için 3D Kartezyen sistemin boyutları üzerinde yer alan varlık ve olguların performansına dayalı olarak değerlendirilmesi, bu bağlamda kentlerin yönetim süreçlerine dahil olan tüm karar vericiler ve paydaş grupları için artan bir çekiciliğe sahip görünmektedir. Bu çalışma “SIMURG” master projesinin alt projelerinden biridir. Master proje, 3D Kartezyen sistemin tüm hiyerarşik seviyelerinde, yani yapılaşmış çevre, sosyal çevre ve ekonomik çevre boyutlarında ilgili modellerin araştırılmasını ve geliştirilmesini içerecek şekilde

tasarlanmıştır. Bu alt projede, “turizm” etiketine odaklanarak “kent” düzeyinde performansa dayalı değerlendirme sisteminin kavramsal modeli üzerinde, yukarıda belirtilen sorunu “Destinasyon Kent” bağlamında çözmek için çalışılmıştır. Yerel yönetimler ve farklı kategorilerdeki firmalar bu modeli büyüme politikaları veya yatırımlarına ilişkin alternatifleri karşılaştırmak için kullanabilir.

Anahtar Kelimeler: SIMURG, Performans Tabanlı Değerlendirme, Sürdürülebilirlik, Destinasyon Kent, 3B Kartezyen Sistem, İlişkisel Veritabanı Modeli

Alanya Mutfak Mimarisinin Dönüşümü Üzerine Bir Değerlendirme

Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt UYAR

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, ALTSO Turizm MYO, Türkiye

mevlut.uyar@alanya.edu.tr

Özet

Yerel mutfaklar içinde bulundukları coğrafya ve kültüre özgü değerleri yansıtan, taklitleri mümkün olmayan özgün yapılardır. Çünkü coğrafi konum, toprak yapısı ve iklim özellikleri yerel mutfağın girdilerini şekillendirirken yerel halkın kimlik öğeleri yerel mutfağın kültürel değerlerini oluşturmaktadır. Mutfak mimarisi de yerel mutfakların özgün yapısını oluşturan önemli değerlerinden birisidir. Bu çalışmada da Alanya'nın mutfak mimarisinin dönüşümü incelenmektedir. Çalışma alanı olarak özgün bir mutfak kültürüne sahip ve önemli bir turizm destinasyonu olan Alanya seçilmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Araştırma verilerinin toplanmasında doküman incelemesi ve yüz yüze görüşme tekniğinden yararlanılacaktır. Araştırma verileri içerik analizine tabi tutulacaktır. Çalışma grubunun seçiminde ise amaçlı örneklem yöntemi kullanılacaktır. Bu bağlamda çalışma grubuna Alanya mutfak mimarisi ve yapısına hakim katılımcılar dahil edilecektir. Araştırmanın bulguları bağlamında Alanya'nın mutfak mimarisinin dönüşümü ve dönüşüm nedenleri tartışılacak ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Alanya, Turizm, Alanya Mutfak Mimarisi ve Dönüşümü

An Evaluation on the Transformation of Alanya Kitchen Architecture

Abstract

Local cuisines are unique structures that reflect the values specific to the geography and culture they are located in and cannot be imitated. Because while geographical location, soil structure and climate characteristics shape the inputs of the local cuisine, the identity elements of the local people constitute the cultural values of the local cuisine. Kitchen architecture is also one of the important values that constitute the unique structure of local cuisines. In this study, the transformation of Alanya's kitchen architecture is examined. Alanya, which has a unique kitchen culture and is an important tourism destination, was selected as the study area. Qualitative research method will be used in the study. Document review and face-to-face interview technique will be used in collecting the research data. The research data will be subjected to content analysis. Purposeful sampling method will be used in the selection of the study group. In this context, participants who are familiar with Alanya's kitchen architecture and structure will be included in the study group. In the context of the findings of the study, the transformation of Alanya's kitchen architecture and the reasons for the transformation will be discussed and suggestions will be presented.

Keywords: Alanya, Tourism, Alanya Kitchen Architecture and Transformation

An Essay on the Use of Historical Buildings in Tourism Purposes: The Trabzon Gündüzler House

^aDr. Esra İMAMOĞLU YILMAZ and Asst. Prof. Dr. Semih YILMAZ^b

^aKaradeniz Technical University, Faculty of Architecture, Türkiye

esr.imamoglu@gmail.com

^bKaradeniz Technical University, Faculty of Architecture, Türkiye

semihyilmaz@ktu.edu.tr

Abstract

Historical structures are buildings that carry social, cultural, and economic characteristics of the period in which they belong and make significant contributions to ensuring cultural continuity. Preservation practices that will prevent demolition, deterioration, and misuse of these buildings and ensure their transfer to the future are important efforts in terms of ensuring cultural continuity. Various protection methods can be applied within this scope, including giving a new function to historical buildings that have lost their intended use during the period they were built and used inappropriately or abandoned. Change of function in historical buildings; Due to tourism phenomenon that has diversified and developed under the titles of cultural tourism, rural tourism, etc. in the World and Türkiye, the demand for accommodation that offers visitors the opportunity to experience the architectural heritage of the region is concentrated in this title. Trabzon has been affected by this phenomenon, and in recent years, applications for the use of historical buildings as accommodation have increased. This study aims to identify possible problems encountered under the protection and operation titles of such applications and present potential solutions. In the study a building located in the city center of Trabzon was taken into consideration. As a result, it was understood that reuse of residential buildings that lost their social and economic value for accommodation purposes contributed to the preservation of the buildings by keeping them alive, increasing tourism potential of the region, and contributing to economic development. However, it was revealed that the building, which underwent transformation due to economic pressures and contemporary spatial requirements, was under the threat of losing its originality, at least partially because minimum intervention in the original character of historical buildings should be accepted as a prerequisite for successful transformation, and that increasing cooperation between stakeholders and sustainable solutions was important.

Keywords: Conservation of Historic Buildings, Cultural Tourism, Reuse.

Tarihi Yapıların Turizm Amaçlı Kullanımı Üzerine Bir Deneme: Trabzon Gündüzler Evi Örneği

Özet

Tarihi yapılar ait oldukları dönemin sosyal, kültürel ve ekonomik özelliklerini günümüze taşıyan, kültürel sürekliliğin sağlanmasına önemli katkılar sunan varlıklardır. Bu varlıkların yıkılmasını, bozulmasını ve/veya kötüye kullanımını önleyerek geleceğe aktarılmasını sağlayacak “koruma uygulamaları” kültürel sürekliliğin sağlanması noktasında önemli çabalaradır. Bu kapsamda çeşitli koruma yöntemleri uygulanabilmekte, inşa edildiği dönemdeki kullanım amacını yitirerek uygun olmayan biçimde kullanılmış/kullanılan ya da terkedilmiş bir tarihi yapıya yeni bir işlev kazandırılması da bu koruma yöntemleri arasında yer almaktadır. Tarihi yapılardaki işlev değişikliği; Dünya’da ve Türkiye’de kültür turizmi, kırsal turizm vb. başlıklarda çeşitlenerek gelişen turizm olgusu nedeniyle ziyaretçilere bölgenin mimari mirasını deneyimleme olanağı sunan konaklama talebi nedeniyle bu başlıkta yoğunlaşmaktadır. Trabzon’da bu olgudan etkilenmiş, bölgede son yıllarda tarihi yapıların konaklama amaçlı kullanımına yönelik uygulamalar artmıştır. Çalışmada bu uygulamalarda koruma ve işletme başlığında karşılaşılabilecek muhtemel sorunların tespit edilmesi ve potansiyel çözüm önerilerinin sunulması amaçlanmıştır. Bu amaçla yürütülen çalışmada, Trabzon kent merkezinde yer

alan, özgün işlevi konut olan ve amacı dışında kullanılan bir bina (Gündüzler Evi; Cumhuriyet Mahallesi, 200 ada, 22 parsel) ele alınmış, belgelenmesi (rölöve çizimleri) yapılmış, yerinde yapılan incelemeler ve karşılaştırma çalışmaları ile restitüsyon önerisi hazırlanmış, mülkiyet sahibinin talebi ve mimari gereklilikler doğrultusunda restorasyon projesi (konaklama tesisi) sunulmuştur. Sonuç olarak, sosyal ve ekonomik ömrünü yitiren konut işlevli binaların konaklama amacıyla yeniden kullanımının binaların yaşatılarak korunmasına, bölgenin turizm potansiyelinin arttırılmasına ve ekonomik gelişimine katkı sağladığı anlaşılmıştır. Ancak ekonomik baskılar ve çağdaş mekânsal gereksinimler nedeniyle dönüşüme uğrayan binanın kısmen de olsa özgünlüğünü yitirme tehdidi yaşadığı, başarılı bir dönüşüm için tarihi yapıların özgün karakterine asgari müdahalenin ön koşul olarak kabul edilmesi gerektiği, paydaşlar arası işbirliğinin ve sürdürülebilir çözümlerin arttırılmasının önemli olduğu ortaya çıkmıştır. Konut işlevli tarihi yapılara yönelik işlev değişikliği önerilerinde nelere dikkat edilmesi gerektiği konuları da ayrıca açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarihi Yapılar, Koruma Uygulamaları, Kültürel Turizm.

Suggestions for Flexible Use Structure Design in the Tourism Sector: A Case Study of Alanya

Lecturer Rukiye Çalış Samancı^a and Prof. Dr. Güzin Demirkan Türel^b

^aAlanya Alaaddin Keykubat University, Faculty of Art, Design ve Architecture, Turkey

rukiye.samanci@alanya.edu.tr

^b KTO Karatay University, Faculty of Fine Arts and Design, Turkey

guzin.demirkan.turel@karatay.edu.tr

Abstract

The tourism sector plays a significant role in Turkey's economic growth due to the employment it generates, the foreign currency it brings in, and the investments it encourages. Alanya, one of the most sought-after tourist districts, plays an active role in this sector. Over time, large and modern hotels and cultural and artistic investments related to tourism have been established in Alanya. While these developments have positively contributed to the local economy, the increasing construction for tourism has led to the deterioration of the urban fabric, the rapid degradation of the natural environment, and the emergence of lost spaces on an urban scale. According to 2022 data, the population of Alanya reaches 2,000,000 during the tourism season, while it drops to 364,180 at other times. This sudden change in the district's population causes tourism facilities to become idle outside the summer season. Consequently, this necessitates a reevaluation of how tourism-related structures should be designed. In this context, the aim of the study is to propose suggestions on how to design multipurpose structures that serve tourism primarily and can be flexibly utilized at other times. To achieve this aim, the methodology of the study involves three main phases: In the first phase, a literature review is conducted to explore portable building systems that can provide significant insights for such a purpose. The second phase examines concepts such as modularity, flexibility, productive design, and grammar of form to offer suggestions on how the building design should be approached. In the third phase, assessments are made regarding the natural and built environment of Alanya district to ensure the design aligns with the characteristics of the area. Finally, proposals are made on how multipurpose structures that primarily serve tourism and can be flexibly used at other times should be designed.

Keywords: Tourism buildings, modularity, flexibility, productive design

Alanya Özelinde Turizm Sektörü İçin Esnek Kullanımlı Yapı Tasarımına Yönelik Öneriler

Özet

Turizm sektörü yarattığı istihdam, sağladığı döviz girdileri ve yatırımları teşvik etmesi nedeniyle Türkiye'nin ekonomik büyümesinde önemli bir yere sahiptir. En çok talep gören turizm ilçelerinden biri olan Alanya ise bu sektörde etkin bir rol oynamaktadır. Geçen zaman içerisinde Alanya'da, büyük ve modern oteller, turizme bağlı kültür ve sanat yatırımları yapılmıştır. Bu gelişmeler ilçe ekonomisine olumlu katkılar sağlarken turizme yönelik yapılaşma kent dokusunun bozulmasına, doğal çevrenin artan bir hızla yok olmasına ve kent ölçeğinde kayıp alanlar oluşmasına neden olmuştur. 2022 yılı verilerine göre Alanya nüfusu turizm sezonunda 2.000.000'a ulaşırken diğer zamanlarda bu rakam 364,180'e kadar düşmektedir. İlçe nüfusundaki bu ani değişim turizm yapılarının yaz sezonu dışında kullanılmayarak âtil hale gelmelerine neden olmaktadır. Bu ise turizme yönelik yapıların ne şekilde olmaları gerektiğinin yeniden sorgulanmasını zorunlu hale getirmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı; öncelikle turizme hizmet veren ardından da diğer zamanlarda esnek kullanıma sahip çok amaçlı yapı tasarımının nasıl olması gerektiğine yönelik önerilerde bulunulmasıdır. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın metodolojisi olarak; ilk aşamada literatür taraması yapılarak bu tür bir amaca hizmet etmek konusunda önemli çıkarımlar yapılmasına imkan verebilecek olan taşınabilir yapı sistemleri incelenmiştir. İkinci aşamada yapı tasarımının ne şekilde olması gerektiğiyle ilgili önerilerde bulunulabilmesi için modülerlik, esneklik, üretken tasarım ve biçim grameri kavramları irdelenmiştir.

Üçüncü aşamada yapı tasarımının yapılacağı bölgenin niteliklerine uygun olabilmesi için Alanya ilçesinin doğal ve yapı çevresi ile ilgili çıkarımlarda bulunulmuştur. En son aşamada ise öncelikle turizme hizmet veren ardından da diğer zamanlarda esnek kullanıma sahip çok amaçlı yapı tasarımının ne şekilde olması gerektiğiyle ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Turizm yapıları, modülerlik, esneklik, üretken tasarım

Digital Twins and Heritage Tourism: Enhancing Visitor Engagement Through AI

Gamze Akyol^a and Dr. Ali Berkay Avcı^b

^a*Antalya Bilim University, Faculty of Fine Arts and Architecture, Turkey*

gamze.akyol@antalya.edu.tr

^b*Süleyman Demirel University, Faculty of Architecture, Turkey*

aliavci@sdu.edu.tr

Abstract

Digital twins, powered by artificial intelligence (AI), are transforming heritage tourism by creating highly detailed, dynamic replicas of historical sites and buildings. These AI-generated models allow real-time interaction and provide virtual experiences that mirror the physical conditions of heritage sites. Using a combination of sensors, 3D scanning, and data analytics, digital twins can replicate not only the visual aspects but also environmental conditions, structural wear, and visitor traffic patterns. This paper explores how digital twins enhance visitor engagement by offering immersive experiences such as virtual reality (VR) and augmented reality (AR) tours, enabling tourists to explore heritage sites remotely or complement their physical visits. AI enriches these experiences through interactive features like guided tours, historical storytelling, and real-time updates on site preservation. In addition to engaging visitors, digital twins offer substantial benefits to site managers and conservators. They enable continuous monitoring of a site's condition, allowing for predictive maintenance and restoration efforts. Furthermore, by offering a virtual alternative to physical visits, digital twins help reduce the wear and tear on fragile heritage sites, promoting sustainable tourism practices. Through case studies on Pompeii, Hwaseong Fortress, and the Colosseum, this paper illustrates how AI-powered digital twins are reshaping the future of heritage tourism, providing global audiences with unprecedented access to cultural heritage while supporting preservation efforts.

Keywords: Digital Twins, Artificial Intelligence, Heritage Tourism, Virtual Reality, Cultural Preservation

Dijital İkiz Tekniği ve Miras Turizmi: Yapay Zeka ile Ziyaretçi Etkileşimini Artırma

Özet

Yapay zeka (AI) ile desteklenen dijital ikiz tekniği, miras turizmini, tarihi alanların ve binaların son derece detaylı, dinamik replikalarını oluşturarak dönüştürmektedir. Bu AI tarafından oluşturulan modeller, gerçek zamanlı etkileşim sağlarken miras alanlarının fiziksel koşullarını yansıtan sanal deneyimler sunar. Sensörler, 3D tarama ve veri analitiği kombinasyonları kullanılarak, dijital ikiz tekniği yalnızca görsel unsurları değil, aynı zamanda çevresel koşulları, yapısal aşınmayı ve ziyaretçi trafiği gibi faktörleri de kopyalayabilir. Bu çalışma, dijital ikizlerin sanal gerçeklik (VR) ve artırılmış gerçeklik (AR) turları gibi etkileyici deneyimler sunarak ziyaretçi katılımını nasıl artırdığını araştırmakta, turistlerin miras alanlarını uzaktan keşfetmelerini veya fiziksel ziyaretlerini desteklemelerini sağlamaktadır. AI, rehberli turlar, tarihi hikaye anlatımı ve sitenin korunma durumu hakkında gerçek zamanlı güncellemeler gibi etkileşimli özelliklerle bu deneyimleri zenginleştirmektedir. Ziyaretçileri meşgul etmenin yanı sıra, dijital ikiz tekniği saha yöneticilerine ve korumacılara önemli olanaklar sunmaktadır. Bir miras alanının durumunun sürekli izlenmesini sağlayarak, öngörücü bakım ve restorasyon çalışmalarına olanak tanır. Ayrıca, fiziksel ziyaretlere sanal bir alternatif sunarak, dijital ikiz tekniği, hassas miras alanlarında aşınma ve yıpranmayı azaltmaya yardımcı olarak sürdürülebilir turizm uygulamalarını teşvik eder. Mevcut çalışma örnekler üzerinden AI destekli dijital ikiz tekniğinin miras turizminin geleceğini nasıl yeniden şekillendirdiğini,

ziyaretçilere benzersiz bir kültürel mirasa erişim sağlarken koruma çalışmalarını nasıl desteklediğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık Turları, Mimari Kültür, Kültürel Turizm, Safranbolu Turizmi, Mimarlık ve Turizm

Dijital Göçebeler İçin Marka Bir Şehir: Alanya

Miray Ürkmezer

*Alanya Üniversitesi, İletişim ve Tasarım Bölümü, Türkiye
miray.urkmezer@alanyauniversity.edu.tr*

Özet

Deneyim edinmeyi merkeze alan, farklı kültür ve medeniyetleri tanımaya fırsat sağlayan, esnek çalışma saatleriyle bir yaşam tarzı olan dijital göçebelik; tüm dünyada artan bir değere sahiptir. Dijital göçebe terimi Makimoto ve Manners'ın (1997) tanımıyla literatüre girmiştir. Dijital göçebeler herhangi bir merkeze fiziksel olarak bağlı olmadan, bilgisayar veya akıllı telefonla internet bağlantısı aracılığıyla iş görebilen ve/veya iş gördürebilen çalışma modelini benimsemişlerdir. Yerel ekonomileri olumlu etkilerken birçok alana yenilikçi uygulamalar getirmişlerdir (Ji, Kim, Kim, 2024). Dijital göçebeler; web tasarımı, programlama ve çevrimiçi pazarlama ve benzer alanlarda çalışmaktadır. İşyerlerini seçerken çalışma yerleriyle sınırlı değildirler (Chevtaeva ve Denizci-Guillet, 2021) ve konumlarını kendilerine avantajları olan yerleri değerlendirerek seçmektedirler (Müller 2016). Bu alanda bazı destinasyonların dijital göçebelere sundukları teşvikler öne çıkmaktadır (http.1).Alanya, dört mevsim güneşli ve ılık olması, çok kültürlü sosyal altyapısı, güçlü ekonomisi, yüksek yatak kapasitesi olan farklı konseptlerdeki otelleriyle ve Antalya'da bulunan iki havalimanına olan yakınlığıyla öne çıkmaktadır. Bu çalışmada dijital göçebelerin tercih ettiği gözde destinasyon örnekleri deneyimsel pazarlama ve destinasyon pazarlaması teorileri bağlamında incelenmiştir. Turizmde sürdürülebilir stratejiler geliştirilmesi ve marka şehirler oluşturulabilmesi için örnekler derlenmiştir. Alanya'nın dijital göçebeler için marka bir destinasyon olması amacıyla tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Dijital Göçebe, Dijital Pazarlama, Deneyimsel Pazarlama, Destinasyon Pazarlaması

A Brand City for Digital Nomads: Alanya

Abstract

Digital nomadism is a lifestyle that focuses on gaining experience, provides the opportunity to get to know different cultures and civilizations, and has flexible working hours; It has an increasing value all over the world. The term digital nomad entered the literature with the definition of Makimoto and Manners (1997). Digital nomads have adopted a working model in which they can work and/or get work done via an internet connection via a computer or smartphone, without being physically connected to any center. They have brought innovative applications to many areas while positively affecting local economies (Ji, Kim, Kim, 2024). Digital nomads; He works in web design, programming and online marketing and similar fields. When choosing workplaces, they are not limited to their workplaces (Chevtaeva and Denizci-Guillet, 2021) and they choose their locations by evaluating places that have advantages for them (Müller 2016). In this area, the incentives offered by some destinations to digital nomads stand out (http.1).Alanya stands out with its sunny and warm weather in all seasons, its multicultural social infrastructure, its strong economy, its hotels of different concepts with high bed capacity, and its proximity to two airports in Antalya. In this study, examples of popular destinations preferred by digital nomads were examined in the context of experiential marketing and destination marketing theories. Examples have been compiled to develop sustainable strategies in tourism and create brand cities. Recommendations were made to make Alanya a brand destination for digital nomads.

Keywords: Tourism, Digital Nomad, Digital Marketing, Experiential Marketing, Destination Marketing

KAYNAKÇA

Makimoto T, Manners D (1997) *Digital nomad*. Wiley, Chichester

Chevtava, E., & Denizci-Guillet, B. (2021). Digital nomads' lifestyles and coworkation. *Journal of Destination Marketing & Management*, 21, 100633.

Ji, Y., Kim, S. M., & Kim, Y. (2024). A way to attract digital nomads to tourist destinations in the new normal era. *Sustainability*, 16(6), 2336.

Müller, A. (2016). The digital nomad: Buzzword or research category?. *Transnational Social Review*, 6(3), 344-348.

İnternet Kaynağı

http.1: <https://wifitribe.co/calendar/> (Erişim:28.10.2024)

An Example of Digitalization in Museology: DEM Museums Instagram Account Content Analysis

Esra Çelik^a, Yağmur Tursan^b and Mehmet Emre Güler^c

^aBalıkesir University, Balıkesir Vocational School, Turkey

esra.celik@balikesir.edu.tr

^bBalıkesir University, Faculty of Tourism, Turkey

yagmurtursan@gmail.com

^cİzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Tourism, Turkey

memre.guler@ikcu.edu.tr

Abstract

Museums are touristic attraction centers where cultural heritage items are preserved and exhibited. Museums, which have an important place in the transfer of both tangible cultural heritage and intangible cultural heritage, go to new applications in line with technological developments and changing consumer demands. With today's rapidly developing technology, enriching visitors' experiences with digital tools has an important place in museums. In this direction, the number of museums that offer more experience opportunities to visitors with digitalization is increasing day by day. Experience museums, which stand out at this point, offer visitors an unforgettable experience in conveying cultural values by appealing to all senses with advanced technology. Experience museums are only recently developing in Turkey. In this context, DEM Museology, an experience design company affiliated to the Turkish Ministry of Culture and Tourism, has opened two museums, the Ephesus Experience Museum and the Hagia Sophia History and Experience Museum, in areas included in the UNESCO World Heritage List with immersive technologies. It is also known that Cappadocia Experience Museum and Hierapolis Experience Museum will be opened soon. These museums, which are Turkey's first technology-oriented historical experience museums, contribute to the promotion of the country with the awards they have received internationally by offering an interactive museum experience. The aim of this study is to analyze and evaluate the posts of DEM Museums Instagram account. In this direction, content analysis method was used to analyze the photographs. The posts shared on the Instagram account until October 20, 2024 were examined in detail. The posts that received the most interaction, different ways of promotion, and tags were analyzed. In the light of the data obtained, evaluations and suggestions were made.

Keywords: UNESCO, Cultural Heritage, Experience Museum, Technology, Digitalization

Müzecilikte Dijitalleşme Örneği: DEM Museums Instagram Hesabı İçerik Analizi

Özet

Müzeler, kültürel miras öğelerinin korunarak sergilendiği turistik çekim merkezleridir. Gerek somut kültürel miras gerek somut olmayan kültürel mirasın aktarımında önemli bir yeri olan müzeler teknolojik gelişmeler ve değişen tüketici talepleri doğrultusunda yeni uygulamalara gitmektedirler. Günümüzde hızla gelişen teknoloji ile müzelerde ziyaretçilerin deneyimlerinin dijital araçlarla zenginleştirilmesi önemli bir yer tutmaktadır. Bu doğrultuda dijitalleşme ile birlikte ziyaretçilere daha fazla deneyim imkânı sunan müzelerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu noktada öne çıkan deneyim müzeleri, ileri teknoloji ile tüm duyu organlarına hitap ederek ziyaretçilere kültürel değerleri aktarmada unutulmaz bir deneyim sunmaktadır. Deneyim müzeleri Türkiye'de henüz yeni yeni gelişmektedir. Bu kapsamda T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olan ve bir deneyim tasarım şirketi olan DEM Müzecilik yeni teknolojiler kullanarak, UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan alanlarda, Efes Deneyim Müzesi ve Ayasofya Tarih ve Deneyim Müzesi olarak iki müzeyi hizmete açmıştır. Yakın zamanda Kapadokya Deneyim Müzesi ve Hierapolis Deneyim Müzesi'nin açılacağı bilgisi de mevcuttur. Türkiye'nin ilk teknoloji odaklı tarihsel deneyim müzeleri olan bu müzeler, interaktif müze deneyimi sunarak uluslararası alanda aldıkları ödüllerle birlikte ülke tanıtımına da

katkı sağlamaktadır. Bu çalışmanın amacı DEM Museums Instagram Hesabı'nın paylaşımlarının incelenerek değerlendirilmesidir. Bu doğrultuda fotoğrafların incelenmesinde içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır. Instagram hesabında 20 Ekim 2024 tarihine kadar paylaşılan gönderiler detaylı bir şekilde incelenmiştir. En çok etkileşim alan gönderiler, farklı tanıtım yolları, etiketler analiz edilmiştir. Elde edilen veriler ışığında değerlendirme ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: UNESCO, Kültürel Miras, Deneyim Müzesi, Teknoloji, Dijitalleşme

Metaverse Teknolojisinin Turizm Sektöründeki Geleceği: Yiyecek ve İçecek İşletmesi Yöneticilerinin Bakış Açısı ile Bir Değerlendirme

Doç. Dr. Reşat Arıca^a ve Doç. Dr. Hasan Önal Şeyhanlıoğlu^b

^a Batman Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Türkiye

resat.arica@batman.edu.tr

^b Batman Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Türkiye

hasanonol.seyhanlioglu@batman.edu.tr

Öz

Araştırmanın amacı, metaverse teknolojisinin turizm sektöründeki geleceğinin yönetici bakış açısı ile değerlendirilmesidir. Bu çerçevede, İstanbul’da faaliyet gösteren yiyecek ve içecek işletmesi yöneticilerinden (5 işletme) yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile veri toplanmıştır. Veriler betimsel analiz tekniği ile incelenmiştir. Araştırma sonuçları işletme yöneticilerinin metaverse kavramı hakkında bilgi sahibi olduklarını, metaverse’nin insanlara erişilebilir ve sürükleyici turistik deneyimler sunan bir turizm çeşidi olacağını öngördüklerini ortaya koymaktadır. Buna ek olarak; metaverse teknolojisinin bilgi ve iletişim teknolojilerindeki ilerlemeler doğrultusunda gelişim göstereceği, bu odakta altyapı yatırımlarının artması, sektörel paydaş kullanımı ve desteği, metaverse bilgisi yüksek bireylerin niceliksel artışı ve güvenlik endişelerinin azalması metaverse’nin yiyecek ve içecek işletmelerinde kullanımının artacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yiyecek ve İçecek İşletmeleri, Metaverse, Teknoloji, Turizm

The Future of Metaverse Technology in the Tourism Sector: An Evaluation from the Perspective of Food And Beverage Business Managers

Abstract

The aim of the research is to evaluate the future of metaverse technology in the tourism sector from a managerial perspective. In this context, data were collected from managers of food and beverage businesses (5 businesses) operating in Istanbul using a semi-structured interview technique. The data was examined using descriptive analysis techniques. The research results show that business managers are knowledgeable about the concept of the metaverse and that they foresee that the metaverse will be a type of tourism that offers accessible and immersive touristic experiences. In addition, it has been concluded that the metaverse technology will develop in line with the advances in information and communication technologies, and that the use of metaverse in food and beverage businesses will increase due to the increase in infrastructure investments, sectoral stakeholder use and support, the quantitative increase in individuals with high metaverse knowledge and the decrease in security concerns.

Key Words: Food and Beverages Businesses, Metaverse, Technology, Tourism

Investigation of the Re-functionalised Industrial Heritage in Edremit Gulf through Olive / Olive Oil Themed Museums

Dr. Ayşegül Ağan^a and Dr. Öğr. Üyesi Nilgün Karaman^b

^aBalıkesir University, Faculty of Architecture, Turkey

aysegul.agan@balikesir.edu.tr

^bBalıkesir University, Faculty of Tourism, Turkey

nilgun.karaman@balikesir.edu.tr

Abstract

From history to the present, 'olive' has been one of the most important elements of cultural and commercial interaction among Mediterranean civilizations. The Aegean region of Anatolia is one of the most significant geographies in the Mediterranean basin where the olive tree is found and where olive oil has been produced throughout history. At this point, the Edremit Gulf, which stretches from Babakale in the west to Sarımsaklı in the south, draw attention in the northern part of the Aegean Sea. Looking at recent history, Ayvalık, particularly known for its olive cultivation and olive oil production, has emerged as an important center for production and trade during the Ottoman Period. With the Industrial Revolution, the old oil mills that traditionally produced olive oil in Ayvalık and later in other settlements in the Aegean Region transformed into olive oil factories with the introduction of steam-powered machines and tools. Although this transformation increased production capacity, the traditional methods of olive oil production did not undergo significant changes. Nevertheless, not all of them could resist the development of technology, and many ceased operations and were abandoned. In this context, there are over 100 olive oil workshops and factories that have survived to the present day in the region. These workshops and factories, which serve as documents of olive oil production methods and processes, can be considered part of the industrial heritage. Industrial heritage is defined as the remains of buildings and areas such as workshops, factories, factories, machinery, workshops, warehouses, ports, railways, etc. which have historical, technological, sociological, architectural and scientific value. Since the second half of the 20th century, the idea that this heritage should be protected has been discussed. The conservation of industrial heritage requires not only the repair or restoration of these buildings but also the re-evaluation of their functions. In recent years, steps have been taken to re-functionalise the industrial heritage in Edremit Gulf. In addition to examples where new functions such as hotels, restaurants and houses have been given, thematic museum functions that exhibit traditional production techniques, old tools and olive and olive oil production processes have also been given. These thematic museums serve the purpose of preserving the historical identity of the region while offering visitors the opportunity to recognise traditional methods by exhibiting old production tools. These innovations, combined with festivals and gastronomy tours held during olive harvest periods, allow tourists to taste local flavours and have cultural experiences. Thus, Edremit Gulf contributes to regional tourism with its olive and olive oil production as well as its industrial and cultural heritage. As a matter of fact, in this study, the effect of the transformation of the industrial buildings, which are functionalised as olive/olive oil themed museums, on the authenticity and integrity values of the industrial buildings during the re-functioning process is examined.

Keywords: Edremit Gulf, Olive, Olive Oil, Industrial Heritage, Refunctioning, Museum.

Edremit Körfezindeki Yeniden İşlevlendirilen Endüstri Mirasının Zeytin/Zeytinyağı Temalı Müzeler Üzerinden İncelenmesi

Özet

Tarihten günümüze 'zeytin' Akdeniz medeniyetleri arasında kültürel ve ticari etkileşimin en önemli unsurlarından biri olmuştur. Anadolu'nun Ege bölgesi, Akdeniz havzasında zeytin ağacının bulunduğu ve tarih boyunca zeytinyağının üretildiği en önem coğrafyalardan biridir. Bu noktada Ege Denizi'nin kuzeyinde; batıda Babakale'den başlayıp güneyde Sarımsaklı ile sonlanan Edremit Körfezi dikkati çekmektedir. Yakın tarihe bakıldığında özellikle, Ayvalık zeytincilik ve zeytinyağı üretimi ile Osmanlı Dönemi'nde önemli bir üretim ve ticaret merkezi olarak ön plana çıkmaktadır. Endüstri devrimi ile öncelikle Ayvalık'ta, sonrasında Ege Bölgesi'ndeki diğer yerleşmelerde geleneksel yolla üretim yapan eski yağhaneler, buhar ile çalışan makine ve aletlerin kullanılmaya başlamasıyla zeytinyağı fabrikalarına dönüşmüşlerdir. Bu dönüşüm, üretim kapasitesini arttırmış olsa da zeytinyağının geleneksel üretim biçimleri fazla bir değişime uğramamıştır. Yine de teknolojinin gelişimi karşısında hepsi direnememiş ve üretimine son vererek terkedilmiştir. Bu bağlamda bölgede günümüze kadar ulaşabilmiş 100'ün üzerinde zeytinyağı işliği ve fabrikası bulunmaktadır. Zeytinyağı üretim yöntem ve süreçlerinin belgeleri niteliğindeki bu işlikler ve fabrikalar, endüstri mirası olarak kabul edilebilir. Endüstri mirası; tarihsel, teknolojik, sosyolojik, mimari ve bilimsel değere sahip imalathane, fabrika, makine, atölye, depo, liman, demiryolu gibi yapı ve alanların kalıntılarını tanımlamaktadır. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren tartışılmaya başlanan bu mirasın korunması gerekliliği fikri gelişmiştir. Endüstri mirasının korunması, bu yapıların onarılması veya restore edilmesinin yanında işlevlerinin de yeniden değerlendirilmesini gerektirmektedir. Son yıllarda, Edremit Körfezindeki endüstri mirasının yeniden işlevlendirilmesi hususunda adımlar atılmaktadır. Otel, restoran, konut gibi yeni işlevlerin verildiği örneklerin yanı sıra geleneksel üretim tekniklerini, eski aletleri ve zeytin ile zeytinyağı üretim süreçlerini sergileyen tematik müze işlevleri de verilmiştir. Bu tematik müzeler, eski üretim aletlerini sergileyerek, ziyaretçilere geleneksel yöntemleri tanıma fırsatı sunarken, bölgenin tarihsel kimliğini koruma amacına da hizmet etmektedir. Zeytin hasadı dönemlerinde gerçekleştirilen festivaller ve gastronomi turları ile birleşen bu yenilikler, turistlerin yerel lezzetleri tatmasına ve kültürel deneyimler yaşamasına olanak sağlamaktadır. Böylece Edremit Körfezi, hem zeytin ve zeytinyağı üretimi hem de endüstriyel ve kültürel mirasıyla bölge turizmine katkı sunmaktadır. Nitekim, bu çalışmada, zeytin/zeytinyağı temalı müze olarak işlevlendirilen endüstri yapılarının yeni işlevlendirme sürecinde geçirdiklerin dönüşümün özgünlük ve bütünlük değerlerine etkisi incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Edremit Körfezi, Zeytin, Zeytinyağı, Endüstri Mirası, Yeniden işlevlendirme, Müze

Digitalization of Cultural Heritage Tourism: A Bibliometric Network Analysis Study

Dr. Seda Süer^a

^a Izmir Katip Çelebi University, Faculty of Tourism, Turkey

seda.suer@ikcu.edu.tr

Abstract

In recent years, within the scope of tourism, various technologies have been benefited to ensure the sustainability of cultural heritage and its access to wider audiences. Due to developing technologies, the digitalization of cultural heritage tourism is an important development in terms of both transferring cultural values to future generations with preserving and promoting cultural values. This important development causes researchers to conduct various studies in the literature. While the use and utilization of new technologies within the scope of cultural heritage tourism continues today, it is extremely important to examine the studies conducted in the literature on this subject. In this respect, the aim of the study is to examine the studies published on the digitalization of cultural heritage tourism using the bibliometric network analysis method. For this purpose, studies published between 2010 and 2024 within the scope of cultural heritage tourism were scanned in the Web of Science (WOS) database using the keywords “digitalization of cultural heritage tourism”. 74 published studies were reached in line with the keywords determined for the scanning process. In the study where the document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used, secondary data was analyzed according to the determined criteria. The data obtained as a result of these criteria were analyzed utilizing VOSviewer software to ensure validity and reliability. The analyses of the studies in the literature were explained using bibliometric network visualization techniques. It was determined that 74 studies obtained from the WOS database had a total of 349 citations. The average number of citations for each study was 4.84, and the H index was 11. The highest number of studies in this field was carried out in 2024. The countries that published the highest number of studies in this field were China, Italy, Spain, and Russia, respectively. Most of the studies (59%) emphasized sustainable development goals. The studies were mostly published as articles (59%), some (47%) by journals such as Springer Nature, Taylor & Francis and MPDI, and most (53%) were included in the Emerging Sources Citation Index (ESCI) and Social Sciences Citation Index (SSCI) categories. As a result of the study, it was determined that studies on the digitalization of cultural heritage tourism have increased in recent years and that few studies have been carried out yet. This study makes significant contributions to the literature in terms of displaying the global trends of a developing research field and guiding new studies to be conducted in the future in this field.

Keywords: Cultural Heritage Tourism, Digitalization, Bibliometric Network Analysis

Kültürel Miras Turizminin Dijitalleştirilmesi: Bibliyometrik Ağ Analizi Çalışması

Özet

Son yıllarda turizm kapsamında, çeşitli teknolojilerden faydalanılarak kültürel mirasın sürdürülebilirliği ve daha geniş kitlelere ulaşması sağlanmaktadır. Gelişen teknolojiler sayesinde kültürel miras turizminin dijitalleşmesi, hem kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılması hem de kültürel değerlerin korunması ve tanıtılması açısından önemli bir gelişimdir. Bu önemli gelişme, araştırmacıların alan yazınında çeşitli çalışmalar yapmasına neden olmaktadır. Günümüzde yeni teknolojilerin kültürel miras turizmi kapsamında kullanılması ve faydalanması devam ederken, bu konuda alan yazınında yapılan çalışmalarında incelenmesi son derece önemlidir. Bu bakımdan çalışmada, kültürel miras turizminin dijitalleşmesi ile ilgili yayımlanan çalışmaların bibliyometrik ağ analizi yöntemi ile incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, kültürel miras turizmi kapsamında 2010-2024 yılları arasında yayımlanmış çalışmalar Web of Science (WOS) veri tabanında “digitalization of cultural heritage tourism” anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır. Tarama işlemi için belirlenen anahtar kelimeler doğrultusunda 74 yayımlanmış çalışmaya ulaşılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden

doküman analizi tekniğinin kullanıldığı çalışmada ikincil veriler belirlenen kriterlere göre analiz edilmiştir. Bu kriterler sonucu elde edilen veriler, VOSviewer yazılımı kullanılarak analiz edilerek geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmıştır. Bibliyometrik ağların görselleştirilmesi teknikleri kullanılarak alan yazındaki çalışmaların analizleri açıklanmıştır. WOS veri tabanından elde edilen 74 çalışmanın toplam 349 adet atıfa sahip olduğu tespit edilmiştir. Her bir çalışmanın ortalama atıf sayısı 4,84 olup, H indeksinin ise 11 olduğu gözlenmiştir. Bu alanda en fazla çalışma 2024 yılında gerçekleşmiştir. Bu alanda en fazla çalışma yayımlayan ülkeler sırasıyla Çin, İtalya, İspanya ve Rusya'dır. Çalışmaların çoğu (%59) sürdürülebilir kalkınma amaçlarını vurgulamıştır. Çalışmalar çoğunlukla (%59) makale olarak, bir kısmı (%47) Springer Nature, Taylor & Francis ve MPDI gibi dergiler tarafından yayımlanmış olup, çoğu (%53) Emerging Sources Citation Index (ESCI) ve Social Sciences Citation Index (SSCI) kategorilerinde yer almaktadırlar. Çalışma sonucunda kültürel miras turizminin dijitalleşmesi konusunda çalışmaların son yıllarda arttığı ve henüz az sayıda çalışmanın gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Gelişen bir araştırma alanının küresel eğilimlerini ve bu alanda gelecekte yapılacak yeni çalışmalara yol göstermesi bakımından bu çalışma literatüre önemli katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Miras Turizmi, Dijitalleşme, Bibliyometrik Ağ Analizi

Architectural features of rock-cut churches and the Koimesis Tes Panagias Church in Konya

Buse Ağrı^a and Asst. Prof. Dr. Burcu Büken Cantimur^b

^a Mimar Sinan Fine Arts University, Institute of Science, Turkey

20212101019@ogr.msgsu.edu.tr

^b Mimar Sinan Fine Arts University, Faculty of Architecture, Turkey

burcu.cantimur@msgsu.edu.tr

Abstract

Rock-carved churches hold significant cultural and historical value, reflecting traces of different civilizations, shaping landscapes, and influencing cultural identities throughout history. Built during the Roman, Hellenistic, and Byzantine periods, these churches served as both protective shelters and religious sites. Early Christians, seeking refuge from persecution, utilized rock-carving techniques to construct monasteries and churches. Typically situated on cliffs, caves, and mountain slopes with dense rock formations, rock-carved churches feature interiors with naves, apses, and religious carvings, while exteriors blend with nature. The central area, or *naos*, is separated from the sacred space by elevation, with apses—often eastward-facing—adorned with frescoes and sacred symbols. Some churches also contain tombs, niches, and blind arches. Rock-carved churches follow various architectural plans, including single, double, or triple naves, as well as free cross-plans, closed Greek cross-plans, and complex layouts. Easily carved volcanic rock allowed for the construction of durable spaces, which were later refined with architectural details. Located in Konya's Sille region, the Koimesis Tes Panagias Church was carved into a mountainside. It comprises the West Church, East Church, and an additional space. The West Church, following a basilical plan with three naves, includes an altar and an irregular semicircular apse on its eastern wall. Frescoes depict the Koimesis scene, saint figures, and geometric motifs, while burial niches and tomb rooms are also present. Likely developed in two phases, the East Church follows a closed Greek cross plan. Niches on the floors and walls, hearth niches, and irregular sections in the adjoining space suggest multifunctional use. This church, a vital cultural heritage site from the Early Christian period, now lies abandoned and faces the risk of collapse.

Keywords: Rock Carved Church, Architecture, Early Christian Period, Cultural Heritage, Plan Type.

Kaya Oyma Kiliselerin Mimari Özellikleri ve Konya Koimesis Tes Panagias Kilisesi

Özet

Kayaya oyulmuş kiliseler, tarih boyunca farklı medeniyetlerin izlerini taşıyan, peyzajı şekillendiren ve kültürel kimliği etkileyen önemli alanlardır. Roma, Helenistik ve Bizans dönemlerinde inşa edilen kiliseler hem korunma hem de dini amaçla kullanılmıştır. İlk Hristiyanlar zulüm dönemlerinde bu oyma yapılara sığınmış ve kayaları oymanın kolaylığı sayesinde manastır ve kiliseler inşa edilmesine öncülük etmişlerdir. Kaya kiliseleri genellikle yoğun kaya oluşumlarının bulunduğu uçurumlarda, mağaralarda ve dağ yamaçlarında yer alır. İç mekanlar tipik olarak nefler, apsisler ve dini oymalar içerir. Dış mekanlar, doğayla uyum içindedir. Bir kilisenin merkezi alanı naostur ve kutsal alandan yükselti farklarıyla ayrılır. Genellikle doğuya doğru yönlendirilmiş olan apsisler, fresklerin ve kutsal sembollerin bulunduğu en kutsal alanlardır. Bazı kiliselerde çeşitli amaçlar için mezarlar, nişler ve kör kemerler bulunur. Kayalar içerisine oyulan kiliseler farklı plan tiplerine ayrılır: tek nefli, iki nefli, üç nefli, serbest haç planlı, kapalı Yunan haç planlı ve kompleks kiliseler. Bu yapılar kutsal figürlere adanmış ibadet veya mezar kilisesi olarak kullanılırlar. Volkanik kayalar kolay oyulmaları sayesinde dayanıklı ve işlevsel mekanlar oluşmasını sağlamıştır. Yapılar önce şekillendirilmiş ardından mimari detaylar için tekrar oyulmuştur.

Konya ilinin Sille bölgesinde bulunan Koimesis Tes Panagias Kilisesi dağ yamacında kayalara oyularak inşa edilmiştir. Batı Kilisesi, Doğu Kilisesi ve ek mekândan oluşmaktadır. Batı Kilisesi bazilikal plan tipine ve üç nefe sahiptir. Doğu duvarında bir altar ile düzensiz yarım daire apsis bulunmaktadır.

Komesis sahnesini, aziz figürlerini ve geometrik motifleri tasvir eden fresk tekniğinde duvar resimleri bulunmaktadır. Mezar nişlerine ve mezar odalarına sahiptir. İki dönemde geliştiği düşünülen kilisenin Doğu Kilisesi kapalı Yunan haç plan tipine sahiptir. Zeminde ve duvarlarda yer alan nişler, ocak nişleri ve bu kiliseye bitişik ek mekânda bulunan düzensiz birkaç bölüm Doğu Kilisesi'nin çok amaçlı kullanıldığını göstermektedir. Silile'nin Erken Hristiyanlık dönemi içi önemli bir kültürel miras olan kilise günümüzde âtıl durumda kalmıştır ve yıkılma tehlikesi altındadır.

Anahtar Kelimeler: Kaya Oyma Kilise, Mimari, Erken Hristiyanlık Dönemi, Kültürel Miras, Plan Tipi.

Content Analysis of Google Comments on the Double Minaret Madrasa in Erzurum

Ahmet Edis^a and Doç. Dr. Neslihan Serçeoğlu^b

^aAtaturk University, Faculty of Tourism, Türkiye

ahmetedis@yaani.com

^bAtaturk University, Faculty of Tourism, Türkiye

nserceoglu@atauni.edu.tr

Abstract

Cultural tourism is an important type of tourism that provides tourists with learning and cultural experiences. Destinations aim to attract tourists with their cultural heritage. Cultural tourists want to learn new information and improve themselves by seeing the traces of past civilizations. In this study, comments on the Double Minaret Madrasa Foundation Works Museum, an important cultural tourism destination in Erzurum, were evaluated. In this context, the comments made by visitors on Google constitute the data source of the research. In the research, a total of 2582 comments made between January 2020 and October 2024 were subjected to analysis. Content analysis and descriptive analysis, one of the qualitative research methods, were used to analyze the data. As a result of subjecting the comments to descriptive analysis, 4 main themes, 9 categories and 29 subcategories were formed. It is envisaged that this study will be a reference source for local people, local governments, academics and researchers. In the future, surveys can be conducted to find out the views of locals and tourists and interviews can be conducted with tourism sector stakeholders. These studies will provide guidance on how this place can be used more effectively in the promotion of Erzurum.

Keywords: Cultural Tourism, Architecture and Tourism, Erzurum, Double Minaret Madrasa, Content Analysis

Erzurum'daki Çifte Minareli Medrese Hakkındaki Google Yorumlarının İçerik Analizi

Özet

Kültür turizmi turistlerin öğrenme ve kültürel deneyimler elde etmelerini sağlayan önemli bir turizm türüdür. Destinasyonlar sahip oldukları kültürel mirasla turistleri çekmeyi hedefler. Kültür turistleri ise geçmiş uygarlıkların izlerini görerek yeni bilgiler edinmek ve kendilerini geliştirmek isterler. Çalışmada Erzurum'un önemli bir kültür turizmi destinasyonu olan Çifte Minareli Medrese Vakıf Eserleri Müzesi'ne yapılan yorumlar değerlendirilmiştir. Bu kapsamda ziyaretçilerin Google üzerinden yapmış oldukları yorumlar araştırmanın veri kaynağını oluşturmaktadır. Araştırmada 2020 yılı Ocak ayından 2024 yılı Ekim ayına kadar yapılan toplam 2582 yorum analize tabi tutulmuştur. Verilerin analizinde nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan içerik analizi ve betimsel analiz kullanılmıştır. Yorumların betimsel analize tabi tutulması sonucunda 4 ana tema, 9 kategori ve 29 alt kategori meydana getirilmiştir. Bu çalışmanın yerel halk, yerel yönetimler, akademisyenler ve araştırmacılar için bir referans kaynak olacağı öngörülmektedir. Gelecekte yerel halkın ve turistlerin görüşlerini öğrenmek amacıyla anketler düzenlenebilir ve turizm sektörü paydaşlarıyla mülakatlar yapılabilir. Bu çalışmalar söz konusu mekanın Erzurum'un tanıtımında daha etkili bir şekilde nasıl kullanılabileceği konusunda yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Turizm, Mimarlık ve Turizm, Erzurum, Çifte Minareli Medrese, İçerik Analizi

Skopje Bridges At The Intersection Of Cultural Tourism And Cultural Heritage

Oğuz KIRCI* and Melis YAZICI**

*Avrasya University, Faculty Engineering and of Architecture, Department of Architecture, Trabzon, Turkey

oguz.kirci@avrasya.edu.tr

**Artvin Çoruh University, Faculty of Art and Design, Department of Architecture, Artvin, Turkey

melisyazici@artvin.edu.tr

Abstract

Cultural tourism encompasses the consumption of a wide range of cultural assets by tourists, such as heritage, art, folklore, and more. As a social practice, cultural tourism reconstructs or creates identities (such as nationalism, social identities, etc.). Cultural tourism consists of the consumption of culture by tourists and is closely related to the specific demands of tourists, as the aim of exploring, 'testing' other authentic cultures, examining the artifacts of extinct cultures, and encountering 'other' cultures is an especially significant motif. This encourages heritage tourism and heritage developers to form a complex perspective toward cultural artifacts: an object cannot function on its own without its surrounding context, as together they form the cultural landscape. Cultural tourism encompasses all aspects of travel through which travelers gain familiarity with the heritage and history of others, as well as contemporary ways of life or ways of thinking. In other words, what cultural tourism offers to cultural tourists is the processes and products of other cultures. Culture allows tourists to experience the lifestyle, traditions, and daily lives of people in different destinations. Skopje, the capital of North Macedonia located in the Balkans, is one of the region's major centers due to its favorable location along the Vardar-Morava corridor and the Thessaloniki-Belgrade highway and railway route. The Vardar River, which divides the city of Skopje into two parts, connects the Skopje Center and the Old Bazaar areas via four bridges: Stone Bridge, The Bridge of Civilizations in Macedonia, Art Bridge, and Walking Bridge. These bridges were selected for this paper due to their cultural tourism value, and the examination of these bridges is intended to provide a literature source for future studies.

Keywords: Tourism, Cultural Tourism, Cultural Heritage, Skopje, Skopje Bridges

Kültürel Turizm Ve Kültürel Miras Kesişiminde Üsküp Köprüleri

Özet

Kültürel turizm, turistler tarafından miras, sanat, folklor vb. gibi çok çeşitli kültürel varlıkların tüketilmesini kapsar. Sosyal bir uygulama olarak kültürel turizm, kimlikleri (örneğin milliyetçilik, sosyal kimlikler vb. gibi) yeniden inşa eder veya oluşturur. Kültürel turizm, turistlerin kültür tüketiminden oluşur ve turistlerin özel talepleriyle yakından ilişkilidir; çünkü keşfetme, diğer otantik kültürleri 'test etme', soyu tükenmiş kültürlerin eserlerini inceleme ve 'diğer' kültürlerle tanışma hedefi özellikle önemli bir motiftir. Bu, miras turizmi ve miras geliştiricilerini kültürel eserlere yönelik karmaşık bir bakış açısı oluşturmaya teşvik eder: bir nesne, hedef çevresi olmadan kendi başına işlev göremez çünkü birlikte kültürel manzara oluştururlar. Kültürel turizm gezginlerin, başkalarının mirası ve tarihi veya çağdaş yaşam veya düşünce biçimleriyle tanışıklık kazanan seyahatin tüm yönlerini kapsar. Başka bir deyişle, kültürel turizmin kültürel turistlere sunduğu şey, diğer kültürlerin süreçleri ve ürünleridir. Kültür; turistlerin farklı destinasyonlardaki insanların yaşam tarzını, geleneklerini ve günlük yaşamlarını deneyimlemesidir. Balkan coğrafyasında yer alan Kuzey Makedonya'nın başkenti Üsküp, Vardar-Morava hattı, Selanik-Belgrad karayolu ve demir yolu güzergahı üzerindeki elverişli konumuyla Balkanlar'ın önemli merkezlerinden biridir. Üsküp kentini iki parçaya bölen Varna Nehri, Üsküp Center ile Türk Çarşısı bölgeleri 4 köprü ile birbirine bağlanmaktadır: Taş Köprü, Medeniyet Köprüsü, Sanat Köprüsü ve Yürüyen Köprü. Bu bildiri kapsamında bu köprüler kültürel turizm değeri taşımalarından dolayı seçilmiştir ve bu köprülerin incelenmesi gelecek çalışmalar için bir literatür kaynağı oluşturmaya amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Kültürel Turizm, Kültürel Miras, Üsküp, Üsküp Köprüleri

A Methodological Research on the Sustainability of the Bouleuterion Building Ruins in Assos City

Dr. Erdem Salcan^a

^a*Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Architecture and Design, Turkey*

erdemsalcan@comu.edu.tr

Abstract

The Bouleuterion Building of the City of Assos is defined in the literature as the first bouleuterion structure of Anatolia. The first scientific study on the remains of the structure was conducted by the American Archaeological Institute between 1881 and 1883. In these studies, the architectural parts and pieces of the structure that could be reached on the specified date were determined and a restitution proposal was made. These architectural remains largely continue to exist today. Recent studies conducted with the support of the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Turkey have enabled the access to many different architectural pieces located in various locations above or below ground. Within the scope of this study, the details of the studies carried out with architectural and archaeological documentation methods on the parts and pieces of the Bouleuterion Structure of the City of Assos that have survived to the present day and the content of the conservation approach determined in line with the current conservation approach to be transferred to future generations are included.

Keywords: Assos, Bouleuterion, Survey, Conservation, Restitution, Restoration, Sustainability

Assos Kenti Bouleuterion Yapısı Kalıntılarının Sürdürülebilirliği Üzerine Bir Yöntem Araştırması

Özet

Assos Kenti'ne ait Bouleuterion Yapısı, literatürde Anadolu'nun ilk bouleuterion yapısı olarak tanımlanmaktadır. Yapıya ait kalıntılar üzerinde ilk bilimsel çalışma, 1881 – 1883 yılları arasında Amerikan Arkeoloji Enstitüsü tarafından yürütülmüştür. Bu çalışmalarda yapının belirtilen tarihte ulaşılabilen mimari kısım ve parçaları belirlenmiş ve restitüsyon önerisi getirilmiştir. Bu mimari kalıntılar, günümüzde büyük oranda varlığını sürdürmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı desteğiyle yakın geçmişte yürütülen çalışmalar, yapının toprak altında veya toprak üstünde çeşitli konumlarda yer alan çok sayıda farklı mimari parçaya ulaşılmasını sağlamıştır. Bu çalışma kapsamında, Assos Kenti Bouleuterion Yapısının günümüze ulaşan kısım ve parçalarının mimari ve arkeolojik belgeleme yöntemleriyle yürütülen çalışmaların detayları ve güncel koruma yaklaşımı doğrultusunda gelecek nesillere aktarılması için belirlenen koruma yaklaşımının içeriği hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Assos, Bouleuterion, Rölöve, Koruma, Restitüsyon, Restorasyon, Sürdürülebilirlik

A Study on the Sustainability of the Çanakkale - Özbek Village Bath and Fountain Structure Ruins

Dr. Erdem Salcan^a

^aÇanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Architecture and Design, Turkey

erdemsalcan@comu.edu.tr

Abstract

Özbek Village is a rural settlement located within the Çanakkale Province and approximately 5 km from the city center. The historical cemetery, bathhouse and fountain located within the village and owned by the Özbek Village Headman have attracted the attention of many researchers from past to present. This interest has enabled the protection of the architectural elements in question within the framework of the provisions of the Law on the Protection of Cultural and Natural Assets No. 2863. However, although it is important to protect the structures within the context of the legal framework, it cannot be evaluated sufficiently in terms of transferring the architectural elements in question to future generations. Within the scope of this study, the details of the studies carried out in order to transfer the mentioned bathhouse and fountain structures to future generations by addressing them through architectural documentation methods under the current protection approach and explanations regarding the main principles of the proposed protection approach are included.

Keywords: Özbek Village, Bath, Fountain, Survey, Protection, Restitution, Restoration, Sustainability

Çanakkale - Özbek Köyü Hamam ve Çeşme Yapısı Kalıntılarının Sürdürülebilirliği Üzerine Bir Araştırma

Özet

Özbek Köyü, Çanakkale İli sınırları içinde ve kent merkezine yaklaşık 5 km uzaklıkta yer alan bir kırsal yerleşmedir. Köy sınırları içinde yer alan ve mülkiyeti Özbek Köyü muhtarlığına ait olan tarihi mezarlık, hamam ve çeşme geçmişten günümüze çok sayıda araştırmacının ilgisini çekmektedir. Bu ilgi, söz konusu mimari öğelerin 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu hükümleri çerçevesinde koruma altına alınmasına olanak sağlamıştır. Bununla birlikte yapıların yasal çerçeve bağlamında koruma altına alınması önemli olmakla birlikte, söz konusu mimari öğelerin gelecek nesillere aktarılması açısından yeterli olarak değerlendirilememektedir. Bu çalışma kapsamında, belirtilen hamam ve çeşme yapılarının güncel koruma yaklaşımı altında mimari belgeleme yöntemleri aracılığıyla ele alınarak gelecek nesillere aktarılması doğrultusunda yürütülen çalışmaların detaylarına ve önerilen koruma yaklaşımının başlıca ilkeleri ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özbek Köyü, Hamam, Çeşme, Rölöve, Koruma, Restitüsyon, Restorasyon, Sürdürülebilirlik

Gastronomi Turizmi Kapsamında Sokak Lezzetleri Caddesi Önerisi: Mersin/ Erdemli Çeşmeli Mahallesi Örneği

Doç. Dr. Duran CANKÜL^a and Nafiz YURTMAN^b

*^aEskişehir Osmangazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü
dcankul@ogu.edu.tr*

*^bEskişehir Osmangazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi
Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü Doktora Öğrencisi
nafizyurtman32@gmail.com*

Özet

Son yıllarda gastronomi alanında ön plana çıkan sokak lezzetleri her şehrin gastronomik kimliğini öne çıkarmasında önemli rol oynamaktadır. Konum olarak mersinin merkez ilçelerinden olan Mezitli ve Erdemli ilçesi arasında kalan Çeşmeli mahallesinin sahil kenarında yer alan kısmı da sokak lezzetleri ve satıcıları açısından gelişime açık ve gastronomi turizmi açısından önemli bir bölge olduğu söylenebilir. Bu bölgede yerli ve yabancı turistler hem kalıcı hem de sezonluk olarak konaklama gerçekleştirmektedir. Bu doğrultuda araştırma, çeşmeli mahallesinin sahil kenarında yer alan bölgenin sokak lezzetleri caddesi potansiyeli olup olmadığını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılacaktır. Bu kapsamda bölge gastronomisi konusunda bilgi sahibi olan paydaşların (kamu çalışanları, özel sektör çalışanları, STK'lar ve dernekler) görüş ve önerileri alınacaktır. Elde edilen veriler SWOT analizi tekniğiyle aracılığıyla (güçlü yönleri, zayıf yönleri, fırsat ve tehditler) analiz edilecektir. Önerilen model içerisinde mevcut konumun sahil kenarı olması dolayısıyla bölgeyi temsil edecek renkler ve lezzetlerin de öne çıkarılması bunu yaparken de bölgede ikamet eden halka ve doğal çevreye zarar vermemek için kömürsüz mangallar, akıllı çöpler, bacasız filtreli davlumbaz, Sıfır atık ve atık yağ kutuları vb. uygulamalarının önerilmesi düşünülmektedir. Oluşturulacak sokak lezzetleri caddesi ile birlikte gastronomik değerlerin korunması bu anlamda etkileşimin gerçekleşmesine ve beraberinde turistik hareketliliğin artmasına olanak sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sokak lezzetleri, Sokak lezzetleri caddesi, Gastronomi Turizmi, Çeşmeli, Mersin

Street Tastes Avenue Proposal Within The Scope Of Gastronomy Tourism: Mersin/ Erdemli Çeşmeli Neighborhood Example

Abstract

In recent years, street flavors that have come to the forefront in the field of gastronomy play an important role in highlighting the gastronomic identity of each city. The coastal part of Çeşmeli neighborhood, which is located between Mezitli and Erdemli districts, which are central districts of Mersin, can be said to be an important region in terms of gastronomy tourism and open to development in terms of street flavors and vendors. Local and foreign tourists stay in this region both permanently and seasonally. In this context, the research aims to reveal whether the coastal area of Çeşmeli neighborhood has the potential to be a street flavor street. For this purpose, the semi-structured interview technique, which is one of the qualitative research methods, will be used in the research. In this context, the opinions and suggestions of stakeholders (public employees, private sector employees, NGOs and associations) who are knowledgeable about the gastronomy of the region will be received. The obtained data will be analyzed with the SWOT analysis technique (strengths, weaknesses, opportunities and threats). In the proposed model, since the current location is coastal, it is considered to highlight the colors and flavors that will represent the region, and while doing this, to prevent harming the people living in the region and the natural environment, coal-free barbecues, smart garbage, chimney-free filtered hoods, Zero waste and waste oil boxes, etc. applications are suggested.

The protection of gastronomic values together with the street flavors avenue to be created will allow interaction to take place in this sense and increase touristic mobility.

Keywords: Street food, Street food street, Gastronomy Tourism, Çeşmeli, Mersin

Kentsel Kültürel Miras Değerlerinin Turizme Kazandırılması: Knackfuss Evi Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Burcu KARASAKALOĞLU

*Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Türkiye
burcu.karasakaloglu@alanya.edu.tr*

Özet

Kentlerin hafızasını oluşturan tarihi bina ve yapılar kentin tarihini yaşatmak için önemli katkılar sağlamaktadır. Somut kültürel mirasın korunması ve devamlılığı için de geçmişten günümüze gelen ve bir kentin kimliğini oluşturmayı sağlayan kentsel miras değeri taşıyan mimari yapıların korunması, tahrip olmaması için restorasyon projeleri gerçekleştirilmektedir. Söz konusu restorasyon projeleri ile tarihi bina ve yapıların hem kent kimliğine hem de turizme kazandırılması mümkün olmaktadır. Bu amaçla söz konusu bu çalışmada, Aydın ili, Didim ilçesinde yer alan mülkiyeti Maliye Hazinesinde olan Tescilli Knackfuss Evinin koruma-onarım ve restorasyon projesi incelenmiştir. H. Knackfuss'un 1924-1926 yılları arasında yaptığı kazılar, yapının "Knackfuss evi" olarak adlandırılmasına neden olmuştur. Çalışmada, söz konusu yapının günümüzde Didim ilçesinde turistik bir çekicilik olarak turizme kazandırılması süreci ele alınarak tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: kentsel kültürel miras, turizm, Aydın ili

The Incorporation of Urban Cultural Heritage Values into Tourism: The Case of Knackfuss House

Historical buildings and structures that constitute the memory of cities make significant contributions to preserving the history of a city. To protect and ensure the continuity of tangible cultural heritage, restoration projects are undertaken to preserve architectural structures that have historical and urban heritage value and contribute to a city's identity, preventing their deterioration. Through these restoration projects, it is possible to both enhance the city's identity and integrate historical buildings and structures into tourism. In line with this purpose, this study examines the conservation, repair, and restoration project of the Registered Knackfuss House, located in Didim, Aydın, which is owned by the Treasury of Finance. The excavations conducted by H. Knackfuss between 1924 and 1926 led to the building being named the "Knackfuss House." This study discusses the process of how the structure has been integrated into tourism as a tourist attraction in Didim today.

Keywords: urban cultural heritage, tourism, Aydın province

Conservation of Rural Architectural Heritage and “Rural Tourism”: Stone-Covered Structures in the Ayancık District (Sinop)

Arş. Gör. Dr. Mahfuz Aktaş^a and Arş. Gör. Dr. Zeynep Aktaş^b

^a*Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Architecture, Türkiye*

mahfuzaktas@mu.edu.tr

^b*Yıldız Technical University, Faculty of Architecture, Türkiye*

zuzun@yildiz.edu.tr

Abstract

Rural heritage shaped by local materials and techniques provide a characteristic appearance to the regions. Over time, changes in modes of production and consumption have led to transformations in both social and spatial structures. One of the primary threats to this heritage is the disuse of some structures due to migration from rural to urban areas. Interventions by using new, cheaper, and more accessible materials, such as cement, in response to changing needs result in traditional architectural textures gradually becoming “homogenized” and lead to the loss of local architectural identity. Many factors contribute to forming the historical environment in rural areas, from site selection to the positioning of structures within the topography, the relationships between buildings and their connection with the street, the street formation, and the materials used. One of these factors is the roof design and choice of roofing material. Today, stone-roofed structures can be found in various European countries, the Balkans, and Georgia. Some of these areas have been included in the UNESCO World Heritage List and are internationally protected. In Turkey, particularly in the Central Black Sea region, stone-roofed structures are present. This study focuses on the rural buildings with stone roofs in Ayancık, a district of Sinop province, aiming to identify the general architectural characteristics of the buildings, discuss their conservation problems, and explore the rural tourism potential of the region. Accordingly, after a literature review, on-site identification and visual documentation were conducted in Ayancık. The evaluations indicate that there is a rapidly vanishing significant rural heritage in the region, and urgent protective measures need to be implemented. It is believed that the preparation of interdisciplinary projects, the development of a more active protection strategy by local authorities starting from a higher scale, and the involvement of other stakeholders in the efforts will contribute to the conservation of this heritage while re-evaluating the rural tourism potential of the region.

Keywords: Rural Heritage, Stone-covered Houses, Traditional Houses, Rural Tourism, Ayancık, Sinop.

Kırsal Mimari Mirasın Korunması ve “Kırsal Turizm”: Ayancık İlçesi’ndeki (Sinop) Taş Örtülü Yapılar

Özet

Yerel malzemeler ve teknikler kullanılarak biçimlenen kırsal mimari miras ürünleri bulundukları bölgeye karakteristik bir görünüm kazandırmaktadır. Tarihsel süreç içerisinde üretim ve tüketim biçimlerinde yaşanan değişim toplumsal ve mekânsal yapıda da değişimlere neden olmaktadır. Kırsal yapıların çözülme süreciyle birlikte kırsal alanlardan kentsel alanlara doğru yaşanan göç kaynaklı yapıların bir kısmının atıl hale gelmesi bu mirasın yok olmasına yönelik öncelikli tehditlerden biridir. Değişen ihtiyaçlar doğrultusunda mekânsal yapıya (çimento gibi daha ucuz ve kolay erişilebilir yeni malzemelerle) yapılan müdahaleler özgün geleneksel mimari dokuların zamanla ‘aynılaşan’ bir görünüme bürünmesine ve yerel mimari kimliğin kaybolmasına neden olmaktadır. Arazi seçiminden yapıların topoğrafyada konumlandırılmasına, yapıların birbiriyle ilişkisinden sokakla ilişkilerine, sokak biçimlenişlerinden kullanılan malzemenin özelliklerine kadar birçok etken kırsaldaki tarihi çevreyi oluşturmaktadır. Bunlardan biri de yapıların çatı biçimlenişi ve üst örtü malzeme seçimidir. Günümüzde çeşitli Avrupa ülkelerinde, Balkanlarda ve Gürcistan’da taş örtülü yapılara

rastlanmaktadır. Bu alanların bir kısmı ise UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dahil edilmiş olup uluslararası seviyede koruma altına alınmıştır. Ülkemizde ise özellikle Orta Karadeniz Bölümü'nde taş örtülü yapılar vardır. Bu çalışma kapsamında Sinop ilinin Ayancık ilçesinde yer alan taş örtülü geleneksel kırsal yapılar ele alınmış olup yapıların genel mimari özellikleri ve koruma sorunlarının ortaya konması ve bölgenin kırsal turizm potansiyelinin tartışılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda literatür taraması sonrası Ayancık'ta yapılan saha çalışmasıyla yerinde tespit ve görsel belgeleme yapılmıştır. Bölgede ahşap yığma yapım tekniği ile inşa edilen konut ve ikincil yapılara (ambar, ahır vb.) rastlanmış olup çatı üst örtüsü olarak arduvazın tercih edildiği görülmüştür. Yapılan değerlendirmeler bölgede hızla kaybedilmekte olan önemli bir kırsal mimari mirasın olduğunu ve bu mirasın korunması için acil koruma önlemleri alınması gerektiğini göstermektedir. Disiplinlerarası projeler hazırlanması, üst ölçekten başlayarak yerel yönetimlerin daha aktif bir koruma stratejisi geliştirmesi ve diğer paydaşların da dahil edileceği çalışmalarla bölgedeki kırsal turizm potansiyelinin yeniden ele alınmasının bu mirasın korunmasına katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Mimari Miras, Taş Örtülü Evler, Geleneksel Yapılar, Kırsal Turizm, Ayancık, Sinop.

The Importance of Refunctioning Industrial Heritage Buildings in Istanbul for Urban Tourism

Assoc.Prof.Dr. Gözde Çakır Kiasıfa

A Haliç University, Faculty of Architecture, Turkey

gozdecakir@halic.edu.tr

Abstract

During the Ottoman and Republic periods, Istanbul emerged as an industrial hub, with numerous industrial structures built that became key elements of the city's urban identity. However, some of these buildings fell out of use over time and ceased operations, leading to abandonment. As these structures bear significant historical, cultural, and architectural value, they offer substantial potential for repurposing. This study examines repurposed industrial heritage projects in Istanbul, particularly those transformed into museums, and analyzes their contributions to urban tourism. By employing a qualitative approach based on observational project analysis, an empirical investigation will be conducted. The study aims to demonstrate the positive impact of these projects on urban tourism by highlighting how they create attraction points for both domestic and international tourists through the fusion of industrial heritage and museum functions. These industrial heritage structures not only preserve traces of the past but also offer conducive environments for modern tourism activities, promoting cultural tourism. Reflecting Istanbul's historical industrial identity, these buildings provide visitors with insights into that era, raise awareness in cultural tourism, and present unique experiences that blend the past and present within the historical fabric. The international recognition of these projects enhances the appeal of Istanbul's tourism sector, significantly contributing to the local economy. Moreover, by repurposing these sites, cultural heritage preservation and its transmission to future generations become possible.

Keywords: Istanbul Industrial Heritage Buildings , Re-functioning, Museum Buildings, Architecture and Urban Tourism

İstanbul'daki Endüstriyel Miras Yapılarının Yeniden İşlevlendirilmesinin Kent Turizmi Açısından Önemi

Özet

İstanbul, Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde sanayinin merkezi olmuş ve bu dönemde birçok endüstriyel yapı inşa edilerek kentsel kimlik için önemli bir unsur oluşturmuştur. Ancak bazı nedenler ile zamana ayak uyduramayan bu yapılar faaliyetlerini durdurarak atıl durumda bırakılmıştır. Bu süreçten sonra belli bir döneme tanıklık etmiş ve kentsel bellek için büyük öneme sahip olan bu yapıların sahip oldukları tarihi, kültürel ve mimari değerler ile yeniden işlevlendirme potansiyeli öne çıkmıştır. Çalışma kapsamında İstanbul'daki endüstriyel miras yapılarından müze olarak yeniden işlevlendirilen proje örnekleri ele alınarak kent turizmine katkıları incelenecektir. Gözleme dayalı proje incelemeleri üzerinden nitel yöntem kullanılarak ampirik bir araştırma ortaya konulacaktır. Çalışmada sanayi mirasını müze işleviyle birleştirerek hem yerli hem de yabancı turistler için bir çekim noktası yaratan bu projelerin kent turizmi üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Çünkü bu endüstriyel miras yapıları geçmişin izlerini korurken modern turizm aktiviteleri için de uygun ortamlar sunmakta ve kültürel turizmi teşvik etmektedir. İstanbul'un geçmiş sanayi kimliğini yansıtan bu yapılar ziyaretçilere o döneme ait bilgiler vermekte, kültürel turizmde farkındalık yaratmakta ve tarihi doku içerisinde dün ve bugünü birleştiren benzersiz deneyimler sunmaktadır. Bu projelerin uluslararası bilinirliği, İstanbul turizminin cazibesini artırarak kent ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır. Ayrıca yeniden işlevlendirilen bu projeler ile kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması mümkün olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İstanbul Endüstriyel Miras Yapıları, Yeniden İşlevlendirme, Müze Binaları, Mimarlık ve Kentsel Turizm

Evaluation of Gordion Ancient City with SWOT Analysis in Terms of Cultural Heritage Tourism

Dr. Öğr. Üyesi Pelin Tuna Arslan^a and Dr. Hakan Arslan^b

^a *İstanbul Kültür University, Tourism and Hotel Management, Turkey*
p.tuna@iku.edu.tr

^b *Independent Researcher, Turkey*
hakan_arslan@windowslive.com

Abstract

Gordion is an ancient city and the historical capital of the Phrygian Civilization. UNESCO, an organization dedicated to preserving historical and natural beauties around the world to ensure their continued existence, added the Ancient City of Gordion to its World Heritage List in 2023. This study seeks to answer the question of what needs to be done to increase the tourism potential and cultural appeal of Gordion, one of the world's ancient cities and a significant touristic destination shedding light on Anatolian history, as well as to enhance its visibility and attract more visitors as a touristic product. The research aims to conduct a SWOT analysis of the Ancient City of Gordion from the perspective of cultural heritage tourism, emphasizing its significance for both regional and national tourism. Through this SWOT analysis, the study intends to highlight the strengths and weaknesses of the ancient city while addressing potential opportunities and threats. The goal is to raise awareness by informing local residents, local authorities, and representatives of the tourism sector.

Keywords: Ancient City of Gordion, Cultural Heritage Tourism, World Heritage List, Cultural Tourism

Gordion Antik Kenti'nin Kültürel Miras Turizmi Açısından SWOT Analizi İle Değerlendirilmesi

Özet

Gordion, Frig Medeniyeti'nin tarihi başkenti olan bir antik kenttir. Dünyanın birçok yerinde tarihi ve doğal güzellikleri koruma altına alan ve uzun yıllar boyunca varlıklarını sürdürmesini amaçlayan UNESCO, 2023 yılında Gordion Antik Kenti'ni Dünya Miras Listesine eklemiştir. Bu araştırmada, Dünyanın eski kentlerinden ve aynı zamanda Anadolu tarihine ışık tutan önemli turistik destinasyonlardan biri olan Gordion Antik Kenti'nin turizm potansiyelinin ve kültürel çekiciliğinin artırılması ve turistik bir ürün olarak ziyaretçi sayısının artırılması ve tanıtılması için nelerin yapılması gerektiği sorusuna yanıt aranmaktadır. Araştırmada, Gordion Antik Kenti'nin kültürel miras turizmi açısından SWOT analizinin yapılarak hem bölge turizmi hem de ülke turizmi için öneminin vurgulanması amaçlanmaktadır. Yapılacak olan SWOT analizi ile antik kentin güçlü ve zayıf yönleri ortaya konulurken, oluşabilecek fırsat ve tehditlere de yer verilerek; hem yerli halkı hem yerel yöneticileri hem de turizm sektörü temsilcilerini bilinçlendirerek farkındalık yaratılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gordion Antik Kenti, Kültürel Miras Turizmi, Dünya Miras Listesi, Kültürel Turizm

Evaluation of the Contribution of Bartın, Orduyeri Neighborhood Traditional Building Stock to City Tourism and a Model Proposal

Rest. Uzm. Y. Mimar Ela SARUHAN ÖZALP

Saruhan Mimarlık, İstanbul, Turkey

elasaruhan@gmail.com

Abstract

Orduyeri Neighborhood has an important place in Bartın's historical and architectural identity. This study aims to emphasize the general and historical characteristics of Bartın province, which has not yet reached the place it deserves in the Western Black Sea cultural route, and its potential for cultural and nature tourism; while revealing the historical importance and current conservation status of Orduyeri Neighborhood and discussing its potential contributions to Bartın tourism. First of all, the traditions, natural environment, cultural structures and accommodation status of Bartın province will be analyzed in detail. A comparative study will be conducted with archive documents obtained from Karabük Cultural Heritage Conservation Regional Board, specifically for Orduyeri Neighborhood, which is the study area. A conservation proposal will be presented to introduce Orduyeri Neighborhood to Bartın tourism based on the current status of the area. In addition, the registered historical residential building located in the area, on island 417, parcel number 57, will be considered as an example, and the historical and architectural features of the building will be examined. With the restoration project prepared for the re-functioning of the building as a hostel, it will be possible to make an assessment on the potentials of similar structures in the region.

Keywords: Bartın, Cultural Heritage, Conservation, Re-Functioning, Turism

Bartın, Orduyeri Mahallesi Geleneksel Yapı Stoğunun Kent Turizmine Katkılarının Değerlendirilmesi Ve Bir Model Önerisi

Özet

Orduyeri Mahallesi, Bartın'ın tarihsel ve mimari kimliğinde önemli bir yere sahiptir. Bu çalışma ile Batı Karadeniz kültür rotasında hak ettiği yere ulaşmamış olduğu görülen Bartın ilinin, genel ve tarihi özellikleri ile kültür ve doğa turizmine olan potansiyelini vurgularken; Orduyeri Mahallesi'nin, tarihi önemini ve güncel korunma durumunu ortaya koymak ve Bartın turizmine yapabileceği katkıları tartışmaya açmak amaçlanmaktadır. Öncelikle, Bartın ilinin gelenekleri, doğal çevresi, kültürel yapıları ve konaklama durumu detaylıca analiz edilecektir. İnceleme alanı olan Orduyeri Mahallesi özelinde Karabük Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'ndan temin edilen arşiv belgeleri ile karşılaştırmalı bir çalışma ortaya konulacaktır. Alanın güncel durumu üzerinden, Orduyeri Mahallesi'nin Bartın turizmine kazandırılması için bir koruma önerisi sunulacak ve alan içerisinde yer alan ve 417 ada 57 numaralı parselde bulunan tescilli tarihi konut yapısı bir örnek olarak ele alınacaktır. Yapının tarihi ve mimari özellikleri incelenecek, yapının bir pansiyon olarak yeniden işlevlendirilmesi üzerine hazırlanan restorasyon projesi ile bölgedeki benzer yapıların potansiyelleri üzerine bir değerlendirme yapmak mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bartın, Kültürel Miras, Koruma, Yeniden İşlevlendirme, Turizm

Sualtı Kültürel Mirası Korumada Model Önerisi: Sualtı Parkları

^aYıldırım Meydan ve ^b Oğuz Diker

^aÇanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Disiplinlerarası Kültürel Miras Yönetimi Anabilim Dalı
yildirim.meydan@hotmail.com

^bÇanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Disiplinlerarası Kültürel Miras Yönetimi Anabilim Dalı Başkanı
oguzdiker@comu.edu.tr

Özet

Bu çalışma, sualtı kültürel mirasının korunmasına yönelik olarak önerilen sualtı parkları modelini incelemektedir. Sualtı kültürel mirası; batıklar, eski liman yapıları ve diğer insan yapımı kalıntılar gibi deniz altındaki tarihi öğelerden oluşur ve korunmaları büyük bir öneme sahiptir. Türkiye gibi zengin bir sualtı kültürel mirasa sahip ülkelerde, bu alanların korunması hem bilimsel hem de turistik açıdan önem taşımaktadır. Çalışmamız, Türkiye'deki sualtı mirasının korunması ve dalış turizmi bağlamında sualtı parklarının potansiyelini ele almaktadır. Sualtı kültürel miras, denizler ve okyanusların derinliklerinde saklı olan tarihi ve kültürel zenginlikleri içerir. Bu miras; batık gemiler, eski limanlar, insan yapımı kalıntılar ve arkeolojik öneme sahip diğer unsurları kapsar (Jones, 2019). Türkiye, özellikle Çanakkale Savaşları sırasında batan gemiler gibi sualtı kültürel miras açısından oldukça değerlidir. Sualtı mirasının korunması, yoğun dalış ve turizm faaliyetleri nedeniyle daha da kritik hale gelmiştir. Bu alanların korunması için bilimsel araştırmalar, gelişmiş görüntüleme teknikleri ve koruma stratejileri kullanılmaktadır (Smith & Brown, 2020). Örneğin, TÜBİTAK gibi kuruluşlar, bu mirasın korunmasına katkı sağlamak için projeler yürütmektedir. Bu çalışmalar, tarihi mirasın korunmasının yanı sıra yerel halk ve turistlerin eğitilmesini ve farkındalığın artırılmasını hedeflemektedir (TÜBİTAK, 2021). Dünya çapında birçok sualtı parkı, sualtı kültürel mirasın korunması ve dalış turizminin teşviki açısından başarılı örnekler sunmaktadır. Örneğin, Florida Panhandle Shipwreck Trail, ABD'nin Florida eyaletinde yer alır ve bölgedeki batıkları koruma altına alırken dalış turizmine açık hale getirmiştir (Johnson, 2018). Bu park, yerel yönetimler ve dalış kulüplerinin destekleriyle sürdürülen bir koruma ve turizm programıdır. Bir başka örnek olan Zenobia Batığı ise, Kıbrıs açıklarında yer almakta ve dünyanın en popüler dalış noktalarından biri olarak dikkat çekmektedir (Wilson, 2020). Bu alan, kültürel ve doğal miras unsurlarını bir araya getirerek dalış tutkunlarına eşsiz bir deneyim sunar ve aynı zamanda sürdürülebilir turizm için bir model teşkil eder. Bu parklar, kültürel mirasın korunmasının yanı sıra ekoturizm potansiyelini artırarak bölgesel ekonomiye de katkıda bulunur. Türkiye'de sualtı parkları hem kültürel mirasın korunması hem de dalış turizminin geliştirilmesi açısından önemlidir. Özellikle Çanakkale'de yer alan, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığınca 'Bilinmeyi Kimse Koruyamaz' mottosu doğrultusunda hayata geçirilen Birinci Dünya Savaşı temalı Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı, bölgenin sualtı mirasını koruma hedefleri doğrultusunda öne çıkar (T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2019). Bu parkta, dalış alanlarının zarar görmesini engellemek amacıyla sabit tonoz sistemleri ve diğer koruma önlemleri uygulanmaktadır. TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerle bu alanlarda ekolojik denge korunarak dalış turizmine açılması sağlanmıştır (TÜBİTAK, 2021). Türkiye'deki sualtı parkları, dünya genelinde uygulanan başarılı koruma ve turizm modellerine örnek teşkil edecek nitelikte olup, kültürel mirasın sürdürülebilir bir şekilde korunması ve tanıtılmasına katkı sağlar. Sualtı parklarının kurulması, sualtı kültürel mirasının korunması ve sürdürülebilir turizm açısından oldukça değerlidir. Türkiye'deki sualtı parkları, uluslararası uygulamalarla kıyaslandığında etkin bir koruma ve turizm yönetimi modeli olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda, sualtı parklarının yaygınlaştırılması, yerel ekonomilere katkı sağlamanın yanı sıra, kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılmasında da kilit bir rol oynayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sualtı Kültürel Miras, Sualtı Parkları, Koruma, Dalış Turizmi, Türkiye, Çanakkale

KAYNAKÇA

- Jones, A. (2019). *Underwater cultural heritage protection*. Cambridge University Press.
- Johnson, P. (2018). *Shipwreck trails and underwater parks*. Marine Conservation Journal, 14(2), 215-223.
- Smith, L., & Brown, R. (2020). *Cultural heritage and sustainable tourism*. Routledge.
- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2019). *Gelibolu Tarihi Alan Sualtı Parkı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- T B TAK. (2021). *Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Koruma Projesi*. T B TAK Yayınları.
- Wilson, M. (2020). *Diving into history: Zenobia and the Mediterranean shipwrecks*. Archaeology Today, 23(4), 325-332.

SWOT Analysis of Tourism Potential in Cittaslow Cities: The Case of Finike

Dr. Ali KOÇAK

Akdeniz University, Finike Vocational School, Turkey

alikocak@akdeniz.edu.tr

Abstract

The concept of Cittaslow, which originated in Italy and has become quite widespread worldwide, has recently gained significant popularity in Turkey as well. At the heart of the Cittaslow philosophy lies respect for the city's history, cultural heritage, nature, and local community, along with a focus on sustainability. In 2023, Finike, a district in Antalya, joined the Cittaslow network. Due to its agricultural suitability, Finike has not attracted as much attention in terms of tourism compared to other districts in Antalya. Consequently, because it does not experience a large influx of visitors, its natural environment, historical, and cultural riches have been preserved. Therefore, Finike has considerable tourism potential. This study provides an overview of Finike's geographical location, historical background, and geographical features, and examines the district's tourism attractions, challenges, and development. Under the headings of alternative tourism, Finike's tourism potential is explored in detail. The research aims to conduct a SWOT analysis of the tourism potential of Cittaslow city Finike after reviewing its tourism aspects. The SWOT analysis addresses the district's tourism strengths, weaknesses, opportunities, and threats. While identifying the tourism potential of the district, aspects that can be developed are also determined. As a result of the study, it has been observed that the district's historical, natural, and cultural attractions are sufficient and diverse in terms of tourism potential, and suggestions have been made to enhance this potential.

Keywords: Cittaslow, Sustainable Tourism, Tourism Potential, SWOT Analysis

Cittaslow Şehirlerde Turizm Potansiyeli Üzerine SWOT Analizi: Finike Örneği

Özet

İtalya'da ortaya çıkan ve Dünya'da oldukça yaygın bir kavram haline gelen cittaslow kavramı son zamanlarda Türkiye'de de oldukça popüler bir hale gelmiştir. Cittaslow anlayışının temelinde kentin tarihine, kültürel mirasına, doğasına, yerel halkına saygı ve sürdürülebilirlik yatmaktadır. Antalya'nın Finike ilçesi 2023 yılında cittaslow şehirler ağına katılmıştır. Finike ilçesi tarıma elverişli olması sebebiyle Antalya'nın diğer ilçelerine kıyasla turizm bakımından çok dikkat çekmemiş bir kenttir. Bu sebeple çok fazla ziyaretçi akınına uğramadığı için doğal yapısı, tarihi ve kültürel zenginlikleri korunmuştur. Bu yüzden Finike turizm potansiyeli oldukça yüksektir. Bu çalışmada Finike'nin coğrafi konumu, tarihsel geçmişi ve coğrafi özelliklerine genel olarak değinilmiş ve ilçenin turizm çekicilikleri, turizm sorunları ve turizm gelişimi irdelenmiştir. Alternatif turizm başlıkları altında Finike'nin turizm potansiyeli detaylı olarak ele alınmıştır. Araştırmada öncelikli olarak cittaslow şehir Finike ilçesinin turizm potansiyeli incelemesi sonrasında ilçenin turizm potansiyeline yönelik SWOT analizini gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. SWOT analizi ile; ilçe turizminin güçlü yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri irdelenmiştir. İlçenin turizm potansiyeli ortaya koyulurken bir yandan da geliştirilebilecek olan yönleri belirlenmiştir. Çalışma sonucunda ilçenin tarihi, doğal ve kültürel çekiciliklerinin turizm potansiyeli açısından yeterli ve çeşitli olduğu görülmüş ve turizm potansiyelinin artırılması için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Cittaslow, Sürdürülebilir Turizm, Turizm Potansiyeli, Swot Analizi

Architectural Cultural Heritage and Second Chance Tourism: The Role and Impact of Digitalization

Dr. Veysel Tokdemir

^aKarabük University, Safranbolu Şefik Yılmaz Dizdar Vocational School, Turkey

veyseltokdemir@karabuk.edu.tr

Abstract

The deterioration of tourist sites, landmarks, artifacts and attractions due to both natural factors (earthquakes, floods, weather disturbances) and man-made factors (heavy tourist visitation, neglect, restoration failures) is a critical problem faced worldwide. The closure of tourism sites is increasingly becoming a preferred solution due to the difficulty and high cost of restoration. However, this poses some problems for tourism development. In these areas, the number of visitors does not reach significant values and participation is not encouraged, which affects the local people. This study explores the concept of second chance tourism and the role of digitization for structures and destinations that have been degraded or even destroyed due to various reasons such as natural disasters and over-tourism. To this end, the study examines the concept of second chance tourism and innovative conservation methods such as virtual and mixed reality. In this framework, the collection of data will provide recommendations for the conservation of buildings and sites through second chance tourism to reduce the pressure on critical and sensitive tourism destinations and provide insights into mitigating the negative impacts in this area.

Keywords: Cultural Heritage, Second Chance Tourism, Digitalization, Virtual Reality, Augmented reality, Mixed reality

Mimari Kültürel Miras ve İkinci Şans Turizmi: Dijitalleşmenin Rolü ve Etkisi

Özet

Turistik bölgelerin, simgesel yapıların, eserlerin ve konumların gerek doğal etmenler (deprem, sel, havanın bozucu etkileri) gerekse insan kaynaklı etmenler (yoğun turist ziyareti, bakımsızlık, restorasyon hataları) sebebiyle bozulması dünya genelinde karşılaşılan kritik sorunlardandır. Turizm alanlarının kapatılması, restorasyonun zorluğu ve yüksek maliyeti nedeniyle giderek daha fazla tercih edilen bir çözüm haline gelmektedir. Ancak bu durum turizm gelişimi açısından bazı sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Bu bölgelerde ziyaretçi sayısının anlamlı değerlere ulaşamaması ve katılımın teşvik edilememesi yöre halkını etkilemektedir. Bu çalışma doğal afetler ve aşırı turizm gibi çeşitli sebeplerle bozulmuş, hatta yok olmuş yapılar ve destinasyonlar için ikinci şans turizmi kavramı ve dijitalleşmenin rolünü araştırmaktadır. Bu amaçla çalışmada ikinci şans turizmi kavramını ve sanal ve karma gerçeklik gibi yenilikçi koruma yöntemleri incelenmiştir. Bu çerçevede, verilerin toplanması, kritik ve hassas turizm destinasyonlarındaki baskıyı azaltmak için ikinci şans turizmi yoluyla yapıların ve alanların korunmasına yönelik öneriler sunacak ve bu alandaki olumsuz etkilerin hafifletilmesine dair bilgiler sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kültürel miras, İkinci şans turizmi, Dijitalizasyon, Sanal Gerçeklik, Artırılmış Gerçeklik, Karma Gerçeklik

Üniversiteler Şehirlerinde Düzenlenen Festivallerin İçeriğine ve Organizasyonuna Nasıl Katkı verebilirler? Manisa Mesir Macunu Festivali Örneği

^aProf.Dr.Mustafa Tepeci, ^bDoç.Dr.Ceren İşci ve ^c Dr.Eda Hazarhun

*Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İşletme Fakültesi
mtepeci@yahoo.com*

*Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İşletme Fakültesi
ceren.isci@hotmail.com*

*Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Turizm Meslek Yüksekokulu
eda.hazarhun@alanya.edu.tr*

Özet

Köklü geçmişi ve kültürel açıdan ilgi çekici etkinlikleri ve ritüelleri barındıran Mesir Macunu Festivaline yeteri kadar yerli ve yabancı ziyaretçi ilgisinin olmaması, sınırlı katılımcı memnuniyeti ve festivalin şehre ekonomik, kültürel ve sosyal katkısının sınırlı olması festivali organize eden kurum ve yöneticilere mesaj vermektedir. Yapılan çalışmalar, festivalin başarısının artması için geliştirilmesi önerilen başlıkları şöyle sunmaktadır: festival programının içeriğinin zenginleştirilmesi, yerel kültürel ve sosyal yaşamın festivalde yaşatılması, festivalin organizasyonunda tüm paydaşların iş birliği ve desteğinin alınması, turizm konusunda yetişmiş insan gücünün festivalde görev alması, festivalin tanıtımı ve profesyonel bir organizasyon ile sürekli iyileştirilmesidir. Son yıllarda; 1) Manisa Valiliği, 2) Manisa Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 3) Şehzadeler Belediyesi, 4) Manisa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve 5) Manisa'yı Mesir'i Tanıtma ve Turizm Derneği, Mesir Macunu Festivali Organizasyon komitesi olarak festivalin planlanması ve gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Ancak Mesir Festivali komitesinin gelişmiş bir festival yönetimi ve organizasyonu için uzmanlığının olmadığı görülmektedir. Birçok paydaşın desteği ve uzmanlığı olmadan Festival komitesinin şehre önemli ekonomik, kültürel ve sosyal katkı sağlayabilecek festivalleri sürdürülebilir şekilde gerçekleştirmesi mümkün görülmemektedir. Yukarıda sayılan eksiklikler ve geliştirilmesi gereken alanlar düşünüldüğünde, Manisa Celal Bayar Üniversitesi sahip olduğu fiziki ve beşerî kaynaklar ve birikimi ile bu festivale önemli katkılar yapabilir. Bu bildiride yukarıda belirtilen festival gelişme alanlarıyla ilgili Üniversitenin kaynak ve insan gücünün yetkinlikleri dikkate alınarak festivalin başarısına katkı olarak neler yapabileceği üzerine öneriler geliştirilmeye çalışılacaktır. Örneğin, festival programının içeriğinin yetersizliği ve festivalin yerel kültürel değerleri yeterince yansıtmaması sorununu gidermek için Üniversite hangi faaliyetlerin içeriğini nasıl zenginleştirebilir ya da ne gibi faaliyetleri baştan organize edebilir ve hangi yerel kültürel değerleri hangi içerikte ve faaliyetlerde gerçekleştirebilir sorularına cevap aranacaktır. Mesir Macunu Festivalinin gerçekleştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına Üniversitenin artan bir şekilde katkı verebileceği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mesir Macunu, Manisa Mesir Festivali, Üniversite

How Can Universities Contribute to the Content and Organization of Festivals Held in Their Cities? The Case of Manisa Mesir Paste Festival

Abstract

The lack of sufficient local and international visitor interest, low participant satisfaction, and the limited economic, cultural, and social contribution of the Mesir Paste Festival, which has a rich history and incorporates culturally intriguing events and rituals, sends a message for festival improvement to the institutions and managers organizing the festival. Previous research suggests the following areas for improvement to enhance the success of the festival: enriching the content of the festival program, incorporating local cultural and social life into the festival, ensuring collaboration and support from all stakeholders in the organization of the festival, involving trained personnel in tourism for festival duties, continuous promotion of the festival, and maintaining professional management and ongoing improvements. In recent years, the festival's planning and execution have been handled by the Mesir Paste Festival Organizing Committee, which includes: 1) Manisa Governorship, 2) Manisa Metropolitan Municipality, 3) Şehzadeler Municipality, 4) Manisa Provincial Directorate of Culture and Tourism, and 5) the Association for the Promotion of Mesir Paste and Tourism in Manisa. However, it has been observed that the festival committee lacks the expertise needed for advanced festival management and organization. Without the support and expertise of many stakeholders, it is unlikely that the festival committee can sustainably carry out festivals that provide significant economic, cultural, and social benefits to the city. Considering the deficiencies and areas in need of development stated above, Manisa Celal Bayar University, with its physical and human resources and accumulated knowledge, can make significant contributions to this festival. This paper aims to develop suggestions on how the University can contribute to the success of the festival in relation to the aforementioned areas for improvement. For instance, to address the insufficiency of the festival program's content and its failure to adequately reflect local cultural values, the paper seeks to answer how the University can enrich the content of certain activities, what types of activities can be newly organized, and which local cultural values can be incorporated into the content and activities of the festival. It is evident that the University can increasingly contribute to the realization and sustainability of the Mesir Paste Festival.

Keywords: Mesir Paste, Manisa Mesir Festival, University

Turizm Sektörünün İş Gücü Piyasası ve Türk Endüstri İlişkileri Bakımından Değerlendirilmesi

Doç. Dr. Mehmet Gök

Konya Bölge İdare Mahkemesi
drmgok07@gmail.com

Özet

Ülkemiz, sahip olduğu doğal, tarihi ve beşeri özellikler gibi farklılıkları nedeniyle dünyanın her yerinden insanların ilgisini ve dikkatini çekmiş, tarihsel süreç içerisinde anılan güzellikleri yerinde görme ve yaşama isteği insanların yer değiştirmesine, ziyaret amacıyla Ülkemize gelmelerini beraberinde getirmiştir. 2024 yılının ilk altı ayı itibarıyla yaklaşık olarak 24 milyar dolar turizm geliri ve toplam istihdamın yaklaşık olarak 32 milyon kişiye ulaştığı ülkemizde bu sayının %58'lik kısmı turizm sektörünün de içinde olduğu hizmet sektöründe istihdam edildiği görülmektedir. Genel olarak, yaz aylarında denizlerimizle bağlantılı turizm faaliyetlerinin yaygın olduğu ülkemizde, sağlık, kaplıca, yayla, doğa, tarih, inanç (Pamukkale, Meryem Ana gibi) vb. alanlarda turizmin çok yaygınlaşmadığı, özellikle gelişmiş batı ülkelerinin ekonomik olarak artan zenginlikleri ve Covid gibi tüm dünyayı saran salgın hastalıklar bizim gibi doğallığını hala koruyan ülkelerin ve dolayısıyla ülkemizin cazibe merkezi haline gelmesini sağlamıştır. Tesis ve ziyaretçi sayısı bakımından önemli gelişmeler yaşanan ülkemizde, turizm sektörünün iş gücü piyasasındaki yeri, istihdama katkısı ve bu alanda istihdam edilen iş gücünün nitelikleri incelenerek gerekli analizlerin yapılması, kalite ve donanımın artırılması için gerekli tedbirlerin alınması zaruridir. Özellikle Türk Endüstri İlişkileri sistemi içerisinde özel sektör öncülüğünde yapılan faaliyetlerin sendikal faaliyet kapsamında değerlendirilmediği, bir başka ifade ile bu alanlarda istihdam edilen iş gücü tarafından çok fazla tercih edilmediği, sendikalı olmaktan kaçınıldığı görülmektedir. Sonuç olarak, bu çalışmada Türkiye'mizin sahip olduğu alternatifsiz güzelliklerimiz olduğu sürece varlığını sürdürecektir olan turizm sektörünün, ekonomimiz içerisindeki yerinin güçlenmesi, farklılıklarımızın çok iyi değerlendirilmesi, beşeri sermayemiz olan iş gücümüzün en üst düzeyde değerlendirilmesi ve niteliğinin artırılması için sosyoekonomik olarak neler yapılması gerektiği analiz edilerek çözüm önerileri getirilmesi hedeflenmektedir.

Assessment of the Tourism Labor Market and Turkish Industrial Relations

Abstract

Our country has attracted the interest and attention of people from all over the World due to its diverse differences such as natural, historical and human characteristics. This has created a desire among people to see and experience the beauties mentioned throughout history, which led them to move and visit our country for tourism purposes. In the first six months of 2024, our country generated about \$24 billion in tourism revenue, with total employment increasing to about 32 million people. It is observed that about 58% of this employment is in the service sector, which includes the tourism industry. In general, in our country, where tourist activities related to our seas are widespread in the summer months, tourism in areas such as health, thermal springs, plateaus, nature, history and faith (such as Pamukkale and house of the Virgin Mary) does not become the case very often. In particular, the increasing prosperity of developed Western countries and global pandemics such as COVID-19 have made countries like ours that still retain their naturalness, making our country an attractive travel destination.

In our country, where significant developments have occurred in terms of the number of facilities and visitors, it is essential to conduct necessary analyses by examining the role of the tourism sector in the labor market, its contribution to employment, and the qualifications of the workforce employed in this

field. This is crucial for taking the necessary measures to increase quality and efficiency. It is observed that activities carried out under the leadership of the private sector within the Turkish industrial relations system are not evaluated within the scope of union activities; in other words, the workforce employed in these areas does not prefer unionization and tends to avoid it. As a result, this study aims to analyze what socio-economic measures need to be taken to strengthen the position of the tourism sector, which will continue to exist as long as Turkey possesses its unique and irreplaceable beauties, to effectively evaluate our differences, and to maximize the potential and quality of our human capital, which is our workforce.

Çanakkale’de Bir Levanten Mirası: Whittall Konağı ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi

Baran SAZAN^a, Yusuf KARTAL^b ve Oğuz DİKER^c

^{a1}Uzman, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Çanakkale,
baranszn@gmail.com

^bUzman, Dr. Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Çanakkale
yusuf.kartal@ktb.gov.tr

^cDr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Müzecilik ve Kültürel Miras Yönetimi, Çanakkale, oguzdiker@comu.edu.tr.

Özet

1839 Tanzimat Fermanı ile Osmanlı İmparatorluğu’nda yabancı halka tanınan kapitülasyonların artması, Çanakkale’nin savunma kenti kimliğini değiştirerek, liman ve ticaret merkezine dönüşmesine katkı sağlamıştır. Bu değişim sürecinde Yahudi ve Levanten toplulukları Çanakkale’nin Kordon Boyu çevresinde ticaret odaklı mahalleler kurmuş; çeşitli işyerleri ve konaklar inşa etmiştir. Grech, Vitalis, Whittall ve Calvert gibi Levanten aileler, Çanakkale’nin kültürel yapısında kalıcı izler bırakmıştır. Levanten mirasının izlerini taşıyan nadide yapılardan biri olan Whittall Konağı, 16 Eylül 2022 itibarıyla Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı tarafından devralınarak Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi olarak işlevlendirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, Whittall Konağı’nın tarihî ve mimari özelliklerini, restorasyon sürecini ve turizme kazandırılmasıyla Çanakkale’deki kültürel mirasın korunmasına olan katkısını incelemektir. Restorasyon sürecinde konağın özgün dokusu korunarak yapı, modern turizm gereksinimlerine uygun hale getirilmiştir. Merkezde bulunan 7000’den fazla eser, belge ve kitap, araştırmacılara ve tarih meraklılarına Çanakkale Savaşları ile ilgili değerli bilgi kaynakları sunmaktadır. Kültürel miras bilincini artırıcı faaliyetler, farklı yaş gruplarına yönelik etkinliklerle merkezde yürütülmektedir. Çocuklar için "robotik kodlama", "tarih koruyucuları", "drama", "masal gecesi" ve "Hacivat ile Karagöz" gibi programlar düzenlenmekte, böylece genç nesillere kültürel miras eğlenceli ve öğretici yöntemlerle aktarılmaktadır. Yetişkinler için ise "Salı Sohbetleri", "Bir Dede Bir Torun" ve "Tarih Buluşmaları" gibi etkinlikler düzenlenmekte; sergiler, sempozyumlar ve toplantılarla katılımcılar tarihî konuların uzmanlarıyla bir araya gelerek bilgi edinmektedir. Ayrıca çeşitli sanat ve el işi atölyeleri aracılığıyla çocukların el becerileri geliştirilmekte, yaratıcı yeteneklerini ifade etme fırsatı sunulmaktadır. Whittall Konağı’nın, Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi olarak yeniden işlevlendirilmesi, kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilir turizme katkı sağlamada bir model oluşturmaktadır. Bu süreç, tarihî yapıların modern toplumla buluşmasına ve yerel halk ile ziyaretçilerin kültürel mirasla etkileşimine olanak tanıyarak örnek teşkil etmektedir.

Anahtar kelimeler: Levanten, Çanakkale, kültürel miras, Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi, Whittall Konağı

What? But? How? Managing Culture Tourism Focused

Assoc. Prof. Dr. İbrahim Çetin^a

^a *Serik Faculty of Business Administration, Türkiye*
ibrahimcetin@akdeniz.edu.tr

Abstract

It is natural that each human being is created with a unique character, and the societies they create also have their own unique characters and characteristics, and this is accepted as natural as an existence. This situation is a richness that cannot be copied or repeated for all humanity. In this context, the entire wealth of the world can also be evaluated with the richness of the culture that each society has developed uniquely, to the extent that it has reached today. It is possible for the basis of material wealth to be affected by the quality of non-material elements. However, it is clearly seen that this universal cultural wealth, which has been filtered through various stages in the historical process and enriched with added values, has been damaged by incomplete or haphazard policies, lack of protection, negligence, indifference or the deception of material gains. Or, no matter how diverse the reasons are, it is not possible to eliminate the cost of sacrificing this to material crafts, and as a matter of fact, culture must be a priority for all kinds of industries, including tourism, for societies. Because wealth and development are incomplete to the extent that the original culture is incomplete or wealth to the extent that it is. Culture, which is also used as a basic element of tourism, is in deep, active and continuous interaction with tourism. However, does the tourism event fulfill its factual characteristics through the concept of culture. This study aims to closely question the relationship between tourism and culture. The study is qualitative in nature and is supported by using secondary data sources. As a result, original suggestions are developed.

Keywords: Culture, globalization, tourism, sociology.